

Ressourcer & Adgang - Interesseorganisationers Interaktion med Europaparlamentarikere

En sang om Magt og Indflydelse af

Anders Esbjerg Nielsen

Studienummer 2019 4607

Kommissionen foretager brede høringer af de berørte parter for at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i Unionens handlinger
Artikel 11 (3), traktaten om Den Europæiske Union

Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv. Beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt
Artikel 10 (3), traktaten om Den Europæiske Union

Institutionerne giver på passende måder borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt
Artikel 11 (1), traktaten om Den Europæiske Union

Institutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet
Artikel 11 (2), traktaten om Den Europæiske Union

Unionen respekterer i alle sine aktiviteter princippet om lighed mellem dens borgere, der nyder lige stor opmærksomhed fra EU-institutionernes, -organernes, -kontorerne og -agenturernes side
Artikel 9, traktaten om Den Europæiske Union

Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Fakultet

Institut for Politik og Samfund

Vejleder: Camilla Bjarnøe

Antal anslag: 179375 (svarende til 74.7 normalsider)

Forord

Min interesse for interesseorganisationers politiske indflydelse blev relativt sent vakt til live. Da jeg begyndte på mit tilvalgsfag, biologi, på mit 5. semester åbenbarede de massive interessekonflikter sig dog hurtigt for mig. Takket være danske forskeres utrættelige insistensen på at påpege den åbenlyse indflydelse som magtfulde interesseorganisationer i dag udøver på Christiansborg, har jeg forstået de praktiske konsekvenser som snævre interesser reelt kan resultere i. Som halv biolog har jeg især fundet landbrugets interesseorganisationer interessante og har været optaget af, hvordan disse har været yderst succesfulde i at påvirke miljølovgivning i Danmark. Eksempelvis har konsekvenserne af landbrugets nærringsstofudledning til havmiljøet været velkendt i mindst 40 år, selvom problematikken først nu for alvor lader til at have fundet indpas i den politiske debat. I meget lang tid har danske politikere tilsyneladende set til, mens danskernes havmiljø er blevet forurennet. I et velfungerende demokrati burde det ellers ikke være svært at enes om at havmiljøet burde være rent og fyldt med liv. Men en del af forklaringen på denne problematik må findes i den politiske indflydelse, som landbrugets interesseorganisationer udøver. Og dét er faktisk ret vildt at tænke på.

Abstract

As political parties diminish in size and interest groups grow stronger the dynamics of political influence within the European Union are undergoing significant change. This incremental transformation highlights the increasing role of interest groups' ability to shape political outcomes. Consequently, the political influence of these groups has revived academic debates and normative concerns regarding their impact on the legislative process in the EU. To address these issues, several transparency initiatives have been implemented by the European Union such as the Transparency Register and the parliamentary meeting register. The Transparency Register require interest groups to register and disclose financial and interest information in a public database should they want access to the Unions representatives. Furthermore, the parliamentary meeting register oblige parliamentarians to disclose their interactions with interest groups to a varying degree.

Given the complexity of measuring and operationalizing political influence this study focuses on access as a precursor for political influence thereby examining patterns of interest groups' access to the European Parliament during the first half of the ninth parliamentary election cycle from June the 7th 2019 to December the 31 2022. Access, while not a perfect proxy for influence, provides critical insights into the potential power dynamics at play. By leveraging data from the aforementioned transparency initiatives this study examines to what extent financial and informational capacities affect the frequency of meetings between interest groups and parliamentarians. This investigation is done through the theoretical scope of modern pluralism and Bouwens resource exchange theory.

The study explores two hypotheses. Firstly, to what extent do financial resources affect interest groups' accessibility to European Parliament and secondly do parliamentarians demonstrate a preference for information given by European interest groups, national interest groups or corporations. Lastly a research question was included to investigate whether specific types of interest organizations, such as trade unions, NGOs, corporations, or business associations, influenced their likelihood of gaining access to the Parliament

The findings reveal a positive correlation between financial resources and parliamentary access. However, this access is unevenly distributed. While the average interest group secures approximately 3 to 4 meetings during the time period, some of the most active groups enjoyed over 100 meetings each, underscoring a significant disparity in representation. Besides, european interest groups enjoy an average of two more meetings than their national counterparts or companies, resulting in six meetings

compared to four. Interestingly, interest groups enjoy the same amount of access to the European Parliament independently of the group type (e.g., trade union, NGO, business association or corporation).

The results are somewhat encouraging as the EU's efforts to enhance accessibility for civil society organizations, particularly NGOs, appear to have mitigated traditional barriers to their mobilization. However, the results suggest that financial resources continue to influence access, skewing representation toward financially stronger interest groups. This imbalance raises questions about the equity of interest representation within the European Union's democratic framework.

Indholdsfortegnelse

1.0 Indledning	1
2.0 Europa Unionen	8
2.1 Europa-Kommissionen.....	8
2.2 Europa-Parlamentet.....	9
2.3 Rådet for Den Europæiske Union	10
2.4 EU og gennemsligtighedsinitiativer	11
3.0 Teori	13
3.1 Pluralisme og korporatisme	13
3.2 Ressourceudveksling.....	18
3.3 Politisk indflydelse eller adgang?	22
3.4 Interesseorganisationer.....	24
4.0 Metode	29
4.1 Videnskabsteori	29
4.2 Forskningsdesign	30
4.3 Operationalisering	31
4.3.1 Interesseorganisationers adgang.....	32
4.3.2 Finansielle ressourcer.....	33
4.3.3 Interesseorganisationstype	34
4.3.4 Informationstype	35
4.4 Dataindsamling	37
4.5 Intrareliabilitetstest.....	43
5.0 Resultater	46
5.1 Hypotese 1.....	46
5.2 Hypotese 2.....	51
5.3 Forskningsspørgsmål	55

6.0 Diskussion.....	59
6.1 Økonomiske ressourcer og adgang	59
6.1.1. Operationalisering af politisk indflydelse	60
6.1.2 Finansielle kapaciteter.....	62
6.1.3 Et pluralistisk udgangspunkt for interessevaretagelse?	64
6.2 Europæiske parlamentarikere og europæiske organisationer.....	66
6.3 Balanceret repræsentation mellem sektorale- og årsagsgrupper	69
7.0 Konklusion.....	73
8.0 Perspektivering.....	74
9.0 Referencer	76

1.0 Indledning

Muligheden for at gennemføre politik og kunne legitimere den, overfor befolkningen afhænger af interesseorganisationers opbakning dertil (Bunea & Thomson, 2015). Dette var eksempelvis tydeligt med Europa Kommissionens (herefter Kommissionen) ambitiøse lovforslag, Nature Restoration Law, der skulle konkretisere håndteringen af biodiversitets- og klimakrisen. Loven skulle være en del af kronværket på The European Green Deal, der var definerende for Ursula von der Leyens første periode som Kommissionsforkvinde. Forslaget blev lovprist af det videnskabelige samfund, miljøorganisationer, borgere og forskellige virksomheder (Cliquet et al., 2024). Der gik dog ikke længe, før indflydelsesrige interesseorganisationer med rødder i landbruget og fiskeriet gik til angreb på lovforslaget, og forsøgte at nedtone ambitionsniveauet. Efter en heftig kampagne mod lovforslaget lykkes det repræsentanter fra landbrugs- og fiskeriindustrien at få Europa Parlamentet (herefter Parlamentet) og Det Europæiske Råd for Den Europæiske Union (herefter Rådet) til at nedtone ambitionsniveauet, inden loven blev godkendt (Cliquet et al., 2024). Eksemplet viser udmærket, hvordan den politiske indflydelse ikke udelukkende forvaltes af politikere, men også i interaktionen med interesseorganisationer. Sammenspillet mellem interesseorganisationer og europaparlamentarikere (herefter MEP'ere) er desuden beskrevet mere direkte af Kluger (2016, s. V), der erindrer hvordan en MEP'er ved en fejl præsenterede et ændringsforslag til en lov uden at have fjernet logoet fra den virksomhed, der havde skrevet ændringsforslaget.

Selvom interesseorganisationer altid har influeret demokratiske samfund, har den brede folkelige opbakning historisk været cementeret i ideologiske bevægelser og politiske partier. I takt med at slutningen på det 20. århundrede nærmede sig, begyndte interesseorganisationer at udgøre en tydeligere modvægt til denne struktur. Jordan et al. (2007, s. 3) noterer sig eksempelvis faldende medlemsantal til politiske partier i Tyskland, Frankrig og Italien, mens tilslutningen til forskellige interesseorganisationer i samme periode stiger. Denne tendens findes desuden i de fleste moderne demokratier (Scarow, 2002, s. 88). Samtidig påpeger Beyers et al. (2008) at udviklingen og udvidelsen af EU, har medført en mere bureaukratiseret politisk proces, hvor mange politiske beslutninger overføres fra folkevalgte forsamlinger til administrationer og specialiserede styrelser. Den politiske regulering fra EU er i den forbindelse ofte meget teknisk, hvilket nødvendiggør en større involvering af teknisk ekspertise og pragmatisme fremfor politisk. Ifølge Beyers et al. (2008, s. 1112) resulterer denne udvikling i en naturlig efterspørgsel på, og større involvering af interesseorganisationer, der tjener mere definerede og specificerede formål, mens det ideologiske input udhules.

Udviklingen vidner om en transformerende proces, hvorigennem interesseorganisationer er blevet mere indflydelsesrige, på bekostning af de etablerede politiske partier. Derudover vælger politikere ofte frivilligt at samarbejde med interesseorganisationer, fordi de kan tillægge lovforslag mere demokratisk legitimitet og gennemslagskraft, gennem de folkegrupper de repræsenterer. Til gengæld for denne ydelse opnår interesseorganisationer potentielt mere politisk indflydelse, hvortil samarbejdet er til begges fordel (Binderkrantz, 2020, s. 434; Bunea & Thomson, 2015).

Sammenspillet mellem interesseorganisationer og politikere kan samtidig delegitimere demokratiets institutioner, hvis de inddragne repræsentanters interesser realiseres på bekostning af fællesskabet (Beyers et al., 2008, s. 1009; Rasmussen & Reher, 2023). Eksempelvis er det et demokratisk problem, hvis de sundhedsmæssige risikoer ved rygning forties, for at tilgodese tobaksindustriens økonomiske interesser. Det er i den forbindelse bevisligt, at tobaksindustriens interesseorganisationer historisk har forsøgt at fortie de sundhedsmæssige risikoer, der forbindes med tobaksprodukter, for at beskytte tobaksindustriens økonomiske interesser (Bero, 2005). På samme måde er det et demokratisk problem, hvis fossilindustriens økonomiske interesser prioriteres, fremfor en ambitiøs grøn omstilling, der skal sikre stabile og trygge vejrforhold. Der er i denne forbindelse flere eksempler på, at fossilindustrien har forsøgt at betvivle klimavidenskaben og nedtone deres eget ansvar i den proces, for at undgå en politisk kurs, der kunne true deres forretningsmodel (Gulliver, 2024; Nanko & Coan, 2024). Derudover er det også en demokratisk normativ problemstilling, at inkluderer interesseorganisationer i et politisk system, der burde være forbeholdt folkevalgte (Rasmussen & Reher, 2023, s. 45). Inddragelsen af interesseorganisationer, og de potentielle fordele og ulemper denne interaktion resulterer i, udgør derfor et tveægget sværd. Vedvarende opmærksomhed omkring interesseorganisationers indflydelse på politik er derfor nødvendig for at sikre en kontinuerlig forståelse, af hvilke stemmer der bliver hørt i det demokratiske system.

Den forskningsmæssige opmærksomhed på interesseorganisationers politiske indflydelse er ikke ny, og strækker sig tilbage til starten af det 20. århundrede (Blom-Hansen & Daugbjerg, 2009, s. 1208–1209). Studiet af interesseorganisationers indflydelse har dog vist sig vanskeligt at undersøge, fordi politisk indflydelse udøves i forskellige arenaer, og realiseres på mange forskellige måder. Eksempelvis omtaler Binderkrantz (2017) parlamentet, administrationen og medierne som politiske arenaer hvori indflydelse kan realiseres, mens Christensen og Jensen (2001) omtaler direkte, indirekte, bevidsthedskontrollerende og institutionelle måder at udøve politisk indflydelse. Studier af politisk indflydelse kan derfor give forskellige konklusioner afhængigt af hvordan interessevaretagelse tilgås og undersøges (Hoff et al., 2016; Kurzer & Cooper, 2013). Spørgsmålet om interesseorganisationers

politiske indflydelse er derfor fortsat et relevant forskningsområde, fordi spørgsmålet om hvilke grupper der formår at realisere sine politiske interesser, forbliver relevant i et demokratisk samfund og fordi interessevaretagelse er svært at undersøge (Dur, 2008).

I de skandinaviske lande identificerer forskningen overordnet et historisk korporatisk regime, hvor få ressourcestærke interesseorganisationer integreres, og forbeholdes en privilegeret plads i den politiske proces (Blom-Hansen & Daugbjerg, 2009, s. 1207–1208). Andre lande såsom Storbritannien, Frankrig og Spanien betragtes derimod som pluralistiske regimer, hvor interesseorganisationer er nødsaget til at konkurrerer mod hinanden, for at opnå politisk indflydelse (Armingeon, 2002, s. 160)

Udviklingen af EU og dens mere og mere omfattende lovgivning og regulering, tydeliggør at EU er blevet en nødvendig arena for interesseorganisationer at udøve indflydelse på, og derfor forsøger flere og flere interesseorganisationer også at influere politik på dette niveau (Eising, 2019, s. 203). I EU synes interesseorganisationernes adgang til det politiske system at være præget af et pluralistisk udgangspunkt, selvom denne betragtning afhænger af hvordan, og i hvilken EU-institution interesseorganisationernes indflydelse undersøges (Streeck & Schmitt, 1991). De tidligere nævnte forskningsmæssige udfordringer, der præger studiet af interesseorganisationers politiske indflydelse, gør sig således også gældende i EU.

I takt med at interesseorganisationernes rolle i EU bliver tydeligere, er bekymringen omkring tilsidesættelsen af demokratiske principper i øvrigt blevet mere og mere udtalt (Kohler-Koch & Quittkat, 2013, s. 15–16). I den forbindelse er interesseorganisationers indflydelse i Parlamentet særligt interessant, fordi denne EU-institution udgøres af folkevalgte repræsentanter. Rasmussen og Reher (2023) viser eksempelvis at borgerne delegitimere den politiske proces, hvis de opfatter interesseorganisationers indflydelse som ulige og ubalanceret. Selvom dette studie ikke er baseret på EU, kan resultaterne sandsynligvis overføres hertil. Derudover er kritikken af den uigennemskuelige og delvist utydelige interaktion mellem interesseorganisationer og MEP'ere også taget til i styrke, i takt med interesseorganisationernes politiske involvering i EU bliver større (Mause & Polk, 2024, s. 314–318). Af denne grund er forskning vedrørende interesseorganisationers interaktion med MEP'erne blevet mere og mere interessant.

For at sikre mere åbenhed i samarbejdet mellem interesseorganisationer og EU, har Kommissionen i den forbindelse løbende lanceret en række gennemsigtighedsinitiativer, der skal belyse interesseorganisationernes ageren i EU (Smismans, 2019, s. 134–135). Med vedtagelsen af den interinstitutionelle aftale mellem Kommissionen, Rådet og Parlamentet i 2021 er tidligere initiativer, der belyser

interesseorganisationers adgang til EU blevet udvidet og forbedret (Publications Office of the European Union, 2021). Konkret cementerer den interinstitutionelle aftale blandt andet en fortsættelse af et Transparency Register, hvori næsten alle interesseorganisationer, der opererer på EU-niveau er registreret. Ved begyndelsen af den niende valgperiode i Parlamentet i 2019 blev den interinstitutionelle aftale desuden implementeret på forhånd i Parlamentets forretningsorden (Europa-Parlamentet, 2020, s. 20). Ordningen stadfæster de gældende regler, der skal efterleves i Parlamentet, og inkluderede blandt andet oprettelsen af et andet register, der i dette projekt omtales som møderegisteret (European Parliament, u.å.). I møderegisteret skal MEP'ere registrere hvilke interesseorganisationer de mødes med og hvornår de mødes. Møderegisteret er næsten ikke blevet brugt som datagrundlag i litteraturen, og udgør derfor en ny måde at undersøge interesseorganisationers adgang til Parlamentet.

De Bruycker (2024) samt Font og Pérez-Durán (2023) er i den forbindelse nogle af de eneste, der har brugt data fra møderegisteret som datagrundlag i deres artikel. De Bruycker (2024) udtrækker information om interesseorganisationers sociodemografiske forhold fra Transparency Register, og kombinerer dette med interesseorganisationers tilstedeværelse i Parlamentet gennem møderegisteret. Formålet med studiet er, at undersøge hvilken effekt interesseorganisationers sociodemografiske forhold har på graden af adgang, disse interesseorganisationer nyder til Parlamentet. Font og Pérez-Durán (2023) undersøger derimod, hvorvidt MEP'erne er ærlige i deres rapporteringer af, hvilke interesseorganisationer de mødes med. Udgangspunktet for artiklen er, at MEP'ere der ikke har registreret nogle møder i møderegisteret antages at være uærlige herom. Konklusionen fra studiet viser blandt andet, at MEP'ere fra mere korrupte medlemslande er mindre tilbøjelige til at registrere møder i møderegisteret sammenlignet med mindre korrupte lande. Effekterne af de nævnte gennemsigtighedsinitiativer er derfor også blevet kritiseret, fordi gyldigheden af datagrundlaget i registre kan betvivles. Selvom Font og Pérez-Duráns (2023) studie viser, at benyttelse af møderegisteret bør foretages med forsigtighed, indeholder møderegisteret dog stadig meget information, omkring interesseorganisationers adgang til Parlamentet.

Transparency Register og møderegisteret giver på denne baggrund muligheder for at undersøge samspillet mellem interesseorganisationer og MEP'ere på nye måder. Selvom den interinstitutionelle aftale har været implementeret i Parlamentet i fem år, er det min overbevisning at det forskningsmæssige potentiale som aftalen indeholder, ikke er blevet udnyttet endnu. Dette projekt repræsenterer derfor også et metodisk bud på, hvordan interesseorganisationers interaktion med MEP'ere kan kortlægges mere systematisk. Dette er i øvrigt et forsigtigt bud på en løsning af nogle af de tidligere nævnte problematikker vedrørende interesseforskning.

Selvom der i udgangspunktet er lige adgang for alle interesseorganisationer, er der uenighed om hvorvidt Parlamentet er biased imod bestemte aktører, der har flere ressourcer til rådighed (Beyers et al., 2008, s. 1114; Greenwood, 2019, s. 5; Schmidt, 1999). Uenigheden er interessant, da den kontrasterer den almindelige opfattelse af, at interesseorganisationer fra industrien, generelt er bedre til at opnå politisk indflydelse sammenlignet med andre interesseorganisationer (Berkhout et al., 2017; Olson, 1971). De usammenstemmende resultater fra litteraturen gør, at det ikke kan afvises at Parlamentet er bedre til inddrage perspektiverne fra flere interesseorganisationer.

Forskning i interesseorganisationers indflydelse i EU er omfangsrigt, og afdækker mange forskellige perspektiver. Mere generelt har mange studier beskæftiget sig med finansielle ressourcers betydning for politisk indflydelse (De Bruycker & Hanegraaff, 2024; Greenwood, 2019; Whittlestone & Klitgaard, 2024). Bouwen (2002, 2004) viser også, hvordan ressourcer kan defineres som informationer, hvorfor informationer tillægges forskellig værdi for forskellige politikere i EU. Ifølge Bouwen interagerer politikere og interesseorganisationer i en ressourceudveksling, fordi de har relevante ressourcer at bytte med hinanden, som ikke kan erhverves andetsteds. Eksempelvis kan interesseorganisationer tilbyde informationer, i bytte for politisk indflydelse. Dette forhold beskrives som et gensidigt afhængighedsforhold. Til sidst har der også været fokus på betydningen af interesseorganisationstypen i forhold til politisk indflydelse. I forlængelse af Bouwens ressourceudvekslingsteori kan det antages at interesseorganisationstype også er bestemmende for hvilke typer informationer, der kan tilbydes. Denne tanke gør at organisationstypen også kan afgøre, hvilke ressourcer de forskellige typer interesseorganisationer tilbyder MEP'ere (Dür & Mateo, 2016; Eising, 2007; Greenwood, 2019). Det primære undersøgelsesformål med de fleste studier bliver derfor ressourcernes betydning for politisk indflydelse.

Omkring årtusindskiftet var der generelt konsensus om, at interesseorganisationer tilknyttet erhvervssektoren havde de bedste ressourcemæssige kapaciteter til at opnå succes i EU (Bouwen, 2002; Olson, 1971). Interesseorganisationspopulationen har dog ændret karakter siden starten af 00'erne, og med en fremvækst af interesseorganisationer, der ikke har sine interesser forankret i erhvervssektoren, er ressourcespørgsmålet således blevet relevant igen (Eising, 2019, s. 207). Denne relativt nye opstående tvivl om interesseorganisationers interne konkurrence om indflydelse bidrager til at gøre spørgsmålet om ressourcers betydning for interessevaretagelse relevant igen. Transparency Register muliggør i den forbindelse en kortlægning af interesseorganisationers økonomiske og informative kapaciteter, mens møderegisteret muliggør en kortlægning af interesseorganisationers adgang til Parlamentet. Ressourcernes betydning for graden af adgang kan derigennem undersøges ved hjælp af de

gennemsigtighedsinitiativer, der er blevet sikret gennem den interinstitutionelle aftale. Selvom adgang til Parlamentet ikke nødvendigvis fører til politisk indflydelse, kan denne målemetode bruges, fordi politisk indflydelse forudsættes af adgang til politiske arenaer (Binderkrantz, 2015). Således sigter problemformuleringen på at klargøre ressourcers betydning for, hvorvidt adgang til Parlamentet kan realiseres eller ej.

Hvordan influerer ressourcer interesseorganisationers adgang til den politiske proces i Europa-Parlamentet, og hvilke typer ressourcer er mest afgørende for graden af denne adgang?

For at besvare problemformuleringen vil mere indgående viden om EU's tre institutioner, Kommissionen, Parlamentet og Rådet først præsenteres, for herefter at gå i dybden med den interinstitutionelle aftale fra 2021. En grundlæggende forståelse for EU's politiske system er nemlig nødvendig, for at forstå dynamikkerne mellem interesseorganisationerne og de mange politiske aktører i EU.

Den pluralistisk/korporatistiske debat der traditionelt har skabt udgangspunkt for interesseorganisationers politiske indflydelse, vil først fremlægges. I den forbindelse formuleres hypotese 1, som fokuserer på økonomiske ressourcers effekt på graden af adgang til Parlamentet. Herefter præsenteres Bouwens teori om ressourceudveksling og der sættes ord på det gensidige afhængighedsforhold, der eksisterer mellem interesseorganisationer og politikere. I slutningen af denne redegørelse præsenteres hypotese 2, der består af tre delhypoteser. De tre delhypoteser formulerer en antaget rangorden mellem interesseorganisationer og deres adgang til Parlamentet. Denne rangorden antager, at europæiske interesseorganisationer har mere adgang til Parlamentet sammenlignet med nationale interesseorganisationer, som igen har mere adgang sammenlignet med virksomheder. Efterfølgende præsenteres forskningsspørgsmålet, der er inspireret af Bouwens udvekslingsteori, blot med fokus på hvorvidt typen af interesseorganisation har betydning for graden af adgang til Parlamentet. Herefter vil teorien omhandlende politisk indflydelse og de problematikker, der besværliggør operationaliseringer omkring dette blive fremlagt. I den forbindelse vil min alternative operationalisering af indflydelse som adgang også diskuteres. Til sidst i teoriafsnittet vil begrebet interesseorganisationer præciseres. I dette projekt forstås interesseorganisationer som erhvervsforeninger, fagforeninger, virksomheder og NGO'ere.

Det metodiske afsnit vil indeholde en refleksion over de videnskabsteoretiske valg, som jeg har foretaget i dette projekt, hvorefter forskningsdesignet vil blive beskrevet. Derefter vil arbejdet med indsamling af data gennem Transparency Register og møderegisteret blive gennemgået. Det efterfølgende operationaliseringsafsnit indeholder en redegørelse for, hvordan politisk indflydelse, finansielle -og informative ressourcer samt kategorisering af interesseorganisationstype operationaliseres. I den forbindelse vil nogle af de validitetsmæssige overvejelser omkring disse variable, også blive fremlagt. Til sidst foretager jeg en intrareliabilitetstest.

Herefter præsenteres resultatafsnittet, som indeholder en løbende præsentation af mine statistiske overvejelser og de opfølgende beregninger og præsentationer. For hypotese 1 vil der således præsenteres deskriptiv statistik for interesseorganisationers økonomiske ressourcer og antal møder i Parlamentet samt en illustration omkring disse forhold. Derefter bestemmes effekten af antal ansatte på antal møder i Parlamentet ved en lineær regressionsmodel. For hypotese 2 vil der foretages en ANOVA-test mellem informationsudbydernes gennemsnitlige adgang til Parlamentet, og efterfølgende illustration af dette ved hjælp af Tukeys test for gennemsnit. Samme metode tages i brug vedrørende forskningsspørgsmålet.

Herefter diskuteres resultaterne op imod den præsenterede teori, omhandlende den moderne pluralisme, og Bouwens resourceudvekslingsteori. I den forbindelse inddrages eksisterende litteratur og eventuelle forskelle i resultater. De validitets -og reliabilitetmæssige overvejelser omhandlende målemetoderne diskuteres også, men med udgangspunkt i resultaterne.

Til sidst vil der være en opsamlende konklusion og efterfølgende perspektivering hvori refleksioner omkring brugen af Transparency Register og møderegisteret præsenteres. Derudover vil perspektiveringen også indeholde en refleksion over effekten af åbenhedsinitiativer i EU og medlemslandene.

2.0 Europa Unionen

Selvom det ikke er dette projekts formål at redegøre for EU, er det alligevel nødvendigt at forstå hvorfor interesseorganisationer i dag drages til de lovgivende institutioner i Bruxelles og Strasbourg. I den forbindelse er en overordnet forståelse af sammenspillet mellem Kommissionen, Parlamentet og Rådet nødvendig, selvom dette projekt udelukkende fokuserer på interesseorganisationers adgang til Parlamentet.

Grundlæggende fungerer EU ved at medlemslandene frivilligt overfører statsligt forankret magt og beføjelser til unionen på udvalgte politiske områder. Medlemslandene er derfor, i grove træk, kun en del af EU, i det omfang de ønsker at forpligte sig dertil. Denne struktur gør EU unik, fordi den derfor hverken kan karakteriseres som en føderation eller konføderation. Derudover er EU også unik, fordi den karakteriseres som et multi-level system, der både har nationale og overnationale kanaler, hvorigennem interesseorganisationer kan forfølge deres politiske mål (Mause & Polk, 2024).

På trods af unionens unge alder har den længe været et regionalt og internationalt politisk tyngdepunkt i internationale sammenhænge, og adgang til det fælles europæiske marked anses derfor som lukrativt for mange interesser. EU's samlede købekraft rangerer til en international tredjeplads kun overskygget af USA og Kina (Eurostat, 2024). Udover økonomien huser EU omkring 450 millioner mennesker, som i deres hverdag påvirkes direkte af regulering fra EU (Eurostat, 2024).

Købekraften og befolkningstallet gør unionens regulatoriske bureaukrati attraktivt for interesseorganisationer. Repræsentanter der søger profitmaksimering, har eksempelvis ofte en interesse i at sikre så lempeligt et regulatorisk apparat som muligt, mens andre industrier forsøger at sikre sig tilskud til investeringer og produktion. Omvendt ønsker mange NGO'ere med miljø og klimapolitiske mål at sikrer en strammere regulering af industrien, hvilket uomgængeligt skaber interessekonflikter på EU-niveau. Disse interessekonflikter udspiller sig blandt andet i Kommissionen, Parlamentet og Rådet, fordi disse står centralt i unionens lovgivningsproces.

2.1 Europa-Kommissionen

Kommissionen varetager EU's interesser, og udgøres af et kollegium af kommissærer, én fra hver medlemsstat. Kommissionens formand udpeges af medlemsstaternes regeringer, mens de øvrige kommissærer vælges i et samarbejde mellem kommissionsformanden og medlemsstaternes regeringer. Kommissionen skal godkendes af Parlamentet, hvorefter den kan begynde sit arbejde. I forhold til

lovgivningsarbejdet er det Kommissionens ansvar at fremlægge lovforslag til Parlamentet og Rådet som disse herefter skal godkende. Kommissionen magt består derfor primært i en lovgivningsmæssig serveret, og er på denne måde meget toneangivende i EU. De lovområder der vurderes relevante at (re)formulerer har deres fødsel i Kommissionen, hvorfra Kommisærene har en betydelig indflydelse på den politiske dagsorden og hvilke politiske emner, der tages op og hvilke der ignoreres (European Commission: Directorate-General for Communication, 2014, s. 19–22).

2.2 Europa-Parlamentet

Parlamentet har, i en lovgivningssammenhæng, delvist retten til at vedtage lovforslag fremlagt af Kommissionen og udgøres af MEP'ere, som er på direkte valg i hjemstaterne hvert femte år. Jeg indsamler data fra den niende valgperiode (varende fra 23-26 maj 2019 til 6-9 juni 2024) hvor Parlamentets størrelse talte 751 sæder, indtil BREXIT forårsagede udtrædelse af 73 MEP'ere d. 31. januar 2020. En efterfølgende omstrukturering i antallet af parlamentspladser redistribuerede 27 medlemspladser, hvilket bragte antallet af parlamentssæder op på 705 pladser d. 1. februar 2020 og resten af valgperioden (EPP group, 2018).

MEP'ere er oftest tilknyttet et nationalt parti i den pågældende hjemstat, men grupperer sig i EU-grupper, som kan sammenlignes med politiske partier. I den niende valgperiode bestod Parlamentet af syv grupper og et antal løsgængere (European Parliament, u.å.). Ved den niende valgperiode og tidligere valgperioder, har de to største grupper i Parlamentet været Det Europæiske Folkepartis Gruppe (Kristelige Demokrater) (forkortet EPP) og Gruppen for Det Progressive Forbund af Socialdemokrater i Europa-Parlamentet (forkortet S&D). Forberedelse af ændringsforslag eller spørgsmål til Kommissionens lovforslag udføres i en række forskellige udvalg, hvor en stor del af det parlamentariske arbejde er forankret. Af særligt magtfulde poster i Parlamentet er især formandsposten (committee chair) i hvert udvalg, fordi disse personer blandt andet administrer kalenderen og dagsordenen på udvalgsmøderne. Derudover udvælges der i udvalgene ordfører og skyggeordfører, hvis opgave det er at udgive rapporter om forhandlingsprocessen i udvalget. Det er ligeledes ordførernes og skyggeordførernes opgave, at forhandle med Rådet om fælles positioner, og de betragtes derfor også som meget indflydelsesrige og toneangivende (Burns, 2019, s. 184). Ved plenarmøderne afgør MEP'erne om Kommissionens lovforslag skal ændres eller vedtages, men ofte er udfaldet givet på forhånd da det forberedende arbejde er gjort i udvalgene. For at en beslutning kan vedtages skal to tredjedele af MEP'erne være til stede ved en afstemning, hvorefter beslutninger oftest træffes ved simpelt flertal.

MEP'ernes magt skal derfor forstås i lyset af deres mandat til at afvise eller forelægge ændringsforslag til Kommissionens lovforslag.

Parlamentets arena er på en måde større og mere kompleks end Kommissionens, fordi den rummer over 700 parlamentarikere, hvilket muliggør et komplekst politisk spil, hvor forhandlinger og kompromisser indgås mellem mange forskellige aktører (European Commission: Directorate-General for Communication, 2014, s. 9–11).

2.3 Rådet for Den Europæiske Union

Rådet har, ligesom Parlamentet, mandat til at vedtage (eller afvise) Kommissionens lovforslag og består af én minister fra hvert medlemsland, som kan variere alt efter, hvilket emne der diskuteres. Samspejlet mellem medlemmer af Rådet og Parlamentet bør ikke ignoreres, da disse organer ofte snakker sammen, i forsøget på at finde kompromisser, der kan muliggøre eller annullerer Kommissionens lovforslag. Det var eksempelvis Rådet, der mod forventning nægtede at stemme for the nature restoration law i den tolvte time (Cliquet et al., 2024, s. 2). Rådets medlemmer repræsenterer regeringer i medlemslandene, og er på den måde med til at facilitere et multipelt interessevaretagelsessystem. På denne måde kan interesseorganisationer i medlemsstaterne potentielt påvirke ministrene i hjemstaten til også at varetage deres interesser på EU-niveau. Rådet får begrænset opmærksomhed i dette projekt, men nævnes alligevel fordi den ofte forhandler sammen med Parlamentet (European Commission: Directorate-General for Communication, 2014, s. 14–18).

Denne korte gennemgang af EU-institutionerne har forhåbentligt skabt en smule klarhed omkring den komplekse lovgivningsstruktur, hvori meget vigtige beslutninger bliver taget eller ignoreret. Sammenlagt besværliggør denne EU komplekse indretning systematiske sammenligninger af interesseorganisationers indflydelse i de tre organer og bidrager ligeledes til, en mildest talt, uigennemsigtig og uigennemskuelig proces.

Befolkningen har også i stigende grad udtrykt mistillid overfor EU. Som modsvar hertil er der blevet foretaget en række tiltag, der skal skabe mere gennemsigtighed i EU og derigennem større tillid til EU-institutionerne.

2.4 EU og gennemsigtighedsinitiativer

Selvom Kommissionen aldrig har lagt skjul på det nyttige og nødvendige samarbejde med interesseorganisationer, begyndte reguleringen af interesseorganisationers ageren i EU først i 1993. Formålet med at belyse interesseorganisationernes tilstedeværelse i EU, kan betragtes som en politisk reaktion på befolkningens stigende kritik af det demokratiske underskud i EU (Eising, 2019, s. 204).

Kommissionens udspil i 1993 førte dermed til grundlæggelsen af det første interesseorganisationsregister, der indeholdt en oversigt over interesseorganisationer der samarbejdede med Kommissionen i 1995 (Publications Office of the European Union, 1993). Sidenhen er registeret blevet udvidet, opdateret og omdøbt til Transparency Register. Derudover er reglerne skærpet og den seneste opdatering fandt sted med den interinstitutionelle aftale mellem Kommissionen, Parlamentet og Rådet d. 20. maj 2021 (Publications Office of the European Union, 2021). Selvom det ikke er obligatorisk for interesseorganisationer at lade sig registrere, er det næsten umuligt at mødes med relevante aktører i EU uden at være registreret (Mause & Polk, 2024, s. 317–318). Registeret kan derfor opfattes som obligatorisk og de registrerede forpligter sig til at indrapporterer forskellige informationer, såsom årligt budget, ansatte, interesseområde, organisationstype osv. (European Commission, u.å.).

Derudover opfordrer den interinstitutionelle aftale også til, at Kommissionen, Parlamentet og Rådet registrer møder, der afholdes med interesseorganisationer i et såkaldt møderegister. I Europa Parlamentets forretningsordning, hvor de fastlagte regler og procedurer for MEP'ere er beskrevet, står der således at:

”Medlemmerne bør online offentliggøre alle planlagte møder med interesse-repræsentanter, der er omfattet af åbenhedsregistrets anvendelsesområde. Uden at det berører artikel 4, stk. 6, i bilag I, skal ordførere, skyggeordførere og udvalgsformænd for hver enkelt betænkning online offentliggøre alle planlagte møder med interesserepræsentanter, der er omfattet af åbenhedsregistrets anvendelsesområde.” (Europa-Parlamentet, 2020, s. 19).

De vage formuleringer i forretningsordningen for valgperioden 2019-2024 forpligter derfor *ikke* normale MEP'ere til at registrere møder med interesseorganisationer hvilket, kan sænke repræsentativiteten af møderegistreringer. Derudover *skal* udvalgsformænd, ordfører og skyggeordfører registre alle møder med interesseorganisationer. Møderegisteret er derfor *ikke* nødvendigvis en totalliste over MEP'ernes møder med interesseorganisationer. Integrity Watch Data Hub (Girardelli & Transparency International, 2024) samler data fra møderegisteret til offentlig brug, og rapporterede således følgende

data om antal møder mellem interesseorganisation og MEP, fordelt på parlamentariske roller, i den niende valgperiode, se tabel 1.

Tabel 1 Oversigt over møder mellem MEP'ere og interesseorganisationer

Administrativ rolle	Antal møder
Formand for udvalg	2160
Ordfører	8448
Skyggeordfører	9575
Medlem af Parlamentet	42 258

Tabel 1 - Administrative roller for den niende valgperiode i Europa-Parlamentet og antal møder med blandt andet interesseorganisationer. Nogle administrative roller er udelukket, da de ikke har relevans for dette projekt. Data fra Integrity Watch Data Hub.

Som tabellen viser afholdes der mange møder i Parlamentet i løbet af en valgperiode (mindst 60 møder gennemsnitligt hver hverdag), hvoraf størstedelen afholdes af almindelige MEP'ere. Årsagen til at størstedelen af møderne udgøres af almindelige MEP'ere, skyldes at der er markant flere normale MEP'ere sammenlignet med udvalgsformænd, ordfører og skyggeordfører. Eftersom normale MEP'ere ikke er forpligtet til at registrere møder må det desuden forventes, at der disse MEP'ere har afholdt mere end de 42 000 møder i perioden.

Mødet mellem interesseorganisationer og politikerne i EU udgør en vigtig del af lovgivningsprocessen, og selvom sammenspillet ikke er fuldstændig gennemsigtigt, viser de nævnte tiltag at Transparency Register og møderegisteret har potentiale til at kaste mere lys over interesseorganisationers færden i Parlamentet.

I næste afsnit bliver projektets brug af begrebet politisk indflydelse præciseret, hvorefter teorien fremlægges. Til sidst bliver måden interesseorganisationer betragtes på også præciseret.

3.0 Teori

Evnen til at varetage sine interesser har længe været et omdiskuteret emne i politologiske sammenhænge (Bentley, 1994; Olson, 1971; Truman, 1981). Jeg vil derfor først redegøre for de to klassiske og traditionelle forståelser af interesseorganisationers politiske handlemuligheder. Traditionelt set kaldes disse to pluralisme og korporatisme, hvor især pluralismen har defineret teoretiske rammer for meget interesseforskning i Parlamentet (De Bruycker & Rasmussen, 2021; Eising, 2007; Eising et al., 2017; Mause & Polk, 2024, s. 316). Gennem pluralismen vil den første hypotese også fremlægges. I forlængelse heraf vil Bouwens forståelser af interessevaretagelse fremlægges og på den baggrund præsenteres hypotese 2 og et forskningsspørgsmål. Til sidst præsenteres de teoretiske overvejelser omkring politisk indflydelse og interesseorganisationstype.

3.1 Pluralisme og korporatisme

Politisk interessevaretagelse kan med fordel opdeles en i parlamentarisk kanal, hvor beslutningsprocessen er præget af åbenhed og er til offentligt skue, eller en korporativ kanal hvor beslutningsprocessen foregår i et lukket fora, mellem politiske beslutningstagere og interessenter (Blom-Hansen & Daugbjerg, 2009). Den parlamentariske kanal kan eksempelvis udgøres af et plenum- eller udvalgs-møde i Parlamentet hvorfra det er muligt, som udefrakommende, at observere forhandlingerne. Den korporative kanal kan forstås som interesseorganisationernes primære vej til indflydelse i Parlamentet, fordi det er i aflukkede fora interessenter mødes med beslutningstagerne og interagere. Interaktionen mellem politikere og interesseorganisationer antages oftest at finde sted i den korporative kanal, hvor der eksempelvis ikke tages referat af forhandlingerne. Derfor er det ikke muligt at gennemskue, hvilke informationer eller aftaler, der bliver udvekslet og indgået i dette rum. Sondringen mellem de to kanaler, den parlamentariske og korporative, er en velegnet måde at begrebsliggøre i hvilket omfang den politiske proces er præget af åbenhed eller lukkethed, og hvorvidt dette kan skævvride forvaltningen af magten i et demokratisk politisk system (Blom-Hansen & Daugbjerg, 2009, s. 1219).

Den forskningsmæssige betragtning er, at den parlamentariske kanal rangeres sekundært i forhold til den korporative i en række lande heriblandt Norge (Rokkan, 1966). Selvom dette stadig er et åbent spørgsmål, er der ingen tvivl om at interessenter kanaliserer en stor del af deres ressourcer langs den korporative kanal, for at opnå politisk indflydelse (Blom-Hansen & Daugbjerg, 2009, s. 1208). Det store fokus på øget gennemsigtighed i EU, er i sig selv et vidnesbyrd om, at interessevaretagelse længe har været en relativt mørklagt affære, som ikke er gennemskelig for udefrakommende. Det

tilbageværende spørgsmål er derfor, hvordan interesseorganisationers handlemuligheder i den korporative kanal i Parlamentet kan karakteriseres, og hvilke konsekvenser dette kan have.

Arthur Bentley (1994) og David Truman (1981) nævnes oftest som grundlæggerne af den klassiske pluralisme, gennem deres forsøg på, at opstille en model der forklarede interesseorganisationers samspil med det politiske system. Interesseorganisationerne betragtes her som de dominerende spillere på den politiske arena, og politik bliver således til virkelighed på grund af konkurrencen imellem forskellige interessegrupper. Andre politiske aktører, såsom politikere, anses ikke som væsentlige i denne sammenhæng. Billedligt talt bliver lovgivere betragtet som vejrhane, der peger i den retning interesseorganisationerne puster (Christensen et al., 2015, s. 76). Interesseorganisationernes konkurrence antages at være i ligevægt, forstået ved balanceret repræsentation af interesser, der samlet afspejler befolkningens interesser. Konkurrencen mellem interesseorganisationer er høj, og selvom visse grupper dominerer bestemte politikområder for en tid, er troen at eventuelt hegemoni eroderes med tiden. Magten er, over tid, aldrig koncentreret hos enkelte grupper, fordi akkumulering af politisk indflydelse, medfører bedre organisering og nærmest automatisk mobilisering af konkurrerende interesser. Bentley og Truman legitimerer dette system fordi folkets vilje afspejles gennem den diverse population af interesseorganisationer.

Kritikken af den klassiske pluralisme beskrives godt af Schattschneiders citat *"The flaw in the pluralist heaven is that the heavenly chorus sings with a strong upper-class accent."* (Mair, 1997, s. 947). Som Schattschneider formulerer er der i en ureguleret konkurrence, som regel nogle faktorer der skævvrider konkurrencen mellem interesseorganisationer. Særligt er ressourcestærke grupper notorisk bedre til at puste vejrhane i deres retning, hvilket skaber en konstant ubalance og fremhæver de stærkestes interesser fremfor dem, der potentielt har den bredeste opbakning i befolkningen. I europæisk forskning blev den klassiske pluralisme også kritiseret, fordi den ulige konkurrence mellem interesseorganisationer blev tydeligere og tydeligere (McFarland, 2004, s. 40–62). Derudover fremhævede kritikere også, at den komplekse politiske beslutningsproces afkrævede store økonomiske ressourcer af interesseorganisationer, hvilket besværliggjorde adgangen til den politiske arena for økonomisk svagere interessegrupper (Blom-Hansen & Daugbjerg, 2009, s. 1210–1211). Eksempelvis har udsatte socialgrupper, eller mindre interesseorganisationer sværere ved at repræsenterer deres interesser i Parlamentet, fordi de ikke har samme økonomiske, sociale eller kulturelle kapital at trække på. Ideen om at interesseorganisationer mobiliseres automatisk i monopoliserede politiske områder er også blevet diskuteret.

Olson (1971) pointerede blandt andet, at fordelene ved at melde sig ind i grupper, der varetager kollektive interesser, såsom bedre miljøbeskyttelse, ikke kan begrænses til medlemmerne af organisationen. Incitamentet for at stå udenfor organisationen og nyde samme goder kontingentfrit, resulterer derfor i at rationelle mennesker ikke mobiliseres i sådanne interesseorganisationer. Konsekvensen bliver derfor at interesseorganisationer, ikke nødvendigvis mobiliseres på områder, hvor stærke erhvervsinteresser gør sig gældende. Selvom miljøorganisationer og andre lignende grupper i dag eksisterer, var Olsons argument en logisk kritik af den klassiske pluralisme. Tanken om at repræsentationen og konkurrencen mellem interesseorganisationer er fair og balanceret i Parlamentet er i takt med kritikken blev modereret (Eising, 2007; Kurzer & Cooper, 2013).

Mens den klassiske pluralisme tabte terræn, begyndte den *korporatistiske* forståelse af interesseorganisationers indflydelse at blive tydeligere i Europa. En afgørende forskel fra pluralisternes konkurrenceudgangspunkt er, at korporatisterne mener at bestemte organisationer nyder en privilegeret og en institutionaliseret adgang til det politiske system (Christensen & Nørgaard, 2003, s. 13). Konkurrencen mellem interesseorganisationer anses derfor som begrænset, mens store og ressourcestærke grupper ligefrem inviteres med i beslutningsprocessen. Dette kommer eksempelvis til udtryk ved at tildele mandat til administrativ kontrol af interessenternes egne erhvervsområder til interessanterne selv, eller ved at inviterer udvalgte grupper med til at forberede lovforslag og politiske aftaler. Den Grønne Trepert, der udgøres af Regeringen, Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening, er således et samarbejde, der bærer tydelige korporatistiske markører. Korporatismen kan derfor grundlæggende forstås ved at enkelte interesseorganisationer institutionaliseres ind, som en del af det politiske system. Derigennem privilegeres disse med stor politisk indflydelse for at influere kommende lovforslag i samarbejde med de folkevalgte eller administrationen (Schmitter, 1974, s. 93–94).

Det er ikke overraskende at korporatismens udbredelse i europæisk forskning, primært begrænser sig til statsniveau og ikke unionsniveau. Korporatismen er i udgangspunktet statscentreret og omhandler et institutionaliseret og privilegeret samarbejde mellem stat og interessegruppe, hvilket vil være svært at etablere på EU-niveau. For at privilegere enkelte interesseorganisationer med institutionaliseret politisk magt i EU, vil det kræve at en sådan organisation kunne repræsentere en betydelig andel af befolkningen og landene. Sådant en koordineringsøvelse på tværs af de mange medlemsstater er kompliceret og vil sandsynligvis udvande organisationens slagkraft i en sådan grad at den vil miste sin relevans. Det betyder dog ikke at erhvervsinteresser ikke organiserer sig transnationalt, men sådanne interesseorganisationer formår slet ikke at blive en integreret institutionaliseret magtfaktor i EU i samme omfang som nationale interesseorganisationer formår det i nogle lande (Streeck &

Schmitt, 1991, s. 136–143). Naturligvis har nogle forskere været optaget af hvorvidt EU kan karakteriseres som et pluralistisk eller korporatistisk regime, men denne forskning findes generelt i lidet omfang. Nogle studier finder øer af korporatistiske strukturer i EU, men det grundlæggende indtryk af EU er at denne karakteriseres som en institution, der i udgangspunktet er pluralistisk (Chatzigianni, 2014). Korporatismen er derfor, isoleret set, uegnet til at forklare hvordan interessevaretagelse udspilles som helhed i EU. Når korporatismen alligevel forklares her, er det fordi den står som kontrast til den klassiske pluralisme, og var medvirkende til at presse på for en reformulering af denne.

Europæisk forskning i interessevaretagelse på EU-niveau har sidenhen skabt et overlap mellem den amerikanske pluralisme og senere europæiske korporatistiske forskningstradition. Den reviderede forståelse af hvordan grupper materialiserer sine interesser, kommer til udtryk gennem forskellige begreber såsom neopluralisme, elite pluralisme eller privilegeret pluralisme (omtales som moderne pluralisme herfra). Disse forståelser adskiller sig en smule for hinanden men den samlede forståelse for begreberne, er at konkurrence mellem interesseorganisationer eksisterer, men at denne er ulige som en konsekvens af variationen i ressourcekapaciteter (Binderkrantz, 2014, s. 42; Coen, 1997; Lowery & Gray, 2004). Det er svært at bestemme en definitorisk linje for hvornår konkurrenceforholdene kan karakteriseres som moderne pluralistisk eller korporatistisk. Den egentlige grænsen mellem de to er egentlig heller ikke vigtig for moderne pluralister. Derimod er de strukturelle forhold i Parlamentet (eksempelvis) og konsekvenserne af disse forhold mere i fokus. Derfor er der i dag, mindre fokus på at karakterisere systemet, og i højere grad fokus på at forstå årsagen til systemets indretning og hvilke konsekvenser disse karakteristika resulterer i. Årsagerne til hvad ulige konkurrence medfører, og hvilke konsekvenser disse forhold resulterer i, er derfor i højere grad et fokuspunkt for moderne pluralister.

Det moderne pluralistiske udgangspunkt for interessevaretagelsesforskning i EU har efterhånden bevist, at interesseorganisationers finansielle kapaciteter er positivt korreleret med mulighederne for at opnå adgang i EU (Whittlestone & Klitgaard, 2024, s. 315). Konsekvensen af denne tendens bliver, at konkurrencen skævvrides til fordel for organisationer med flere økonomiske ressourcer.

Jeg vil dog argumentere for, at forskningsfeltet ikke har formået at udvikle en systematisk og sammenlignelig metode til, at kortlægge finansielle kapaciteters effekt på adgang til Parlamentet. Kortlægningen af interesseorganisationers adgang til Parlamentet er generelt udeblevet, fordi studier der undersøger interesseorganisationers adgang til EU, ofte fokuserer på Kommissionen fremfor Parlamentet (Coen & Katsaitis, 2019, s. 755). De få studier, der undersøger adgang til Parlamentet,

kortlægger i overvejende grad adgang til Parlamentet ved at spørge udvalgte interesseorganisationer herom gennem spørgeskemaundersøgelser. Eksempelvis spørger Dür og Mateo (2016, s. 230) interesseorganisationer hvor ofte de har været i kontakt med MEP'ere på en ordinal skala fra 1 til 6 hvor 6 betyder 20 gange eller mere. I dette studie undersøges sammenhængen mellem antal ansatte interesserepræsentanter og graden af kontakt med MEP'ere. Antal ansatte er i den forbindelse et udtryk for interesseorganisationers økonomiske ressourcer, og resultaterne heraf viser at antal ansatte har en positiv effekt på adgangen til Parlamentet. I forhold til den moderne pluralisme viser Dür og Mateo således, at økonomiske ressourcer skaber ulige adgang i Parlamentet. Dette leder forfatterne til at bekræfte Schattschneiders' citat, interesseorganisationer der taler med overklasseaccent har nemmere ved at få adgang (Dür & Mateo, 2016, s. 181). Eising (2007) benytter også spørgeskemaundersøgelser men bruger ikke et økonomisk ressourcemål direkte, men konkludere blandt andet at store virksomheder lader til at have mere adgang til Parlamentet sammenlignet med andre typer interesseorganisationer. Bouwen (2004) forsøger også at kortlægge interesseorganisationer adgang til Parlamentet, men fokuserer ikke på økonomiske ressourcer i dette studie. Fokus er derimod på andre typer af ressourcer, som vil blive forklaret i næste afsnit.

Undersøgelser af interesseorganisationers adgang til Parlamentet der fokuserer på at kortlægge økonomiske ressourcers effekt på denne, er derfor i store træk udeblevet. Studier der undersøger dette kunne derfor bidrage til litteraturen på området. Derudover muliggør Transparency Register og møderegisteret nye måder at undersøge spørgsmålet på, fordi data kan udtrækkes fra disse databaser frem for spørgeskemaundersøgelser. Tilgangen har desuden også potentiale til at danne et metodisk udgangspunkt for fremtidige studier af interesseorganisationers adgang til Parlamentet. Inspireret af den moderne pluralismens antagelse om mere ulige interesserepræsentation og med forhåbning om at vise nye måder at undersøge spørgsmålet på, formuleres første hypotese.

H1: Interesseorganisationer med flere økonomiske ressourcer har mere adgang til Parlamentet sammenlignet med interesseorganisationer, der har færre økonomiske ressourcer

Bouwen påpeger at dette spørgsmål kan suppleres med hvilke andre ressourcer MEP'ere efterspørger og hvorfor. En interessegruppe kan have mange andre ressourcer at tilbyde MEP'erne såsom

informationer. Information kan i den forbindelse kategoriseres forskelligt afhængigt af interesseorganisationen, hvilket bringer os videre til næste del af teoriafsnittet.

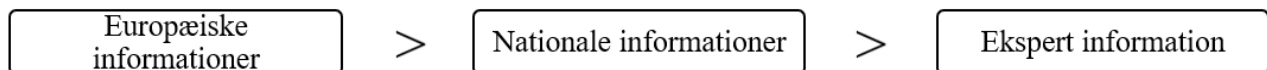
3.2 Ressourceudveksling

Bouwen (2002) formulerer teorien om ressourceudveksling, der beskriver den gensidige afhængig mellem MEP'ere og interesseorganisationer. Afhængighedsforholdet opstår fordi MEP'erne efterspørger relevant information, der kan hjælpe dem med at gennemføre politik, mens interesseorganisationer efterspørger politisk indflydelse. MEP'erne og interesseorganisationer mangler derfor enten informationer eller politisk indflydelse, som kan byttes med modpartens. MEP'erne er i kraft af rollen som gatekeeper til Parlamentet, i stand til at bestemme hvilke interesseorganisationer der gives adgang og derigennem potentiel politisk indflydelse. Årsagen til at MEP'erne vælger at give adgang til nogle interesseorganisationer, kan derfor forklares ved, at de efterspørger bestemte informationer. Bouwen kalder disse informationstyper for access goods, og kan sammenlignes med en slags afgift, der må betales for at kunne passere gatekeeperen (Bouwen, 2002). Når en interesseorganisation gives adgang til Parlamentet, må det således være fordi informationer der kan gives, anses som værdifulde og brugbare.

Bouwen (2002, s. 369) definerer access goods som information, og kategoriserer information i tre kategorier: ekspert information, information om nationale interesser og information om europæiske interesser. Grundlæggende mener Bouwen (2002, s. 372–378) at ekspert information udbydes bedst og mest effektivt af virksomheder, som har en strømlinet og snæversynet interessevaretagelse, mens nationale- og europæiske organisationer bedst udbyder information om henholdsvis nationale- og europæiske interesser. Derudover inkluderer Bouwen også konsulentvirksomheder i denne terminologi men denne type organisation inkluderes ikke i dette projekt, og udelades derfor.

Ifølge Bouwen (2002, s. 370) afgøres informationstypens værdi af, hvor kritisk denne vurderes at være for, at sikre en kontinuerlig funktionalitet af Parlamentet. Det vil sige at jo højere værdi informationer tillægges desto mere villig vil MEP'erne også være til at indgå i en ressourceudveksling. Det nærliggende spørgsmål bliver derfor, hvilke informationer der betragtes som værdifulde af MEP'erne. Bouwen argumentere for, at kommisærene er tilbøjelige til at tillægge ekspert information meget værdi, fordi behovet for praktisk know-how er afgørende for lovforslagets tekniske dimensioner, der ofte fylder meget i Kommissionens lovforslag. Det kræver eksempelvis nye reguleringsbestemmelser når teknologier som AI udvikles, og her er det nødvendigt at inddrage teknisk ekspertise,

som bedst tilbydes af virksomheder. I Parlamentet vil MEP'ere derimod være mindre tilbøjelige til, at rangere ekspert information som den mest værdifulde information. Udkast til lovforslag er ofte meget detaljerede, og tekniske når de lander i Parlamentet, og selvom en vis grad af ekspert information efterspørges, vil informationer af denne type være mindre vigtig for funktionaliteten af Parlamentet. I udgangspunktet er MEP'ere repræsentanter for EU's interesser, og de vil derfor efterspørge europæiske informationer. Derudover beror MEP'ernes karrieremæssige overlevelse på folkevalg hvert femte år i hjemstaterne. MEP'ere repræsenterer ikke direkte nationale interesser i Parlamentet, men eftersom de er på genvalg hvert femte år, må det antages at de også varetager nationale interesser i et vist omfang (Kreppel & Tsebelis, 1999). Af denne grund argumenterer Bouwen (2002, s. 382) for at MEP'ere oftest vil efterspørge information i følgende prioriteringsrække.

Selvom Bouwens teori har været medvirkende til at moderniserer ressourceforståelse i interesseforskning, har teorien ikke givet ophav til mange studier, der eksplicit undersøger denne teoretiske efterspørgselsrangorden i Parlamentet. Bouwen (2004) testede selv hvorvidt adgangen til ECON-udvalget i Parlamentet var domineret af konsulenter, virksomheder, nationale eller europæiske interesseorganisationer. Konklusionen lød at europæiske og nationale grupper har en adgangsandel på cirka 40 procent hver, mens den sidste femtedel primært udgøres af virksomheder og tildels konsulenter. Studiet begrænser sig desværre kun til ét udvalg, og kun til virksomheder og erhvervsrelaterede foreninger. Ved at gentage studiet med fokus på et bredere udsnit af interesseorganisationer, og med data fra Transparency Register og møderegisteret, vil det være muligt at udvide forståelsen af, hvilke informationer MEP'erne er interesserede i. Inddragelsen af forskellige typer af interesseorganisationer er desuden blevet mere relevant i takt med at flere og flere europæiskfunderede civile interesseorganisationer er begyndt at markere sig i Parlamentet (Eising, 2019, s. 213–214). På baggrund af Bouwens teori om ressourceudveksling og gensidig afhængighed udledes der i hypotese 2, tre delhypoteser, H2a, H2b og H2c der formulerer en efterspørgselsrangorden blandt MEP'erne.

H2a: Interesseorganisationer der udbyder europæiske informationer, har mere adgang til Parlamentet end interesseorganisationer der udbyder nationale informationer

H2b: Interesseorganisationer der udbyder europæiske informationer, har mere adgang til Parlamentet end interesseorganisationer der udbyder ekspert informationer

H2c: Interesseorganisationer der udbyder nationale informationer, har mere adgang til Parlamentet end interesseorganisationer der udbyder ekspert information

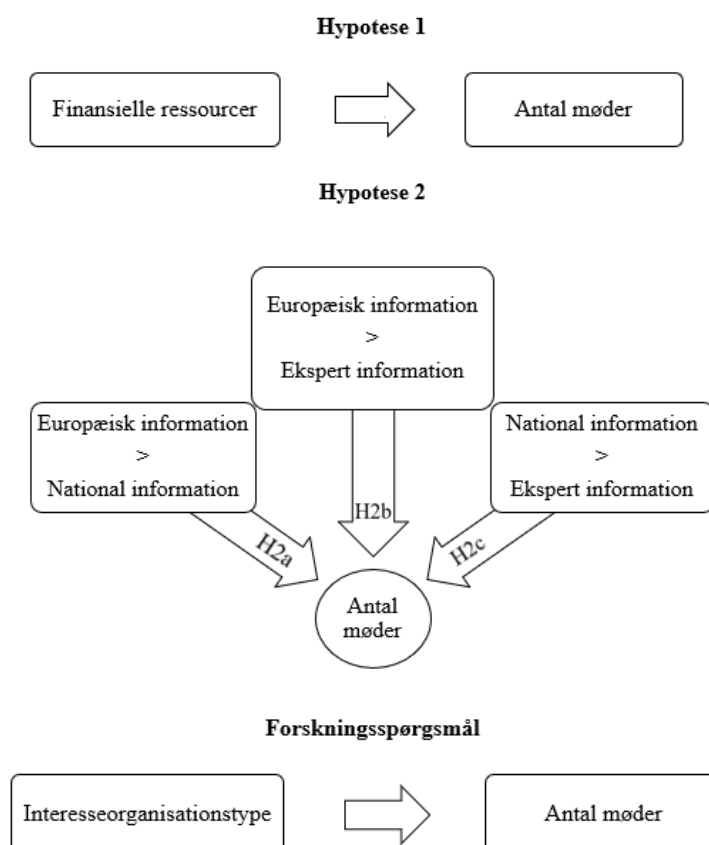
Udover de finansielle og informative ressourcer beskæftiger moderne pluralister sig også med, hvordan sammensætningen af de inddragne interesseorganisationer ser ud. Længe har der været en opfattelse af, at interesseorganisationer der repræsenterer økonomiske interesser, har haft nemmere ved at realisere politisk indflydelse (Olson, 1971). Denne opfattelse er dog blevet udfordret i nyere tid, og der er derfor ikke konsensus på dette område, og studier peger lidt i begge retninger (Greenwood, 2019, s. 8–19). Eksempelvis viser Dur og De Bievre (2007) at NGO'er nok har fået mere adgang, men ikke mere indflydelse i EU. Hertil peger Kluver (2012) på, at der ikke er systematiske ubalancer i graden af indflydelsesrealisering i forhold til typen af interesseorganisation. I kontrast hertil viser Kurzer og Cooper (2013) i et casestudie, vedrørende fødevaremærkningen, at ordførerne i Parlamentet er biased imod industriens interesser. Dette studie blev dog senere kritiseret af Hoff et al (2016) der argumenterede for, at ordførende ikke er biased imod bestemte interesser i tilfældet med fødevaremærkningen. Til sidst viser Dür et al (2015) endda at NGO'er i nogle tilfælde er mere succesfulde end interessegrupper fra erhvervslivet i at realisere deres politiske interesser.

Grundet den komplekse natur der karakteriserer studier af politisk indflydelse, er der også nogle der argumenterer for, at EU er konstrueret som et kamæleons pluralistisk system, hvor interesseorganisationers muligheder for indflydelse skifter fra institution til institution og fra politikområde til politikområde (Coen & Katsaitis, 2013). Desuden forsøger EU aktivt at øge konkurrencen mellem interesseorganisationer ved at støtte grupper finansielt, der har svært ved at mobiliserer økonomiske ressourcer. Eising (2019, s. 214) viser eksempelvis at EU donerede omkring 2 milliarder euro til NGO'ere i 2004, men at denne steg til næsten 4.5 milliarder euro i 2013. Donationerne gives blandt andet for at sikrer en stærkere mobilisering af mere diffuse interesseorganisationer, så de kan agere modpol til etablerede interessegrupper (Sanchez Salgado, 2014).

Spørgsmålet om hvilke interessegrupper, der nyder størst adgang til Parlamentet er således også interessant. Dette skyldes dels uenigheden om, hvorvidt det har betydning for interessegruppers evne til at realisere deres mål, om de repræsenterer erhvervssektoren eller mere diffuse, normative formål. Derudover er det også et interessant spørgsmål, fordi der bliver brugt flere penge på at mobilisere NGO'ere til at spille en mere aktiv rolle i EU. På denne baggrund formuleres forskningsspørgsmålet:

Har interesseorganisationstypen en betydning for hvor meget adgang de får til Parlamentet? Og i så fald hvilken type interesseorganisation har mest adgang til Parlamentet?

Samlet set giver de to hypoteser og forskningsspørgsmålet mulighed for at undersøge, hvorvidt økonomiske ressourcer har en betydning for antal møder i Parlamentet. For overskuelighedens skyld er dette også skitseret herunder.

Nu hvor projektets to hypoteser og forskningsspørgsmål er blevet fremlagt, vil efterfølgende afsnit indeholde nogle teoretiske overvejelser omhandlende politisk indflydelse og adgang.

3.3 Politisk indflydelse eller adgang?

Politisk indflydelse er svær at måle. Ligesom magtbegrebet er det diffust og kontekstafhængigt. Derudover kan begrebet ændre betydning alt efter hvilken form for indflydelse, der søges og hvilken politisk arena den søges på (Binderkrantz, 2005; 2015; 2017; Christensen & Jensen, 2001).

I forhold til forskning af interesseorganisationer og deres politiske indflydelse, kan det være en fordel at skifte fokus fra politisk indflydelse til adgang. Selvom adgang ikke er ensbetydende med indflydelse, er politisk indflydelse umuligt at opnå uden først at have adgang (Binderkrantz, 2017, s. 307). Derudover kan adgang til politiske arenaer være mere observerbar og målbar fremfor indflydelse. Eksempelvis er medlemssammensætningen af offentlige bestyrelser ikke et fortolkende spørgsmål, men en kvantificerbar omstændighed. På samme måde er antallet af gange interesseorganisationer har haft adgang til traditionelle medier heller ikke op til fortolkning, men noget der kan aflæses gennem grundige tekstanalyser. Til sidst er møder afholdt mellem interesseorganisationer og politikere også en omstændighed, der ikke lader sig ændre afhængigt af undersøgelsesdesign. Fordelen ved at undersøge interesseorganisationers adgang til politiske arenaer er derfor en højere grad af reliabilitet, såfremt data kan udtrækkes. Et væsentligt kriterie for at undersøge adgang er derfor at bestyrelsers sammensætninger ikke er skjulte, ligesom adgang til mediernes artikler ligeledes må være tilgængelige.

Interaktion mellem interesseorganisationer og politikere er i den forbindelse ikke altid nem at få adgang til. Eksempelvis beder Binderkrantz (2015) om adgang til 87 danske folketingsmedlemmers kalendere, for at undersøge interesseorganisationers møder med parlamentariske udvalg, hvoraf kun 33 var villige til at dele deres kalender. Selvom adgangsforståelsen potentielt har en høj grad af reliabilitet, er det en forudsætning at kunne tilgå et datasæt der ikke skjuler hvem der har, og ikke har, adgang.

Derudover kan adgang også forstås på mange forskellige måder. Eksempelvis kan en interesseorganisations kontakt med relevante politiske aktører forstås som adgang, hvilket omfatter telefonsamtaler, sms-korrespondancer osv. Derudover kan adgang også være en proces hvori information videregives, uddeles eller erhverves på forskellige måder. Hvis journalister eksempelvis viderebringer en pointe frembragt af en interesseorganisation, kunne denne interesseorganisation siges at have adgang

til mediet, selvom journalisten og interesseorganisationen aldrig har været i kontakt. Binderkrantz (2017) diskuterer de mange forskellige måder at forstå adgang på, og viser hvorfor adgangsforståelsen også må bero på en klar definition af begrebet. Herigennem viser Binderkrantz at de fleste studier bruger adgangsbegrebet ud fra en intuitiv forståelse, hvilket kan være problematisk fordi adgangsforståelsen kan variere fra studie til studie. Et definerende samlingspunkt for adgangsforståelsen kan, ifølge Binderkrantz, være at adgang er opnået når interesseorganisationer har fået opmærksomhed fra gatekeepere til relevante politiske arenaer. Denne forståelse kan dog specificeres i dette projekt og adgang defineres derfor som opnået, når en relevant interesseorganisation deltager i et møde med en MEP'ere.

Årsagen til at interesseorganisationen skal være relevant skyldes at MEP'ere mødes med mange forskellige aktører, der alle er repræsentanter for forskellige interesser. Eksempelvis mødes MEP'ere også med statsledere, ambassadører eller enkeltpersoner. Spørgsmålet om hvorvidt disse kan karakteriseres som interesseorganisation kan betvivles, og disse udelades derfor gennem denne forståelse af adgangsbegrebet. Derudover er der ingen betingelse om tilstedeværelse, fordi online møder også registreres i møderegisteret.

Selvom adgang ikke kan oversættes direkte til politisk indflydelse, forudsættes politisk indflydelse af adgang til relevante politiske arenaer. Det er med andre ord svært for interesseorganisationer at påvirke politik i Parlamentet, hvis de ikke har adgang dertil. Graden af indflydelse kan dog diskuteres, fordi adgang ikke nødvendigvis medfører politisk indflydelse.

Interaktionen mellem interesseorganisation og MEP'ere styres af gatekeeperen, som i dette tilfælde er MEP'erne. Binderkrantz (2017) argumentere i den forbindelse for, at adgang kan antages at være korreleret positivt med politisk indflydelse, hvis den relevante gatekeeper kontrollerer hvem der tildeles og nægtes adgang. Denne logik tilsiger at relevante gatekeepere ikke vil give adgang til interesseorganisationer, hvis deres interesser og informationer ansås for komplet irrelevante. Denne forståelse er også baseret på Bouwens (2002) ressourceudvekslingsteori, som tilsiger at interesseorganisationer og politiske aktører, kun indgår i et samarbejde, hvis de har relevante ressourcer at tilbyde hinanden.

Opsummerende for afsnittet er derfor at politisk indflydelse, forudsættes af adgang til relevante politiske aktører. Adgang er desuden nemmere at operationaliserer, fordi det afspejler mere observerbare omstændigheder, fremfor det mere diffuse indflydelsesbegreb. Adgang forstås i dette projekt som opnået, når en interesseorganisation har indgået et møde med en MEP'ere. Selvom adgang ikke kan

sideslides med politisk indflydelse, må interesseorganisationers adgang til Parlamentet indikerer mere politisk indflydelse i Parlamentet, sammenlignet med interesseorganisationer, der ikke har opnået adgang i denne arena. Med denne forståelse på plads, vil sidste afsnit i teoriafsnittet indeholde nogle teoretiske overvejelser omkring kategoriseringen af interesseorganisationer.

3.4 Interesseorganisationer

Ordet interesseorganisationer er blevet brugt flittigt indtil videre, men begrebet er ikke blevet præciseret endnu. I den metodeafsnittet, vil det derfor være passende at forklare, hvordan interesseorganisationer bruges og forstås i projektet.

NGO'ere, virksomheder, tænketanke, fagforeninger, politikere, borgere, grupper, celebrities, politiske partier, nyhedsmedier, konsulenter osv. er alle i stand til at foretage politisk interessevaretagelse. Hvordan kan disse adskilles meningsfuldt, og hvordan sikres en strømlinet forståelse af hvad der karakteriserer interesseorganisationer?

I den interinstitutionelle aftale, der danner grundlag for dataindsamlingen, defineres en interesserepræsentant som *"enhver fysisk eller juridisk person eller formel eller uformel sammenslutning, forening eller netværk, der deltager i omfattede aktiviteter"* (Publications Office of the European Union, 2021, artikel 2). Denne forståelse favner bredt, og giver et indtryk af, at interesserepræsentanter inkluderer alle, der søger politisk indflydelse. Dette er også en praktisk tilgang, når politikerne i EU skal kunne samarbejde med alle typer af interesserepræsentanter. Forskningsmæssigt er det dog ikke fordelagtigt, når alle politiske aktører opfattes som interesserepræsentanter, og det besværliggør sammenligninger på tværs af interesseforskningen, hvis forståelsen af interesserepræsentanter er favner for bredt.

Forskningsmæssigt er der i Europa tradition for at fokusere på medlemsbaserede interesseorganisationer, hvilket derfor ikke inkluderer virksomheder. Denne forskningstradition har været fokuseret på erhvervsfaglige organisationer og fagforeninger. I amerikansk forskning inkluderes virksomheder og selvstændige institutioner også i definitionen af interesseorganisationer (Binderkrantz, 2014, s. 18–21). Denne atlantiske skillelinje er ikke overraskende når den europæiske forskning har haft et korporatistisk udgangspunkt, mens den amerikanske forskning har været karakteriseret af et pluralistisk udgangspunkt. Bouwens (2002, s. 366–367) teori om access goods var på den måde en slags nybrud i europæisk interesseforskning, fordi han inddrogede virksomheder i sin forskning, fremfor det

ensidige fokus på medlemsbaserede interesseorganisationer. Desværre medtog Bouwen kun økonomisk forankrede grupper i sin analyse, og dermed ikke andre relevante interesseorganisationer såsom NGO'ere og nonprofitorganisationer.

I litteraturen har der været forsøg på en mere tidssvarende definition af interesseorganisationsbegrebet, hvor det er nemmere at inddrage flere forskellige interesseorganisationer. Udgangspunktet for denne modernisering af interesseorganisationsforståelsen har for nogle forskere, været en organisatorisk opdeling mellem sektorale -eller årsagsgrupper (Rasmussen & Reher, 2023, s. 49). Denne sondring passer også fint med Olsons (1971) opdeling af interessegrupper, hvor de grupper der tilbyder aktive fordele for medlemmerne, betegnes som sektorale grupper, mens årsagsgrupper varetager interesser, der ikke begrænser sig til medlemskab af gruppen.

Dataindsamlingen i dette projekt sker på baggrund af de indrapporteringer interesseorganisationerne selv angiver i Transparency Register, hvor mange forskellige interessegruppetyper kan vælges. Af alle disse er det især *ikke-statslige organisationer platforme og netværk samt lignende* (herefter NGO'ere), *virksomheder og grupper* (herefter virksomheder), *branche- og erhvervsorganisationer* (herefter erhvervsforeninger), *fagforeninger og professionelle organisationer* (herefter fagforeninger), der danner grundlag for de fleste studier af politisk interessevaretagelse.

Opdelingen af sektoral -og årsagsgrupper bliver derigennem igen relevant. De sektorale organisationer repræsenterer forskellige udsnit af befolkningen, eksempelvis landmænd, og er derigennem mere specifikke i deres interessevaretagelse. På denne måde arbejder de sektorale organisationer for at skabe politiske resultater for deres medlemmer. Årsagsorganisationerne og de politiske mål de følger, begrænser sig derimod i mindre omfang til medlemsbasen eller bestemte sociale grupper af befolkningen. Årsagsgrupperne arbejder derfor for mere udefinerede politiske mål, og repræsenterer i denne sammenhæng også mere normative interesser, såsom bedre miljøbeskyttelse eller mere demokratisk indflydelse (Kluver, 2012, s. 1116–1117). Virksomheder, erhvervs- og fagforeninger og NGO'ere passer fint i denne kategorisering af sektorale og årsagsorganisationer. Virksomheder, erhvervs- og fagforeninger er sektorale interesseorganisationer, mens NGO'ere repræsenterer årsagsgrupper. Selvom Transparency Register ikke definerer hvordan disse kategorier skal forstås, må vi forvente at litteraturens brug af disse kategoriseringer udtrykker en generel forståelse af hvad kategorierne indebærer. Derigennem er det min antagelse at litteraturens brug af organisationerne også deles af interesseorganisationerne selv, når de kategoriserer sig selv i Transparency Register.

Virksomheder er umiddelbart nemme at identificere, fordi de i interesseorganisationssammenhænge er unikke i deres tydelige hierarki og ensidige egennyttemaksimerende profitinteresser. Virksomheder eksisterer udelukkende for at profitmaksimere, og det må antages at virksomhederne selv ikke er i tvivl om hvorvidt de tilhører denne kategori. I Transparency Register udgøres virksomhedskategorien af organisationer som Google, BASF eller Novo-Nordisk. For et litterært bud på hvordan de resterende interesseorganisationer forstås inddrages forskningsprojektet INTERARENA af Binderkrantz et al (2020), hvori interesseorganisationers adgang til parlamentet, administrationen og medierne kortlægges i en række europæiske lande. Binderkrantz et al (2020) benytter i denne forbindelse et klassifikationsskema til at kategoriserer interesseorganisationspopulationen.

Transparency Registers kategori erhvervsforeninger kan løst oversættes til INTERARENAS kategori erhvervsorganisationer, og klassificeres som en gruppe, der organiserer virksomheder, industrier og arbejdsgivere i samlede koalitioner. I EU udgøres denne kategori af organisationer som European Pulp and Paper Chemicals Group, Finance Finland eller European Vegetable Protein Association. Fagforeninger kategoriseres i INTERARENA til at varetage ansattes interesser, som eksempelvis bedre ansættelsesforhold. De fleste interesseorganisationer må også forventes at være bevidste, om hvorvidt deres organisationer repræsenterer ansættelsesmæssige interesser. I forhold til EU udgøres denne kategori af organisationer som Cyprus Workers Confederation, European Federation of Salaried Doctors og European Elite Athletes Association.

NGO'ere er mere besværlige at bestemme, og den eneste tydelige identitetsmarkør for denne type organisation er, at den typisk står i kontrast til de sektorale organisationer. INTERARENAS klassifikationsskema har tre grupper, der alle kunne forstås som NGO'ere. Disse tre er *identitetsgrupper*, *grupper der varetager offentlige interesser* og *hobbygrupper* (Binderkrantz, 2020, s. 296). NGO'ere kan derigennem siges at repræsentere formål, der ikke er forankret i økonomiske eller- medlemsbegrænsende fordele. Derudover er NGO-kategorien i Transparency Register benævnt som Non-governmental organisations, platforms and networks and similar, hvilket ekskluderer organisationstyper der repræsenterer statslige myndigheder. Sandsynligvis spejler mange årsagsgrupper sig også i dette udgangspunkt, at de er ikke statslige, ikke-medlemsbegrænsende i deres politiske interesser og i øvrigt ikke-profitfokuserede. Årsagsgrupper antages derfor at være ikke-statslige, ikke profit fokuserede og politisk uafhængige interesseorganisationer, hvis interesser er relateret til ikke sektorale erhvervsrelaterede interesser. Denne type vil benævnes som NGO'ere gennem resten af projektet, og kan forstås som en modsætning til de tre andre. I EU udgøres NGO'ere eksempelvis af ClientEarth, Platform for Better Oral Health in Europe og Alliance for Regenerative Medicine. Se i øvrigt skemaet herunder

hvor Binderkrantz et al. (2020, s. 296) kategorier sammenlignes med min forståelse af interesseorganisationskategorierne¹.

INTERARENA		Dette projekt
Udvalgte interesseorganisationskategorier	Beskrivelse	Interesseorganisationskategorier
Fagforeninger	Grupper der organiserer arbejdere og håndtere løn- og arbejdsrelaterede forhold for deres medlemmer.	Fagforeninger
Erhvervsforeninger	Sammenslutninger af virksomheder, industrier og arbejdsgivere.	Erhvervsforeninger
Identitetsgrupper	Organisering af individer med lignende identitetsmærker såsom etnicitet, køn eller alder.	NGO
Offentlige interessegrupper	Organisationer baseret på fælles interesser, der ikke begrænser sig til medlemmerne, hvis disse realiseres.	NGO
Hobbygrupper	Organisationer af mennesker med en fælles sport/fritidsinteresser.	NGO

Konsulenthuse og tænketanke kunne også passe i denne sektoral eller årsagsterminologi. Der er dog årsager til, hvorfor disse typer interesseorganisationer ikke medtages i projektet. Konsulenthuse varetager specifikke interesser for deres kunder, men da kundetyperne både kan være en sektoral- eller årsagsgruppe, er det for mig uklart hvordan denne type interesseorganisation kategoriseres. Af denne

¹ Egen oversættelse fra engelsk

grund inkluderes konsulenthuse ikke i projektet. Argumentet finder lignende klang for tænketanke, der ofte er finansieret af andre interesseorganisationer eller staten, med det formål at producerer viden indenfor bestemte politiske områder. Finansieringen af tænketanke, og konsulenthuse, præger deres videnskabelige udgangspunkt, og ofte tenderer de til at producere viden, der understøtter de organisationer de sponsoreres af (Barnes & Bero, 1998; Bertelli & Wenger, 2009). Derfor udelukkes konsulenter og tænketanke fra analysen, fordi det ikke er tydeligt, hvorvidt de med rette kan kategoriseres som sektoral eller årsagsorganisation.

Teoriafsnittet er nu færdiggjort, og næste afsnit vil omhandle de metodiske overvejelser vedrørende projektet og selve dataindsamlingen fra Transparency Register og møderegisteret.

4.0 Metode

I forlængelse af hypoteserne og forskningsspørgsmålet vil jeg i følgende afsnit redegøre for min videnskabssteoretiske position, forskningsdesign, operationalisering og dataindsamling.

4.1 Videnskabsteori

I dette afsnit vil mine ontologiske overvejelser redegøres før, efterfulgt af mine epistemologiske og metodologiske overvejelser.

Ontologisk er udgangspunktet, at det politiske system præges af interessevaretagelse, uafhængigt af min interesse for emnet. Men, i modsætning til positivisternes (lidt) optimistiske tro på at alt i verden foregår uafhængigt af observatøren, er interessevaretagelsen også præget af sociale interaktioner og min opfattelse af disse som problematiske. Derfor er mit udgangspunkt også, at politisk interessevaretagelse afhænger af sociale sammenspil og kontekstuelle niveauer. Denne erkendelse kommer af, at politisk interessevaretagelse er kompleks og i et vist omfang også afgøres af den sociale kultur, vi alle bliver præget af. Den interinstitutionelle aftale mellem Kommissionen, Parlamentet og Rådet er et eksempel på dette. Selvom alle EU-politikere i princippet har erkendt og accepteret nødvendigheden af mere åbenhed i den politiske proces, bliver aftalen gradbøjet i forhold til den politiske opfattelse af, hvad der opfattes som legitimt eller ej. Studier viser således hvordan registreringen af møder med interesseorganisationer ikke følges lige af alle MEP'ere (Font & Pérez-Durán, 2023). Dette understreger, at politisk interessevaretagelse ikke kan observeres uafhængigt af den sociale omverden den fungerer i (Ingemann, 2013, s. 160). Mit ontologiske udgangspunkt er derfor baseret på den kritiske rationalisme.

Mit epistemologiske udgangspunkt er baseret på den kritiske rationalisme og kritisk realisme. Det kritisk rationalistiske element kommer fra erkendelse af, at politisk interessevaretagelse kan sanses gennem deduktive hypoteser og falsifikationsprincippet. Gennem falsifikationsprincippet forsøger jeg ikke at bekræfte interessevaretagelsens endelige strukturer, men derimod blot at komme med belæg for hvorfor de valgte teorier ikke kan afvises på nuværende tidspunkt. Det kritisk realistiske element fremkommer ved min anerkendelse af, at nogle fænomener i den politiske interessevaretagelse ikke kan sanses. Denne forståelse deler som regel vandende mellem den kritiske rationalisme og den kritiske realisme, hvor den første lægger vægt på at verden kan forklares gennem hypotesetestning, mens den sidste anser hypotesetestning som begrænset i visse henseender. Det er med andre ord ikke

min opfattelse at alt vedrørende politisk interessevaretagelse kan sanses, og testes, men at dette kun er muligt til et vidst punkt, hvorefter det observerbare ikke kan hjælpe os videre i bestræbelserne på at formulere troværdige teorier (Ingemann, 2013, s. 162). Eksempelvis kan jeg afdække interesseorganisationers adgang til Parlamentet, men det vil være umuligt at afdække interesseorganisationers politiske indflydelse på en 100 procent objektiv og sandfærdig måde.

Metodologisk er mit projekt deduktivt empiridrevet. Jeg forsøger at undersøge hypoteser og afdække et forskningsspørgsmål, som derigennem bør give et bedre grundlag for fremtidig hypoteseformulering. Selvom jeg anerkender at mit datasæt ikke afspejler alle karakteristika omkring strukturerne for politiske interessevaretagelse, er projektet funderet på at undersøge mønstre og generaliserbare tendenser gennem det observerbare. Det metodologiske udgangspunkt er derfor baseret på et kritisk realistisk synspunkt (Ingemann, 2013, s. 162–163).

Nu hvor de videnskabsteoretiske overvejelser er blevet fremlagt, vil forskningsdesignet blive forklaret.

4.2 Forskningsdesign

Problemformuleringen i dette projekt har sit udgangspunkt i ressourcers betydning for adgang til Parlamentet. Politikerne kan give adgang, og dermed potentiel indflydelse, til interesseorganisationer mens de til gengæld får informationer af forskellig slags. Denne interaktion er interessant fordi den influeres af mange forskellige faktorer, heriblandt ressourcer af forskellige slags. Ud fra denne betragtning er det mit ønske at bidrage med nye måder at undersøge, hvilke ressourcer der har betydning for interesseorganisationers grad af adgang til Parlamentet. Dette emne er ofte overset i litteraturen, og de studier der er lavet vidner om divergerende forståelser og tilgange til området. Der er med andre ord mange forskellige måder at tilgå emnet på, hvilket forhindrer en ensrettet og kontinuerlig udvikling og forståelse af interesseorganisationers adgang og indflydelse i EU (Baumgartner & Leech, 1998, s. xv–xii; Dur, 2008; Pritoni & Vicentini, 2022).

Min ambition er at integrere politiske tiltag, der skal belyse interessevaretagelse ind i interessegruppeforskningen, for derigennem at skabe udgangspunkt for mere systematiske, generaliserbare og ensrettede studier af interesseorganisationers adgang til EU. Det er næsten altid fordelagtigt at benytte kvantitativ data når ønsket er at generalisere, hvilket derfor er målet i dette projekt. Dette kan gøres ved hjælp af Transparency Register og møderegisteret, der giver gode muligheder for at kortlægge

hvilke interesseorganisationer, der nyder adgang til Parlamentet. I den forbindelse er det også nødvendigt at kvantificerer interesseorganisationer, således at de kan tælles og måles gennem kvantitative statistiske metoder.

For at kvantificerer interesseorganisationerne grupperes de, således at det samlede antal møder organisationerne hver især har haft kan bruges kvantitativt. Dette gøres også for interesseorganisationernes informationsniveau. Igennem denne kvantificeringsproces har jeg foretaget en kvantitativ indholdsanalyse af de to tekstbaserede variable, interesseorganisationers antal møder og informationsniveau, hvilket vil blive forklaret senere.

De to øvrige variable, økonomiske ressourcer og organisationstype, gør at det samlede datasæt indeholder fire variable, hvilket besværliggør egentlige kausale studier. Af denne grund kan projektet karakteriseres som et beskrivende studie, der afdækker nogle forhold omhandlende informative og økonomiske ressourcer og organisationstyper i forhold til adgang til Parlamentet. Selvom studiet primært kan karakteriseres som et beskrivende studie foretages, der også en sammenhængsanalyse mellem økonomiske ressourcer og adgang til Parlamentet. Derudover er studiet primært deduktivt, fordi min hypoteseformulering er baseret på teorien omhandlende den moderne pluralisme og Bouwens resourceudvekslingsteori. Gennem forskningsspørgsmålet tilføjes der også et induktivt element der formuleres med et eksplorativt formål (Andersen et al., 2021).

Den primære variabel der ønskes undersøgt, er interesseorganisationernes adgang til Parlamentet, målt på antal møder. Denne primære variabel, interesseorganisationers antal møder, består af over tusinde respondenter og omhandler derfor information om mange interesseorganisationer, og karakteriseres derfor, som et tværsnitsstudie af den niende valgperiode i Parlamentet.

Opsummerende er projektet et beskrivende kvantitativt tværsnitsstudie, der undersøger sammenhængen mellem ressourcer og interesseorganisationers adgang til Parlamentet. Ved hjælp af data fra Transparency Register og møderegisteret operationaliseres fire variabler – antal møder, informationsniveau, økonomiske ressourcer og organisationstype for at analysere, hvordan disse faktorer påvirker adgangsmønstre.

4.3 Operationalisering

Data udtrækkes af Transparency Register og møderegisteret. I denne forbindelse bruges der fire variable, interesseorganisationers adgang, deres finansielle ressourcer, interesseorganisationstypen og

informationstype til at undersøge projektet H1, H2 og forskningsspørgsmålet. Variablene vil nu blive gennemgået enkeltvist i forhold til hvordan de operationaliseres.

4.3.1 Interesseorganisationers adgang

Den primære variabel, der danner udgangspunkt for analyser af projektets hypoteser og forskningsspørgsmål, er graden af politisk indflydelse som interesseorganisationer har i Parlamentet. Som nævnt i teoriafsnittets er politisk indflydelse svært at måle, og der findes mange forskellige måder at tilgå dette spørgsmål på. Litteraturen nævner dog målingen af adgang som en alternativ måde at måle politisk indflydelse (Binderkrantz, 2017). Det primære argument for at adgang og politisk indflydelse korrelerer positivt er, at politisk indflydelse forudsættes af adgang til den relevante politiske arena. Derudover skriver Binderkrantz (2017) eksempelvis at fordelene ved at måle adgang i stedet for politisk indflydelse er at adgang er nemmere at observere, og tillader mere systematiske sammenligninger på tværs af litteraturen. Af denne grund operationaliseres politisk indflydelse i dette projekt som adgang, målt som antal møder, der bliver afholdt mellem interesseorganisationer og MEP'ere i Parlamentet.

Operationaliseringen af politisk indflydelse medfører dog nogle validitetsmæssige problematikker der ikke bør ignoreres. Binderkrantz (2017) nævner i den forbindelse tre forskellige politiske arenaer: parlamentet, administrationen og medierne, hvori politisk adgang kan opnås. De forskellige politiske arenaer gør at, interesseorganisationers potentielle fravær i Parlamentet kan forklares ved en prioritering af tilstedeværelse i en anden politisk arena. Mit fokus på parlamentet er derfor kun fortællende for interesseorganisationers adgang og potentielle indflydelse til denne arena, selvom EU har mange andre relevante politiske arenaer hvori adgang også kan opnås. Derudover afspejler antal møder afholdt i Parlamentet ikke *graden* af indflydelse som mødet kunne resultere i. Det må antages at nogle interesseorganisationer bliver taget mere seriøst end andre, hvilket betyder at få møder kan udmønte sig til meget politisk indflydelse. På samme måde er det ikke sikkert at mange møder resulterer i meget indflydelse, selvom det vil fremstå sådan gennem denne operationaliseringstilgang. Til sidst forekommer møder nogle gange med flere interesseorganisationer, hvilket i udgangspunktet giver alle lige politisk indflydelse, selvom den faktiske politiske indflydelse et sådant møde resulterer i, sandsynligvis ikke bliver fordelt ligeligt.

Operationaliseringsvalget muliggør dog en udnyttelse af møderegisteret, hvori møder mellem interesseorganisationer og MEP'ere registreres. Møderegisteret er interessant af flere årsager, som

forklares senere, men møderegisterets data er i store træk udeblevet i forskningen og rummer i forhold til interesseorganisationers adgang til Parlamentet et uudnyttet forskningsmæssigt potentiale. Dette operationaliseringsvalg er således et af de første metodiske forsøg på at kortlægge interesseorganisationers adgang til Parlamentet baseret på møderegisteret.

4.3.2 Finansielle ressourcer

I forhold til finansielle ressourcer, vil det intuitive valg være at måle dette som et økonomisk mål. De økonomiske uligheder mellem interesseorganisationer er netop en af hovedårsagerne til, at interesseorganisationers politiske indflydelse startede med at være interessant. Dette skyldes bekymringen om, at økonomiske forskelle resulterer i indflydelsesmæssige forskelle (Olson, 1971). I litteraturen er den traditionelle forståelse også at, interesseorganisationer med stærke finansielle ressourcer har nemmere ved at realiserer politiske interesser (Lindblom, 1977, s. 171–188). Der er dog studier der betvivler hvorvidt de finansielle ressourcer er den hovedmæssige årsag, til at nogle interesseorganisationer er mere succesfulde end andre i EU. Whittlestone og Klitgaard (2024, s. 314–315) påpeger eksempelvis at økonomiske ressourcer lader til at have større betydning i USA sammenlignet med EU, fordi det politiske kredsløb i EU er mindre afhængige af eksterne sponsorer. I EU er de finansielle ressourcer, målt som kolde kontanter, derfor af mindre betydning. Derimod er de informative kapaciteter, der kan materialiseres i kraft af økonomiske ressourcer sandsynligvis med til at give finansielt stærke interesseorganisationer en fordel i interesserepræsentationen på EU-niveau. Dette skyldes at overførslen af informationer til politikere i EU koster penge, i form af lønninger til interesserepræsentanter (Whittlestone & Klitgaard, 2024, s. 312–317). Af denne grund er et mere velegnet mål for finansielle ressourcer, antallet af interesserepræsentanter, der er dedikeret til interesserevaretagelse i EU. Interesseorganisationerne er forpligtet til at angive hvor mange fuldtidsansatte, der arbejder med interessevaretagelse hvert år gennem Transparency Register, hvilket gør det nemt at udtrække data om dette mål. En fuldtidsstilling er i Transparency Register i øvrigt ikke defineret, men det må antages at en fuldtidsstilling svarer til cirka 40 timers arbejdsindsats om ugen. Samme logik bruges flere steder i litteraturen, hvor eksempelvis De Bruycker og Hanegraaff (2024) bruger samme målemetode til at estimere interesseorganisationers økonomiske ressourcer.

Hvorvidt interesseorganisationer er i stand til at vurdere hvor mange fuldtidsansatte, der er dedikeret til interessevaretagelse i EU, er et åbent spørgsmål. I Transparency Register inkluderer dette mål både betalte repræsentanter og frivillige, og det må antages at være besværligt for nogle

interesseorganisationer at have præcis data herom. Eksempelvis skriver interesseorganisationen European Society for Immunodeficiencies at elleve doktorer og en leder tilsammen udførte et frivilligt interessevaretagelsesarbejde svarende til syv fuldtidsstillinger i år 2022 (Publications office of the European Union, 2024)². Det kan betvivles hvorvidt denne interesseorganisation har et meget præcist begreb om antallet af fuldtidsstillinger, der besættes når arbejdet udføres på frivillighedsbasis. Det er desuden min opfattelse af antallet af frivillige er begrænset, og det må også forventes at det meste arbejde relateret til interessevaretagelse håndteres af betalte repræsentanter.

Operationalisering af finansielle ressourcer afspejler derfor et mål for interesseorganisationers informative kapacitet, fremfor deres egentlige økonomiske ressourcer. Når denne operationalisering giver mening, skyldes det at finansielle ressourcer og antal ansatte er positivt korreleret (De Bruycker & Hanegraaff, 2024). Men det bør bemærkes at variabelen igennem mit operationaliseringsvalg både er et udtryk for økonomisk- og informative kapaciteter, og ikke er et direkte mål for økonomiske ressource, fordi frivillige også indskrives i dette mål. Denne målemetode bruges dog af flere og må derigennem antages at være et rimeligt mål for interesseorganisationers økonomiske niveau.

4.3.3 Interesseorganisationstype

Interesseorganisationer kan operationaliseres på mange forskellige måder afhængigt af hvordan interesseorganisationskategorierne forstås og defineres. I dette projekt tager jeg udgangspunkt i fire typer af interesseorganisationer, nemlig erhvervsforeninger, fagforeninger, virksomheder og NGO'ere. Grundlæggende adskiller de sig ved at erhvervsforeninger er virksomhedsorienterede koalitioner, der varetager virksomheders -eller erhvervssektors interesser (eksempelvis Finance Finland), mens fagforeninger er koalitioner af ansatte, der varetager ansattes rettigheder (eksempelvis Faglig Fælles Forbund). Virksomheder er enkeltstående organisationer, der i udgangspunktet kun varetager sine egne interesser (eksempelvis Google) mens NGO'ere har en mere løs, og mindre stringent medlemsbase der forfølger bredere, og mindre definerede politiske mål (eksempelvis World Wildlife Fund). Disse fire typer er benævnt som branche- og erhvervsorganisationer, fagforeninger og professionelle organisationer, virksomheder og grupper og ikke-statslige organisationer platforme og netværk samt lignende i Transparency Register (Publications office of the European Union, 2024).

² Se datasættet "organisations in Transparency Register - 2022 – JUNE"

Interesseorganisationstypen bliver indskrevet af interesseorganisationerne selv i Transparency Register. Data fra Transparency Register, viser at der er næsten 3300 registrerede virksomheder, 3500 nonprofitorganisationer, 2600 erhvervsforeninger og 960 fagforeninger (Publications office of the European Union, 2024). Validiteten af de nævnte kategorier er desuden afhængig af, om de selvvalgte kategorier reelt afspejler min forståelse af de fire kategorier, mens reliabiliteten i kategoriseringerne afhænger af, om interesseorganisationerne kategoriserer organisationen ens gennem tiden. Transparency Register er tidligere blevet kritiseret for fejlagtige indrapporteringer, og grundet divergerende forståelser af de forskellige interesseorganisationstyper, er der interesseorganisationer der bliver kategoriseret forkert. Greenwood og Dreger (2013, s. 144) finder eksempelvis at cirka 15 procent af registreringerne i NGO-kategorien kunne rekategoriseres til andre kategorier.

Greenwood og Dregers studie er over ti år gammelt (udgivet i 2013) og der har sidenhen været to store opdateringer, i år 2015 og 2021, af de institutionelle rammer for øget gennemsigtighed i EU. Disse opdateringer har sandsynligvis forbedret datakvaliteten, men i manglen på lignende studier kan dette ikke bekræftes. Det er min antagelse (og håb) at Greenwood og Dregers kritik er blevet taget til eftertanke, og at indrapporteringen er blevet forbedret i løbet af de seneste ti år. Desuden burde usikkerheden omkring indrapporteringen af organisationstyper ikke forhindre os i at bruge data, men blot at tage de nødvendige forbehold for de efterfølgende analyser, der er baseret på Transparency Registers database.

4.3.4 Informationstype

Den sidste enhed der skal operationaliseres, er informationstypen jævnfør Bouwens teori om ressourceudveksling. Kort fortalt argumenterer Bouwen (2002) for at interesseorganisationer og EU-politikere samarbejder på grund af et gensidigt afhængighedsforhold. Politikerne er afhængige af udefrakommende informationer, mens interesseorganisationerne er afhængige af politikerne for at opnå adgang og indflydelse i EU. Bouwen kategoriserer den viden, som interesseorganisationerne kan udbyde i tre overordnede kategorier: Ekspert information, national information og europæisk information (Bouwen, 2002, s. 369). H2 er formuleret for at undersøge, hvorvidt adgangen til Parlamentet afhænger af, hvilken information interesseorganisationerne kan levere.

I Transparency Register beskriver alle interesseorganisationer deres interesseniveau. Dette kan være sub-lokalt, lokalt, nationalt, europæisk, globalt osv. Disse selverklærede interesseniveauer kan oversættes til, hvilken slags information interesseorganisationerne kan levere. Rapporterer en

interesseorganisation eksempelvis at deres interesser udelukkende er på det europæiske niveau eller på det nationale niveau, er det med stor sandsynlighed også på det niveau de kan levere information. Således kodes alle interesseorganisationer med europæiske interesser til at kunne tilbyde europæiske informationer, mens organisationer med nationale interesser kodes til at kunne tilbyde nationale informationer. Alle virksomheder kodes herefter til at leverer ekspertinformation. De interesseorganisationer der påstår at have sammenfaldende interesser, såsom både nationale og europæiske kodes manuelt herefter. Landbrug & Fødevarer skriver eksempelvis at de både forfølger europæiske og nationale interesser, men eftersom organisationen er nationalt forankret kodes de til at levere nationale informationer. Interesseorganisationer som påstår at have både europæiske og nationale interesser, differentieres derfor på hvorvidt medlemmerne af organisationen er fra et eller flere lande. Det er således interesseorganisationens medlemsbase, der er udgangspunktet for denne kodning. Har interesseorganisationen en medlemsbase forankret i et land, kategoriseres de til at kunne udbyde nationale informationer, mens en medlemsbase forankret i flere lande kategoriseres til at kunne udbyde europæiske informationer. Se eksempel herunder.

Navn	Selverklærede interesse-niveau	Informationstype der kan udbydes
Landbrug & Fødevarer	Europæisk, national	National information
The Association of European Vehicle Logistics	European, global	Europæisk information
Environmental Coalition on Standards	European, global, national	Europæisk information

Efter virksomhederne var blevet kategoriseret som udbydere af ekspert information, og interesseorganisationer, der udelukkende havde et interesseniveau på det europæiske eller nationale niveau var blevet kategoriseret, som udbydere af henholdsvis europæisk -eller national information var der 4604 interesseorganisationer tilbage. Disse blev kodet manuelt hvilket skulle vise sig at være en tidskrævende opgave, fordi det kævede at søge mange interesseorganisationer frem på internettet, for at undersøge deres medlemsbase.

I forhold til medlemsbase var det i nogle tilfælde besværligt at definere medlemsbasen med absolut sikkerhed. Mange NGO'ere har eksempelvis relativt udefinerede krav til deres medlemmer, hvilket gør at en NGO som Danmarks Naturfredningsforening i teorien kunne have medlemmer fra andre lande end Danmark. Det må dog antages at Danmarks Naturfredningsforening i overvejende grad består af medlemmer fra Danmark, hvoraf den kategoriseres som udbyder af national information. Derudover var der enkelte interesseorganisationer, der ikke havde en egentlig medlemsbase, men som var sponsoreret gennem donationer. Dette var eksempelvis tilfældet med Climate Bonds Initiative Europe, der ikke har en klassisk medlemsstruktur, men som finansieres af en række andre organisationer. I disse tilfælde kiggede jeg på, hvorvidt Climate Bonds Initiative Europe havde et nationalt eller internationalt fokus og hvorvidt finansieringskilderne stammede fra et land eller flere lande. Disse organisationer blev således kodet ud fra et helhedsindtryk. Det skal bemærkes at interesseorganisationer med denne medlemsbase blev fundet i et begrænset omfang.

Nu hvor operationaliseringen af de fire variable er på plads, vil processen med at indsamle data fra Transparency Register og møderegisteret blive forklaret.

4.4 Dataindsamling

Data i dette projekt er fra den niende valgperiode i Parlamentet. I forhold til at undersøge sammenhænge mellem variable er det nødvendigt med et datasæt, der afspejler et repræsentativt udsnit af interesseorganisationerne i Parlamentet, eller data om hele populationen af interesseorganisationer. Repræsentative stikprøver af interesseorganisationer er svære at udtrække og validere, fordi der er mange ukendte faktorer i denne populationstype. Eventuelle skævheder i stikprøverne er desuden svære at korrigere for ved hjælp af vægte fordi baggrundsdata, der bruges til at generere vægtene med, er ukendt (Eising, 2007, s. 392–393). Af denne grund er populationsdata at foretrække, frem for stikprøver. Selvom Transparency Register ikke afspejler hele populationen af interesseorganisationer der arbejder i EU, betragtes den af mange som en database, der giver et udmærket billede af hvilke interesseorganisationer der forsøger at udøve politisk indflydelse i EU (Mause & Polk, 2024, s. 317). Derudover forpligter den interinstitutionelle aftale udvalgsformænd, ordfører og skyggeordførere at registrere hvilke interesseorganisationer de mødes med, hvorved det må antages at møderegisteret afspejler interesseorganisationers adgang til disse MEP'ere. Derfor antages datasættet at være en så repræsentativ stikprøve af populationen af interesseorganisationer, der har adgang til Parlamentet som muligt.

Dataindsamlingen kan overordnet inddeles i tre faser³.

I første fase indhentede jeg data fra Integrity Watch EU, som er en dataplatform, der indhenter data fra møderegisteret (Girardelli & Transparency International, 2024). Møderegisteret viser eksempelvis dato for møde, overordnet emne for møde, MEP'ernes navn og rolle (udvalgsformand, ordfører, skyggeordfører, medlem) (European Parliament, u.å.).

Anden fase omhandlede indsamling af data fra Transparency Register. Hvert halve år opdateres databasen hvori interesseorganisationer indskriver informationer om årsbudget dedikeret til interessevaretagelse i EU, antal fuldtidsansatte interesserepræsentanter, type organisation, hjemland, interesse-niveau osv. Da den niende valgperiode i Parlamentet er i fokus i dette projekt, har jeg indhentet alle datasæt fra 2019 frem til 2024 og lagt dem sammen i et datasæt (Publications office of the European Union, 2024).

Muligheden for at indrapportere information halvårligt, gør at nogle interesseorganisationer opdaterer deres informationer flere gange i samme regnskabsår. Af denne grund kan duplikater forekomme indenfor samme tidsperiode, når en interesseorganisation eksempelvis opdaterer antallet af fuldtidsansatte fra to til fire. For at undgå dette har jeg for hver tidsperiode kun beholdt information fra den nyest tilgængelige opdatering. Derudover indrapporterer interesseorganisationerne også informationer på forskellige tidspunkter, hvilket gør at der kan forekomme manglende informationer for nogle årstal. Derudover mangler der i enkelte tilfælde data for nogle år. Eksempelvis findes der for nogle interesseorganisationer information for 2020, 2021 og 2023, men ikke 2022. Jeg har forsøgt at kontakte det sekretariatet med ansvar for Transparency Registers datakvalitet i forhold til denne problematik, men er ikke blevet besvaret. Som følge af den interinstitutionelle aftale kan jeg dog forstå, at der har været en teknisk opdatering af måden som interesseorganisationerne indrapporterer information på. Denne tekniske opdatering forekom i 2022 og har sandsynligvis gjort at nogle interesseorganisationer ikke har fået indrapporteret i dette år (Publications office of the European Union, 2024). Det skal i øvrigt bemærkes at problemet virker til at være relativt begrænset. Det vidner dog om nogle af de ulemper, der kan opstå når interesseorganisationerne selv er ansvarlige for at indskrive data. Derudover vidner det også om en mangel på administrativ kontrol fra EU, idet sådanne forglemmelser burde italesættes og rettes således at registerets gyldighed ikke kan betvivles.

³ Hvis det har interesse, kan originaldata tilsendes via mail.

I tredje fase mergede jeg datasættene fra fase et og fase to sammen. Data fra Transparency Register blev således lagt i forlængelse af data fra møderegisteret ved hjælp af match mellem interesseorganisationernes navne. Denne tilgang skulle desværre vise sig at give to væsentlige og meget tidskrævende udfordringer.

Den første udfordring er at MEP'erne nogle gange holder møder med flere interesseorganisationer på samme tid. Dette besværliggør match af navne, fordi hvert møde kun kan matches med én interesseorganisation. For at løse denne udfordring besluttede jeg at opdele hvert møde manuelt, hvori der indgår flere interesseorganisationer, således at de regnes for separate møder. Se eksempel herunder:

Møde nummer	Navn	Interesseorganisation
1	MEP-navn	Landbrug og Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening
(efter opdeling) ↓		
1	MEP-navn	Landbrug og Fødevarer
2	MEP-navn	Danmarks Naturfredningsforening

Den anden helt store udfordring i forbindelse med at merge data fra møderegisteret med data fra Transparency Register er, at møderegisteret udfyldes af MEP'erne i tekstformat, hvilket vil sige at de indskrevne interesseorganisationers navne kan variere en smule afhængigt af hvem der skriver navnet. Eksempelvis bliver Landbrug & Fødevarer nogle gange skrevet ind som L&F eller Danish Agriculture & Food Council osv. Dette har den uheldige konsekvens at data fra Transparency Register ikke merges perfekt sammen med data fra møderegisteret. For at løse denne udfordring må de indskrevne navne i møderegisteret derfor ændres manuelt, så de matcher med de officielle navne i Transparency Register. Se eksempel herunder, hvor tekst markeret med fed repræsenterer den tekst del fra Transparency Register der ikke matcher med teksten fra møderegisteret.

Data fra møderegisteret		Data fra Transparency Register	
Møde nr.	Navn	Interesseorganisationsnavn	
1	MEP-navn	Landbrug og Fødevarer	Landbrug & Fødevarer (L&F)
2	MEP-navn	Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening (DN)
(efter manuel kodning) ↓			
1	MEP-navn	Landbrug & Fødevarer (L&F)	Landbrug & Fødevarer (L&F)
2	MEP-navn	Danmarks Naturfredningsforening (DN)	Danmarks Naturfredningsforening (DN)

En stor del af interesseorganisationerne kan derfor ikke matches på organisationens navn, fordi MEP'erne ikke har skrevet navnet ind *præcis* som det står skrevet i Transparency Register. For at løse dette problem ændrede jeg manuelt de navne i møderegisteret, der ikke matchede med navnet i Transparency Register. Denne opgave har været særdeles omfattende og tidskrævende, og har afkrævet en arbejdsindsats på cirka 4-6 timer dagligt i en måned. Denne arbejdsmetode kan karakteriseres som en kvantitativ indholdsanalyse, fordi jeg derigennem forsøger at systematisere og kvantificerer kvalitative data således at de kan bearbejdes kvantitativt. Derudover er arbejdet langsommeligt og monotont, hvilket har gjort at der måtte holdes mange pauser undervejs. Den tidskrævende proces blev i øvrigt ikke nemmere af at interesseorganisationerne nogle gange skrives ind på forskellige sprog, alt efter om MEP'eren er fra Finland, Spanien, Tyskland osv. Derudover var det ikke muligt at identificere alle interesseorganisationerne, fordi de var skrevet ind med forkortelser der umuliggjorde en sikker forståelse af hvilken interesseorganisation der var tale om. Eksempelvis kunne der stå TÜV eller EBE, uden at disse forkortelser stod nævnt i Transparency Register. I forlængelse heraf kunne forkortelserne også nogle gange findes flere gange i forbindelse med forskellige interesseorganisationer, hvilket på samme måde umuliggjorde en sikker identifikation. Eksempelvis var interesseorganisation CEPI nogle gange nævnt i møderegisteret, men i Transparency Register findes der flere forskellige interesseorganisationer der bruger denne forkortelse. I denne proces har jeg i øvrigt søgt meget på Google eller brugt ChatGPT til at finde forslag til hvilke interesseorganisation forkortelsen kunne henvise til, hvorefter jeg har vurderet om forslagene kunne bruges eller ej.

På grund af det tidskrævende arbejde med den manuelle kodning, var jeg nødsaget til at begrænse den samlede datamængde til perioden i Parlamentet fra d. 7. juni 2019 til den 31. december 2022.

Denne periode inkluderer således alle registrerede møder for den niende valgperiode frem til slutningen af år 2022. Årsagen til at jeg bruger den første del af niende valgperiode og ikke den sidste skyldes at mange interesseorganisationer ikke har indrapporteret information for 2023 og frem endnu. Datamængden burde dog være rigeligt til at bekræfte eventuelle tendenser i hvordan interesseorganisationerne opererer i Parlamentet. Font og Pérez-Durán (2023, s. 386), der også analyserer data fra møderegisteret, argumenterer på lignende vis for at en dataperiode på to år er rigeligt til at danne udgangspunkt for en repræsentativ stikprøve af nogle generelle tendenser i det parlamentariske arbejde.

Derudover begrænser jeg analyserne til kun at omfatte MEP'ere med de parlamentariske roller udvalgsformænd, ordfører og skyggeordførere. Disse MEP'ere inkluderes i datasættet fordi de er forpligtet til at registrere *alle* afholdte møder i modsætning til menige MEP'ere. Denne beslutning er taget på baggrund af Font og Pérez-Duráns (2023) studie, der viser at MEP'ernes vilje til at afrapportere i møderegisteret afhænger af forskellige baggrundsvARIABLE såsom korruptionsniveau i hjemstaten. Det må derfor antages at menige MEP'ere ikke er ærlige omkring, hvilke interesseorganisationer de mødes med, fordi den interinstitutionelle aftale ikke forpligter dem til at registrere møderne. Filtre-
ringen på den første halvdel af den niende valgperiode, og på de MEP'ere med særlige administrative roller gør at den samlede mængde data, der skal kodes manuelt begrænses. Alt i alt var der således 12815 registrerede møder, der skulle kigges igennem i forhold til de nævnte udfordringer, se tabel 2 herunder.

Tabel 2 - Antal møder mellem MEP'ere og interesseorganisationer efter filtrering

Administrativ rolle	Antal møder	
	Før filtrering	Efter filtrering
Formand for udvalg	2160	1414
Ordfører	8448	5309
Skyggeordfører	9575	6092
Medlemmer	42 258	0
I alt	62 441	12 815

Tabel 2 - Administrative roller for den niende valgperiode i Europa-Parlamentet og antal møder med blandt andet interesseorganisationer i perioden fra d. 1. juni 2019 til den 31. december 2022. Nogle administrative roller er udelukket, da de ikke har relevans for dette projekt.

Ud af disse 12 815 møder kunne 3134 møder matches direkte på interesseorganisationsnavn fra møderegisteret og Transparency Register. Dette match svarer til at cirka 25 procent af alle enkelt organisationer som blev indskrevet korrekt. Efter opdelingen af multimøderne blev der i øvrigt tilført 3951 ekstra møder, hvorved det samlede antal kom op på 16 766 i perioden. Jeg har derfor manuelt gennemgået 12 815 møder registeret i møderegisteret med henblik på at matche disse med det korrekte navn i Transparency Register.

Efter den manuelle kodning var overstået frasorterede jeg 2091 møder som var irrelevante for projektet. Dette kunne eksempelvis være møder med ambassadører, kommissærer eller andre EU-organer og institutioner. Derefter frasorterede jeg 790 interesseorganisationer der ikke kunne kategoriseres som erhvervsforeninger, fagforeninger, virksomheder eller NGO'ere. Derudover var der også 123 organisationer, der havde angivet at de havde nul personer ansat til interessevaretagelse i EU, disse blev ligeledes frasorteret. Datasættet der var tilbage, bestod således af 13 631 mødere registreringer hvoraf det lykkes at matche 6649 relevante møder ved den manuelle kodning mellem møderegisteret og Transparency Register. Derudover var der 3134 relevante møder, der kunne matches automatisk hvilket bringer det samlede antal relevante møder op på 9783. Dette betyder også at omkring 3848 møder ikke kunne kategoriseres med sikkerhed, hvilket svarer til at cirka 72 procent af alle relevante møder er registreret og identificeret. Af de 3848 uidentificerede møder må det forventes at en del af disse ikke er relevante i min analyse, fordi møderne ikke omhandler de relevante interesseorganisationer. Af denne grund er svarraten på 72 procent sandsynligvis højere, fordi en del af de uidentificerede også skulle frasorteredes.

De 9783 relevante møder blev efterfølgende grupperet således at interesseorganisationerne samles i enheder. Antallet af fuldtidsansatte i hver gruppe bestemmes ved at tage gennemsnittet af det samlede antal fuldtidsansatte for hver gruppe, se eksempel herunder.

Budgetår	Interesseorganisation	Antal fuldtidsansatte
2019-2020	Landbrug & Fødevare	4
2020-2021	Landbrug & Fødevare	6
(efter gruppering) ↓		
Gruppering	Antal møder	Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte
Landbrug & Fødevare	2	5

Det samlede datasæt består efter gruppering af 2123 interesseorganisationer og fire forskellige variable, antal møder, antal gennemsnitlige fuldtidsansatte, organisationstype og informationsniveau.

Næste og sidste afsnit i redegørelsen af metoden vil på baggrund af dataindsamlingen og den omstændige manuelle kodningsproces adressere de reliabilitetmæssige udfordringer, der kan forekomme ved kvantitative indholdsanalyser.

4.5 Intrareliabilitetstest

Med et kodningsarbejde så omstændigt og tidskrævende som dette, kan det ikke udelukkes at nogle af de manuelle kodninger er forkerte. I dataindsamlingsafsnittet blev det uddybet at det ofte var nødvendigt med en manuel ændring af det nævnte organisationsnavn i møderegisteret for, at det kunne matches med navnet i Transparency Register. Disse mange manuelle tilretninger fører potentielt til fejl, hvilket kan påvirke validiteten i datasættet. Derudover blev det i operationaliseringsafsnittet uddybet, hvordan interesseorganisationerne nogle gange fejlkategoriserer deres egen organisation, hvor eksempelvis tænketanke kan fejlkategoriseres som NGO'ere. Til sidst har jeg identificeret interesseorganisationernes informationsniveau således at virksomheder har ekspert information, mens organisationer med en medlemsbase fra ét land har national information og organisationer med medlemmer fra flere lande har europæisk information. Denne opgave krævede også mange søgninger på interesseorganisationer på internettet, hvilket ligeledes kan have ført til fejlkategoriseringer.

Der er derfor to variable, organisationsnavn og informationsniveau, der kvantificerer forskellige mål der i høj grad afhænger af min evne til at kode variablene korrekt. Derudover er organisationstypen selvangivet af interesseorganisationerne, hvor en manglende fællesforståelse for de forskellige typer kan føre til en inkonsistent forståelse af hvordan organisationerne bør kategoriseres. Dette afspejler nogle af de usikkerheder, der kan opstå omkring data, der konstrueres ved hjælp af den kvantitative indholdsanalyse. Jeg har forsøgt at imødegå disse usikkerheder ved at klargøre, hvordan jeg matcher organisationsnavn og, hvordan jeg forstår organisationstype og informationsniveau, men for at sikre reliabiliteten i datasættet vil jeg desuden fortage en reliabilitetstest. Testen er designet til at undersøge for intersubjektiv enighed, i kvantitative indholdsanalyser, hvilket grundlæggende betyder at der undersøges for graden af overlappende enighed i hvordan manuelle kodninger kategoriseres (Bjarnøe & Hansen, 2021). Typisk kaldes dette en interreliabilitetstest fordi testen er designet til at udtrykke

graden af enighed mellem to kodere, men da jeg arbejder alene, må jeg nøjes med at foretage en intrareliabilitetstest. Testen foregår i bund og grund ved, at jeg udtager en stikprøve fra mit datasæt og koder det manuelt igen.

Jeg udfører testen ved at udtrække 100 tilfældige organisationsnavne fra mit datasæt inden interesseorganisationerne grupperes for, igen, at matche dem med organisationsnavne i Transparency Register manuelt. Derudover kontrollerer jeg de indskrevne organisationstyper og koder, igen, for informationsniveau. Jeg laver derfor tre intrareliabilitetstest ved at sammenligne 100 tilfældigt udtrukne observationer fra min oprindelige første koderunde med en efterfølgende koderunde nummer 2 for de samme 100 observationer. Naturligvis havde jeg i runde 2 slettet mine manuelle kodninger fra runde 1, så jeg ikke blev påvirket omkring mit tidligere arbejde.

Efter kodning i runde 2, fandt jeg for de 100 udtrukne observationer én uoverensstemmelse for hver af de tre variable. Vedrørende organisationsnavn havde jeg i første runde identificeret organisationen Twitter, mens jeg ved nærmere eftersyn i anden runde identificerede organisationen som Twitch. Begge var virksomheder, så dette fejlmatch påvirkede ikke organisationstype eller informationsniveau. Vedrørende organisationstypen var organisationen Konrad-Adenauer-Stiftung indskrevet som en NGO, mens den i runde 2 blev vurderet til i højere grad at være en tænketank. Dette skyldes dens politiske forankring i det tyske kristendemokratiske parti CDU, og organisationens fokus på at udvikle politiske analyser, der skal understøtte dennes bevægelse. Til sidst blev organisationen British in Europe revurderet til at kunne udbyde informationer på det nationale niveau fremfor det europæiske, fordi organisationens medlemsbase består af medlemmer fra Storbritannien, fremfor flere lande.

På baggrund af overensstemmelse mellem første og anden koderunde kan der beregnes forskellige værdier, der udtrykker graden af overensstemmelse mellem disse to runder. Der er forskellige måder at beregne denne overensstemmelse på, hvoraf en af de mere normale benævnes som Scott's π (Eskjær & Helles, 2015, s. 76–82; Scott, 1955). Scotts π kan antage værdier mellem 0 og 1, og er et mål for graden af overensstemmelse mellem to kodere, eller i mit tilfælde mellem to runder af kodning foretaget af den samme person. Således afspejler en høj Scott's π at der er høj overensstemmelse mellem to koderunder, mens en lav værdi vil afspejle det modsatte. Se i øvrigt Eskjærs (2015, s. 76–82) mere grundige gennemgang af metoden.

For de tre variable udregnes der Scott's π , se bilag 1, 2 og 3, hvilket resulterede i følgende resultater, se tabel 3 herunder.

Tabel 3 - Intrareliabilitetstest ved Scott's π

Variable	Scott's π
Organisationsnavn	0.99
Organisationstype	0.99
Informationsniveau	0.98

Scotts π viser for alle tre variable en næsten perfekt overensstemmelse mellem første og anden runde kodning. Ifølge Eskjær tilstræbes der en værdi på mindst 0.8, hvilket må siges at være opfyldt. Der er med andre ord stor overensstemmelse mellem første og anden runde kodning i min intrareliabilitetstest.

Reliabilitetstesten vidner om en ensrettet og konsistent forståelse af de begreber som variablene forsøger at indfange, men det vil være forkert, på den baggrund, helt at afvise reliabilitetmæssige problematikker i datasættet. Testen er først og fremmest foretaget af mig selv over to omgange, og selvom jeg har forsøgt at være unbiased, kan det ikke afvises at jeg til tider har været inkonsistent i måden dataindsamlingen og operationaliseringen foregik. Det optimale havde været at foretage en interreliabilitetstest, men da jeg arbejder alene, var dette ikke en mulighed. Derudover påpeger Eskjær (2015, s. 80–82) også at en høj Scott's π værdi ikke afspejler en høj grad af validitet i de variable der benyttes, men blot indikerer en intern fællesforståelse for de valgte begreber. Begreberne som variablene måler kan derfor stadig indeholde validitetsmæssige problematikker, og diskussionen om dette er derfor stadig relevant.

Intrareliabilitetstesten blev foretaget for at nedtone de reliabilitetmæssige usikkerheder, der kan opstå når den manuelle kodning, og kategorisering, har et omfang som i denne opgave. Spørgsmålet om validitet vil blive taget op igen senere i diskussionen, og konklusionen for dette afsnit må være at min interne forståelse af begreberne i projektet ikke giver grund til reliabilitetmæssige bekymringer.

Nu hvor dataindsamlingen er overstået og datakvaliteten er blevet undersøgt, vil jeg nu præsentere resultatet af afsnittet.

5.0 Resultater

I resultatafsnittet vil jeg løbende forklare analysestrategien samtidig med at resultaterne af denne strategi præsenteres. For god ordens skyld vil jeg nævne at mit valgte signifikantniveau hvorfra jeg vurdere hvorvidt nulhypoteser skal forkastes bestemmes til 0.05. Først præsenteres hypotese 1, herefter hypotese 2 og til sidst forskningsspørgsmålet⁴.

5.1 Hypotese 1

Hypotese 1 var formuleret med henblik på, at undersøge et af de mere klassiske spørgsmål, der optager forskere interesseret i interesseorganisationers politiske indflydelse. Diskussionen handler i udgangspunktet om de uligheder, der opstår mellem interesseorganisationer som følge af deres forskellige økonomiske kapaciteter. Derfor er hypotese 1 formuleret med henblik på at belyse hvorvidt interesseorganisationers økonomiske ressourcer har en positiv effekt på antallet af møder, der kan opnås i Parlamentet.

De variable der bruges i dette afsnit udgøres af en intervallskaleret variabel, der måler hvor mange møder en interesseorganisation har opnået i Parlamentet og en kontinuert variabel, som måler antallet af ansatte interesseorganisationen gennemsnitligt har haft ansat i EU i de tre år jeg undersøger. Begge variable begrænser sig til den niende valgperiode i Parlamentet i perioden fra den 1. juli 2019 til den 31. december 2022. Først introduceres de to variable med en smule deskriptiv statistik, se tabel 4.

Tabel 4 - Deskriptiv statistik af variable vedrørende hypotese 1

	Gennemsnit	Std. Afv.	Median	Min	Maks
Møder	4.61	8.52	2	1	120
Ansatte	3.05	3.88	2	0.1	52

Tabel 4 - Gennemsnit, standardafvigelse, median, minimums -og maksimumsværdi. Total antal observationer 2123.

De 2123 interesseorganisationer, der udgør datasættet, har hver gennemsnitligt afholdt 4.61 møder. Standardafvigelsen for disse møder bestemmes til 8.52 og vidner om stor spredning i datasættet, og

⁴ Hvis det har interesse, kan script for analysen tilsendes via mail.

indikerer at data ikke er normalfordelt. Hvis data er normalfordelt, indfanges over 99 procent af alle observationer indenfor tre standardafvigelser fra gennemsnittet, hvilket ikke er muligt fordi interesseorganisationer ikke kan afholde negative møder (Agresti, 2018, s. 81–90). Medianen bestemmes til 2 og ligger således en del under gennemsnittet. Minimum og maksimum værdier på henholdsvis 1 og 120 indikerer desuden også outliers det ligger langt fra gennemsnittet.

Antallet af fuldtidsansatte dedikeret til interessevaretagelse, i hver interesseorganisation var gennemsnitligt 3 personer og standardafvigelsen for denne bestemmes til næsten 4. Spredningen i denne variabel må således også siges at være høj, og data følger derfor ikke en normalfordeling. Medianen bestemmes til 2, hvilket er en mindre difference til gennemsnittet sammenlignet med Møder-variablen. Nogle interesseorganisationer havde kun 0.1 fuld tidsperson, mens andre havde 52 fuldtidsansatte.

I forhold til hypotese 1 vil der nu udføres en korrelationsanalyse for at undersøge hvorvidt sammenhængen mellem variablerne Møder og Ansatte korrelerer lineært. Til dette formål bruges Pearsons korrelationskoefficient, der måler den lineære sammenhæng mellem to variable ved et mål, som kan gå fra -1 til 1 . En værdi på -1 eller 1 betyder at alle punkterne ligger på en ret linje (Agresti, 2018, s. 272–273).

Pearsons korrelationskoefficient er baseret på gennemsnit af de inddragne variable, hvilket kan gøre beregningen upræcis, hvis datasættet ikke følger en normalfordeling. Grundet standardafvigelsernes høje værdier, se tabel 4, kan der være problematikker med antagelsen om normalfordeling. Af denne grund suppleres Pearsons korrelation med Spearmans korrelationskoefficient, for at ”dobbelttjekke” korrelationen med en test der er robust overfor data der ikke er normalfordelt. Spearmans korrelationstest er baseret på variabernes indbyrdes rangering, og er således udregnet på baggrund af ranks fremfor variabernes faktiske værdier. Denne test er dog ikke et mål for korrelationens linearitet, men nærmere et mål for hvor stærkt korreleret de to variable er (Fowler et al., 1998, s. 138–141). Spearmans korrelationskoefficient kan også gå fra -1 til 1 . Hvis alle punkter rangeres i numerisk rækkefølge på x-aksen og alle korresponderende y-værdier er konsekutivt højere end den forrige, vil Spearmans korrelation således også være 1. Se tabel 5 herunder.

Tabel 5 - Korrelationsberegninger mellem antal møder og antal ansatte

Korrelationsmetode	Værdi
Pearsons korrelation	0.50***
Spearman's korrelation	0.42***

Tabel 5 - P-værdi < 0.05 (*), < 0.005 (**), < 0.001 (***)

Både Pearson -og Spearman's korrelationstest viser positive højsignifikante værdier. Det er generelt antaget i litteraturen at værdier over 0.4 antages at indikerer en moderat til stærk korrelation mellem to variable (Fowler et al., 1998, s. 132). Resultaterne viser derfor at antallet af møder en interesseorganisation har i Parlamentet er positivt korreleret med antallet af ansatte, som de har ansat til interessevaretagelse. Der er en lille variation mellem Pearson -og Spearman's korrelationskoefficient, men samlet bekræfter begge korrelationer, at der er en tendens til at flere ansatte korrelerer positivt med antal møder. Den positive sammenhæng er i øvrigt forventeligt da ingen af variablene kan antage negative værdier.

Spørgsmålet om spuriøsitet gør sig naturligvis gældende ved sådanne korrelationsanalyser, og sådanne mål indikerer ikke kausalsammenhænge mellem to variable. Af denne grund var det mit ønske at kontrollere sammenhængen med de to andre variable i datasættet, organisations- og informations-type, ved en lineær regressionsmodel. Desværre viste de indledende forudsætningstests at de to kategoriske variable ikke var egnede til at indgå i en lineær regressionsmodel. Forudsætningstestene inkluderede kontrol for linearitet, heteroskedasticitet, multikollinearitet, outliers og normalfordeling, se bilag 4, 5, 6, 7, 8. I denne sammenhæng var der problemer med forudsætningen om homoskedasticitet, idet residualerne ikke var ligeligt fordelt, se bilag 5. Derudover var det også problematisk med intern korrelation ved inddragelse af de to uafhængige variable, interesseorganisationstype og informationsniveau, se bilag 6. Af denne grund var det ikke muligt at kontrollere effekten af antal ansatte i en lineær regressionsmodel, hvorfor modellen kun blev lavet mellem antal møder og antal ansatte, se tabel 6 herunder⁵.

⁵ Af interesse lavede jeg alligevel en regressionsmodel der inkluderede alle variablene. I denne model var effekten fra antal ansatte robust og stort set uændret, selvom de to ekstravariabeler var inkluderet. Derudover var alle effekter for de to inddragne kontrolvariable insignifikante

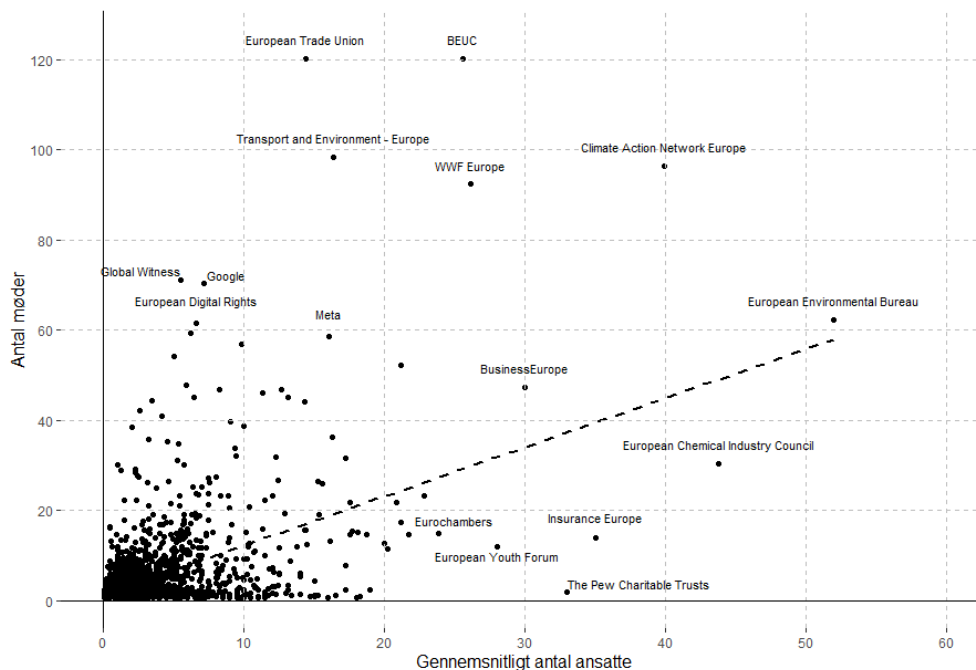
Tabel 6 - Lineær regressionsmodel mellem antal møder og antal ansatte

Afhængig variabel	
Antal møder	
Antal ansatte	1.09***
Konstant	1.28***
Observationer	2123
R^2	0.25

Tabel 6 - p-værdi < 0.05 (*), < 0.005 (**), < 0.001 (***)

Tabel 6 viser en højsignifikant effekt mellem antal ansatte og antal møder. Effekten bestemmes til 1.09 hvilket betyder at en stigning på en ansat medfører at interesseorganisationer gennemsnitligt har et møde mere i Parlamentet. En konstant på 1.28 betyder at interesseorganisationer der ikke har nogen ansatte til interessevaretagelse, holder cirka 1 møde. Dette mål er ikke så meningsfyldt, fordi jeg ekskluderer alle interesseorganisationer med nul ansatte. Til sidst forklares 25 procent af modellen ved antallet af ansatte. Tabel 6 viser at interesseorganisationer med flere ressourcer generelt har mere adgang til Parlamentet, hvilket indikerer en form for ulige repræsentation der er til de ressourcestærkes fordel.

Plottes de to variable, med antal møder på x-aksen og antal ansatte på y-aksen, fås der et indtryk af hvordan interesseorganisationerne fordeler sig, se figur 1.

Figur 1 - Interesseorganisationer antal møder og fuldtidsansatte i Parlamentet

Figur 1 - Interesseorganisationers antal møder og antal gennemsnitligt ansatte. De ti interesseorganisationer med det højeste antal møder og antal ansatte er angivet ved navn. Tendenslinjen fra den lineære regressionsmodel, se tabel 6, er vist som den stiplede linje.

Interesseorganisationerne European Trade Union og European Consumer Organisation (BEUC) rangerer begge højest med et samlet antal møder på 120. 877, interesseorganisationer havde i samme periode et enkelt møde i Parlamentet, eksempelvis Finance Norway, mens 220 interesseorganisationer have mellem fire og fem møder i parlamentet. Disse gennemsnitlige interesseorganisationer inkluderede eksempelvis Women Against Violence Europe Network, Volvo Corporation og The Lego Group.

I forhold til antal ansatte er den højest rangerede interesseorganisation European Environmental Bureau med 52 fuldtidsansatte. I den anden ende af skalaen findes der 26 interesseorganisationer med 0.1 fuldtidsansat, som eksempelvis California Mortorcycles. 66 interesseorganisationer rapporterede et gennemsnitligt antal fuldtidsansatte på tre personer, hvilket er omkring det beregnede gennemsnit, og inkluderede organisationer som Spotify og New Media Europe.

Rangeres interesseorganisationer som gjort på figur 1 fås der hurtigt et indtryk af at de dominerende interesseorganisationer er enten NGO'ere eller erhvervsforeninger med en medlemsbase, som repræsenterer koalitioner af lande fremfor enkelte lande. Derudover falder det i øjnene at interesseorganisationer, som WWF og Climate Action Network Europe, der forfølger ambitiøse klima -og

miljøpolitisk mål tilsyneladende er velrepræsenteret blandt de dominerende organisationer. Ingen europæiske virksomheder gør sig i øvrigt bemærket i denne del af skalaen, som kun repræsenteres af Meta og Google. Slutteligt er det bemærkelsesværdigt at en NGO'en The Pew Charitable Trusts, med over 30 fuldtidsansatte kun har formået at få to møder med Parlamentets særlige MEP'ere. Dette kan sandsynligvis forklares ved at denne, og andre, interesseorganisationer ikke prioriterer tilstedeværelse i Parlamentet, men derimod kanaliserer deres informative kapaciteter mod andre EU-institutioner såsom Kommissionen.

Opsummerende viser dette afsnit at antal møder og antal ansatte er positivt korreleret og at korrelationen er højsignifikant. Ifølge tabel 6 medfører en ekstra ansat cirka et ekstra møde, men denne effekt kan desværre ikke kontrolleres, hvilket gør kausalsammenhængen usikker og eventuel spuriøsitet kan ikke udelukkes.

Vi vil nu bevæge os videre til hypotese 2, som undersøger hvorvidt adgang til Parlamentet også influeres af hvilken type information interesseorganisationer kan levere.

5.2 Hypotese 2

Hypotese 2, der består af tre delhypoteser, formuleres med udgangspunkt i Bouwens (2002) teorier om ressourceafhængighed. Grundlæggende mener Bouwen at politikere og interesseorganisationer samarbejder fordi de kan tilbyde hinanden ressourcer, som de hver især har monopol over. Politikere kan give interesseorganisationerne adgang og indflydelse, og interesseorganisationerne kan give informationer i bytte for dette. Ifølge Bouwen kan informationer kategoriseres i tre grupper, ekspert-, national- og europæisk information. Ekspert information er af teknisk karakter, og udbydes af virksomheder, mens national information udbydes af interesseorganisationer der repræsenterer nationale interesser, såsom Landbrug og Fødevarer. Europæisk information udbydes af interesseorganisationer der taler på vegne af flere lande. Dette kunne være en organisation som BEUC, der repræsenterer en samlet koalition af forbrugerbeskyttelsesorganisationer fra omkring 30 lande. Ifølge Bouwen kan efterspørgslen på disse tre typer af information i Parlamentet rangeres således at MEP'ere primært foretrækker at mødes med grupper, som udbyder europæisk information, herefter national information og til sidst ekspert information.

Årsagen til denne rangorden er ifølge Bouwen (2002) at Parlamentets opgave er at repræsenterer europæiske interesser i lovgivningsprocessen, hvilket gør at MEP'ere giver mere adgang til

interesseorganisationer der udbyder europæiske informationer. Herefter er MEP'erne også i en vis udstrækning repræsentanter for nationale interesser, hvilket begrundes efterspørgslen efter nationale informationer som det andet mest eftertragtede. Den tekniske viden er af mindst betydning i Parlamentet, fordi lovforslagene her vægtes og vejes fra et mere ideologisk udgangspunkt, hvilket ekspert information groft sagt ikke kan give informationer om.

For at undersøge dette generes der først en frekvenstabel, som viser den relative fordeling over ekspert informationsudbydere, nationale- og europæiske informationsudbydere adgang til Parlamentet. Derudover beregnes det gennemsnitlige antal møder, hver informationsudbyder har haft i Parlamentet, se tabel 7 herunder.

Tabel 7 - Interesseorganisationers adgang baseret på informationstype

Informationstype	Frekvens	Relativ frekvens	Gennemsnitlig antal møder for hver organisationstype
Europæisk information	901	0.42	5.80
National information	509	0.24	3.42
Ekspert information	716	0.34	3.92

I forhold til andele er europæiske interesseorganisationer dominerende og udgør 42 procent af alle organisationer i Parlamentet. Derudover rangerer virksomheder på en andenplads med 34 procent og til sidst nationale interesseorganisationer med en andel på 24 procent. Andelen af interesseorganisationer indenfor hver informationskategori, er dog ikke nødvendigvis et velegnet mål for hvor meget adgang grupperne kan siges at have. Derfor beregnes det gennemsnitlige antal møder, hver interesseorganisation har haft i Parlamentet også indenfor de tre informationstyper. Gennem dette mål ses det at europæiske interesseorganisationer, gennemsnitligt, har næsten seks møder pr gruppe, mens virksomheder har cirka 4 møder hver. Til sidst finder vi nationale organisationer med et gennemsnitligt antal møder på cirka 3.5 møder, se tabel 7.

Det næste skridt er at undersøge hvorvidt disse forskelle i gennemsnit også kan bekræftes inferentielt. Forskellen mellem det gennemsnitlige antal møder fordelt på interesseorganisationstype testes gennem en one way ANOVA-test. Anova-testen er konstrueret med henblik på at beregne variansen mellem informationstypernes gennemsnit og variansen indenfor hver informationstypes gennemsnittet.

Hvis ANOVA-testen kun indeholder to sammenlignelige gennemsnit, svarer det til en normal t-test mellem to gennemsnit. Variationen indenfor hver kategori (i vores tilfælde informationstype) og variationen mellem gennemsnittene bruges til at udregne en F-statistik hvorfra en p-værdi kan bestemmes. En lav p-værdi indikerer således høj sandsynlighed for at forskel i gennemsnit også er forskellige i populationen, mens en høj p værdi indikerer det modsatte (Fowler et al., 1998, s. 180–183).

ANOVA-testen viser signifikante resultater, $F = 16.02$, $P < 0.001$, hvilket indikerer at der er forskel på de tre informationstypers gennemsnit, se bilag 9. Selvom resultatet er signifikant afslører testen dog ikke hvilke specifikke grupper gennemsnit, der adskiller sig fra hinanden. På baggrund af ANOVA-testen er det derfor ikke muligt at konkludere mellem hvilke informationskategorier, der er signifikant forskel i gennemsnit. For at identificere forskelle mellem informationsgrupperne kunne jeg i princippet udføre tre t-test manuelt. Ulempen ved denne tilgang er at multiple t-test medfører en akkumuleret risiko for at forkaste nulhypotesen ved et tilfælde. Denne risiko kendes som type 1 fejl i statistiske tests.

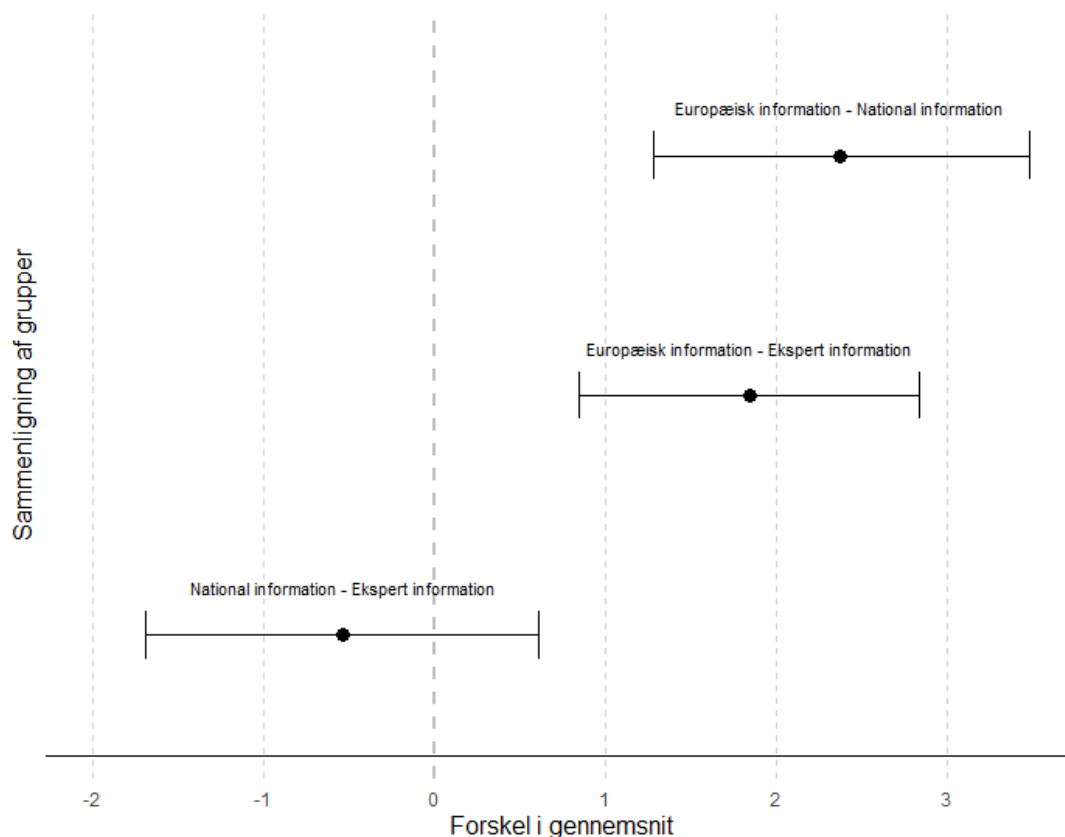
Med et signifikantniveau på 0.05 er der ved hver sammenligning 5 procents risiko for at forkaste nulhypotesen ved et tilfælde. Ved tre kategorier kan der foretages tre sammenligninger, hvilket fører til en akkumuleret risiko for at begå type 1 fejl på omkring, $1 - (1 - 0.05)^3 = 0.14$, 14 procent. For at undgå denne risiko vil signifikantniveauet korrigeres således, at den akkumulerede risiko for at begå type 1 fejl reduceres til det valgte signifikantniveau, som er 5 procent i dette projekt. Korrektionen kan gøres manuelt med en Bonferroni-korrektion (Agresti, 2018, s. 369–370). En korrektion giver således et mere konservativ bud på de oprindelige sammenligninger, fordi den reducerer risikoen for at begå type 1 fejl ved et tilfælde. Alternativet til den manuelle Bonferroni-korrektion er en mere standardiseret og automatiseret test, der kendes som Tukey's test.

Tukey's test er baseret på at sammenligne en teststatistik, T , med de absolutte forskelle mellem de tre informationstypers gennemsnit. Teststatistikken, T , beregnes blandt andet på baggrund af en q fordeling, der kan sammenlignes med den velkendte sandsynlighedsfordeling, kendt som t -fordelingen, der bruges til statistiske sammenligninger mellem to gennemsnit. Beregnes q -fordelingen ved sammenligning af to gennemsnit, er værdierne mellem q og t -fordelingerne identiske. Fordelen ved q -fordelingen er at den baserer sig på sammenligninger mellem flere grupper. Hvis den absolutte forskel mellem to gennemsnit er større end teststatistikken, T , identificeres den signifikante forskel til disse to grupper. På baggrund af q -fordelingen beregnes der derfor et mere konservativt konfidensinterval

der reducerer risikoen for at begå type 1 ved multiple sammenligninger af gennemsnit (Fowler et al., 1998, s. 184–187).

Den primære fordel ved at anvende Tukey's test er derfor, at testen kan identificere mellem hvilke gruppers gennemsnit, der er signifikant forskel, fordi testen er specifikt designet til at give et konservativt estimat af forskellene, hvilket reducerer den akkumulerede risiko for type 1-fejl. På denne baggrund bruges Tukey's test til at beregne 95-procents konfidensintervaller for forskel i gennemsnitlige antal møder hver informationskategori har haft til Parlamentet, se bilag 10. Resultaterne fra bilag 10 illustreres på figur 2 herunder.

Figur 2 - Tukey's testresultat for sammenligning af gennemsnit mellem informationstype

Figur 2 - Gennemsnitlig forskel mellem førstnævnte og sidstnævnte informationstype som kan udbydes af interesseorganisationerne markeret ved sort prik. 95 procents konfidensintervaller illustreret ved de horisontale linjer. Se bilag 10 for eksakte værdier.

Interesseorganisationer som udbyder europæisk information, har gennemsnitligt 2.4 flere møder sammenlignet med organisationer der udbyder nationale informationer, mens forskellen bestemmes til

1.8 mellem europæiske og ekspert informationsudbydere. Begge forskelle er signifikante indenfor et 95 procents konfidensinterval. Forskellen mellem interesseorganisationer, der udbyder nationale informationer og ekspert information, er insignifikant.

I forhold til de to første delhypoteser i hypotese 2, H2a og H2b, viser resultaterne, illustreret i figur 2, at H2a og H2b kan bekræftes. Europæiske interesseorganisationer har mere adgang til parlamentet, sammenlignet med nationale organisationer og virksomheder. H2c, som antager at nationale interesseorganisationer har mere adgang til parlamentet i forhold til virksomheder, kan derimod ikke bekræftes, selvom der er en forskel i gennemsnit på det deskriptive niveau.

5.3 Forskningsspørgsmål

Traditionelt set har fokuspunktet for interessegruppeforskning været centreret på sektorale interesseorganisationer, der karakteriseres som virksomheder, erhvervs -og fagforeninger. I nyere tid er årsagsgrupper begyndt at spille en mere aktiv rolle i EU, hvilket skaber en relativt nyopstået usikkerhed omkring hvilken type interesseorganisation, som har mest adgang til Parlamentet (Eising, 2019, s. 214). En mere balanceret konkurrencearena og NGO'ers mere aktive rolle i EU gør således spørgsmålet om hvilke typer interesseorganisation, der nyder mest adgang til Parlamentet relevant igen.

For at undersøge dette kopiers tilgangen, der blev benyttet i hypotese 2. Første genereres der en frekvenstabel, som angiver andelen af interesseorganisationstypen i forhold til adgang. Derudover beregnes det gennemsnitlige antal møder hver organisationstype har haft i Parlamentet, se tabel 8 herunder.

Tabel 8 - Interesseorganisationers adgang baseret på organisationstype

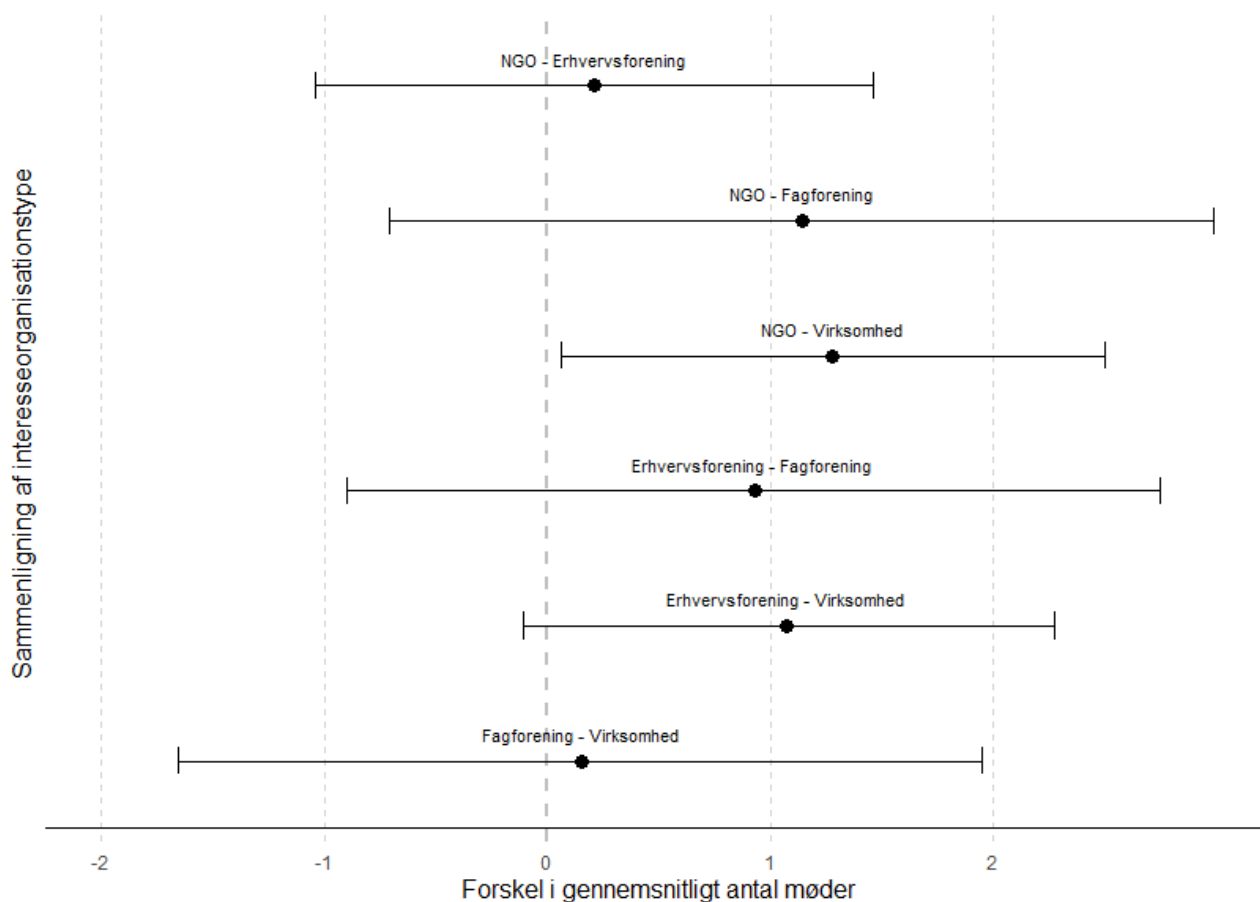
Interesseorganisati- onstype	Frekvens	Relativ frekvens	Gennemsnitlig antal møder for hver organisationstype
NGO'ere	585	0.27	5.20
Erhvervsforeninger	638	0.30	4.99
Fagforeninger	184	0.09	4.07
Virksomheder	716	0.34	3.92

Virksomheder udgør 34 procent af alle de inddragne interesseorganisationer, hvorefter erhvervsforeninger udgør 30 procent og NGO'ere udgør 27 procent. Nederst står fagforeninger, der er repræsenteret med en adgangsandel på cirka 10 procent, hvilket gør repræsentationen af fagforeninger markant mindre sammenlignet med de andre.

Selvom tabel 8 indikerer en vis rangordning mellem de fire slags interesseorganisationer, viser disse fordelinger ikke nødvendigvis hvilken organisationstype, som har haft mest adgang til Parlamentet, men blot fordelingen af interesseorganisationer, der har haft møder med Parlamentet. En anden måde at afdække forskningsspørgsmålet på er ved, at se hvor mange møder hver organisationstype i gennemsnit har haft til Parlamentet, se tabel 8 igen. Kigges der på antal møder i forhold til organisationstype rangerer NGO'ere øverst med gennemsnitligt 5 møder pr NGO. Erhvervsforeninger kommer herefter med næsten 5 møder pr. organisation, mens fagforeninger får en tredjeplads med cirka 4 møder. Til sidst kommer virksomheder med lidt under 4 møder pr. interesseorganisation. Virksomheder udgør derfor den bedst repræsenterede type interesseorganisation i Parlamentet, men har samtidigt færrest møder pr enhed. Dette indikerer at mange virksomheder har adgang til Parlamentet, men selvsamme virksomheder ikke opnår samme grad af gentagen adgang, som de andre typer interesseorganisationer. Særligt interessant er fagforeningerne, der kun udgør omkring 10 procent af alle interesseorganisationer, men som formår at have omtrent samme adgang til Parlamentet, som de andre organisationstyper.

Ligesom i forrige afsnit testes den gennemsnitlige forskel mellem de fire organisationstyper gennem en ANOVA-test. Testen vil ikke blive forklaret igen, fordi fremgangsmetoden er præcis den samme. Resultaterne fra ANOVA-testen viser signifikante resultater, $F = 3.20$, $P < 0.05$, hvilket indikerer at der er forskel på de fire organisationstyper og deres adgang til Parlamentet, se bilag 11.

Som tidligere vidner F statistikken om at der er forskel mellem nogle af organisationstyperne men ikke mellem hvilke. Derfor bruges Tukey's test igen til at vise de parvise sammenligninger enkeltvist. Ved brug af fire kategorier kan der laves seks sammenligninger på gennemsnit, hvilket vil føre til en akkumuleret risiko på omkring, $1 - (1 - 0.05)^6 = 0.26$, 26 procent. Ved en akkumuleret risiko på 26 procent er der derfor stor risiko for fejlagtigt at begå type 1 fejl, hvilket igen understreger behovet for at korrigere sammenligninger ved hjælp af Tukey's test. Derudover beregnes der også 95 procent-sikkerhedsintervaller for hver sammenligning, se bilag 12. Resultaterne for Tukeys test er desuden illustreret på figur 3 herunder.

Figur 3 - Tukeys testresultat for sammenligning af gennemsnit mellem organisationstype

Figur 3 - Gennemsnitlig forskel mellem førstnævnte og sidstnævnte interesseorganisationstype markeret ved sort prik. 95 procents konfidensintervaller illustreret ved de horisontale linjer.

Figur 3 viser kun signifikant forskel på antallet af møder mellem NGO'ere og virksomheder, hvor NGO'ere i gennemsnit afholder 1.28 flere møder end virksomheder. Konfidensintervallet er dog meget tæt på 0 og forskellen mellem de to organisationstyper er derfor potentielt ikke særligt stor. Den nedre grænse mellem NGO'ere og virksomheder bestemmes til 0.06, hvilket gør den signifikante forskel i antal møder mellem NGO og virksomheder så godt som ubetydelig. Der er med andre ord ikke overbevisende belæg for, at NGO'ere nyder mere adgang til Parlamentet sammenlignet med virksomheder. De andre konfidensintervaller krydser 0 og forskellen bliver derfor insignifikant.

Grundet de insignifikante resultater, og den lave signifikante forskel mellem NGO'ere og virksomheder tyder resultaterne fra figur 3 på at variation i adgang til Parlamentet ikke er betydelig på et inferentielt niveau. Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt at fagforeninger, som kun udgør 10 procent af de identificerede interesseorganisationer, formår at have næsten lige så meget adgang, som de andre organisationstyper, der var repræsenteret med cirka 30 procent hver. En forklaring på dette kunne

være at fagforeninger ikke findes i samme omfang som de andre interesseorganisationer, men at de fagforeninger der eksisterer, er veletablerede, ressourcestærke og repræsenterer store koalitioner, der således gør deres adgang til Parlamentet nemmere at opnå.

Opsummerende for hele resultatafsnittet viser resultaterne at antallet af ansatte har en positiv effekt på antallet af møder, som opnås i Parlamentet. Dette indikerer at flere ansatte medfører flere møder med MEP'ere. Derudover kan H2a og H2b bekræftes. Europæiske interesseorganisationer har mere adgang til Parlamentet sammenlignet med nationale interesseorganisationer og virksomheder. Resultaterne understøtter dog ikke H2c, der antog at nationale interesseorganisationer har flere møder sammenlignet med virksomheder. Derudover lader det ikke til at interesseorganisationstypen har en indflydelse på graden af adgang til Parlamentet. Dog var der signifikant forskel i antallet af møder NGO'ere og virksomheder har haft til Parlamentet, selvom denne grænses nedre værdi i 95 procents konfidensintervallet, bestemmes til 0.06. Grundlæggende viser resultaterne for forskningsspørgsmålet at organisationstypen ikke er afgørende for graden af adgang til Parlamentet.

6.0 Diskussion

Spørgsmålet om ressourcernes betydning i forhold til interesseorganisationernes politiske indflydelse er et af de mere klassiske emner i litteraturen vedrørende interessevaretagelse. Grundlæggende er ressourcespørgsmålet blevet til, på baggrund af de normative problemstillinger der tydeliggøres, når uligheder mellem interesseorganisationers ressourcemæssige kapaciteter resulterer i ulige politisk indflydelse. Bekymringen er at ressourcestærke interesseorganisationer påvirker den politiske dagsorden, for egen vindings skyld på bekostning af fællesskabet. Der er flere eksempler, der gør denne bekymring relevant, såsom landbrugets udledning af kvælstof, fossilindustriens udledning af drivhusgasser eller tobaksindustriens salg af sundhedsskadelige produkter. Problemet er, udover de skader sådanne aktiviteter forvolder samfundet, at interesseorganisationers ulige politiske indflydelse også underminerer de demokratiske principper, såsom lige ret til indflydelse. Dette svækker potentielt tilhængerne til de demokratiske institutioner og underminerer derfor også den demokratiske styreform. (Rasmussen & Reher, 2023).

Tanken om at forskellige ressourcekapaciteter er en fordel for nogle og en ulempe for andre, er teoretisk og intuitivt nem at acceptere. Litteraturen er dog ikke sammenstemmende omkring dette, og konsensus i forskningsmiljøet er derfor udeblevet (Greenwood, 2019). Dette skyldes blandt andet at begreber som ressourcer og politisk indflydelse er svære at operationalisere, og som konsekvens deraf er der mange forskellige måder at tilgå begreberne på (Dur, 2008).

I det første afsnit af diskussionen, vil jeg diskutere ressourcespørgsmålet med udgangspunkt i resultaterne vedrørende hypotese 1. Gennem denne diskussion vil jeg desuden diskutere de operationaliseringsmetoder jeg har brugt i denne sammenhæng. Herefter vil jeg diskutere resultaterne for delhypoteserne i hypotese 2, der er formuleret med udgangspunkt i en mere moderne forståelse af ressourcebegrebet. Til sidst vil jeg diskutere resultaterne fra forskningsspørgsmålet, og hvad disse fortæller om betydningen af interesseorganisationstypen i forhold til interessevaretagelse.

6.1 Økonomiske ressourcer og adgang

Hypotese 1 er formuleret for at undersøge sammenhængen mellem antallet af ansatte dedikeret til interessevaretagelse i en interesseorganisation, og antallet af møder organisationen havde i Parlamentet. Resultaterne viser at antallet af møder, som afholdes mellem interesseorganisationer og MEP'ere stiger med 1, når antallet af ansatte stiger med 1, se tabel 6. Der er dog væsentlig forskel på

interesseorganisationerne, hvor nogle få skiller sig ud fra populationen med hensyn til antal ansatte og antal møder. Derudover influerer operationaliseringsmetoderne potentielt resultaterne, hvilket nødvendiggør nogle overvejelser omkring fordele og ulemper ved disse valg. Det er derfor værd at diskutere operationaliseringsvalgene vedrørende politisk indflydelse, herefter økonomiske ressourcer og til sidst resultaterne for hypotese 1.

6.1.1. Operationalisering af politisk indflydelse

Politisk indflydelse bliver operationaliseret som antallet af gange en interesseorganisation har haft et møde med Parlamentets udvalgsformænd, ordfører eller skyggeordfører. Der er desværre få studier, der undersøger interesseorganisationers adgang til Parlamentet, og det har kun været muligt at fremsøge to studier, der benytter møderegisteret til at kortlægge interesseorganisationers adgang til Parlamentet. De Bruyckers (2024) studie er dog ikke sammenfaldende med mit, men fokuserer derimod på interesseorganisationers sociodemografiske informationer og deres betydning for graden af adgang til Parlamentet. Font og Pérez-Duráns (2023) studie bruges tidligere og fokuserer mere på validiteten af data i møderegisteret.

I forhold til interesseorganisationers adgang til parlamentet har det kun været muligt at fremsøge et nyere studie, der undersøger dette spørgsmål i relation til økonomiske ressourcer. Dür og Mateo (2016) undersøger spørgeskemaundersøgelser til interesseorganisationer og spørger ind til deres adgang til Parlamentet. De fleste andre studier, som kortlægger adgang til EU's institutioner i relation til spørgsmålet om økonomiske ressourcer, er derimod ofte fokuseret på Kommissionen. Chalmers (2014) studie af interesseorganisationers adgang til Kommissionens ekspertgrupper er et andet eksempel på, hvordan politisk indflydelse operationaliseres som adgang. I studiet undersøges interesseorganisationers økonomiske ressourcer, og deres betydning for antallet af pladser, der opnås i Kommissionens ekspertgrupper.

De Bruycker og Hanegraaff (2024) operationaliserer derimod politisk indflydelse fremfor adgang ved at bede en gruppe eksperter vurdere relevante interesseorganisationers indflydelse. Dette gøres også gennem en spørgeskemaundersøgelse. Eksperterne vurderer politisk indflydelse ved at angive, hvorvidt de relevante interesseorganisationer vurderes til at have en væsentlig indflydelse på beslutningsprocessen, på en dikotom ja/nej variabel (De Bruycker & Hanegraaff, 2024, s. 32). Gennemsnittet af eksperternes vurdering afspejler således et mål for politisk indflydelse. Denne metode baserer sig

derfor på en subjektiv, men ekspertinformeret, vurdering af indflydelse på specifikke politiske beslutningsprocesser.

Det er svært at afgøre hvilken operationaliseringsmetode, som bedst måler og beskriver politisk indflydelse, men Binderkrantz (2017) argumentere for at adgangsforståelsen er mere objektiv og observerbar. De Bruycker og Hanegraaffs (2024) operationaliseringsvalg afhænger derimod af ekspertvurderinger, som kan have en mere subjektiv karakter. Derudover er valget af eksperter ikke uden betydning, og derigennem risikeres et selektionsbias i undersøgelsen. Adgangsmetoden er derfor mere objektiv, fordi den afspejler mere faktuelle omstændigheder, såsom antallet af pladser i en ekspertgruppe eller antallet af møder mellem en interesseorganisation og MEP'ere. Ulempen ved denne metode er at møder ikke nødvendigvis kan oversættes til politisk indflydelse, og at det kan være svært at afgøre, hvorvidt en interesseorganisation med ti møder er mere indflydelsesrig end en interesseorganisation der har otte møder. Det er dog meget sandsynligt at interesseorganisationen BEUC, der tæller over 100 møder i Parlamentet, har mere politisk indflydelse i Parlamentet sammenlignet med organisationer som European Association of Zoos and Aquaria, der i samme periode kun har haft et møde.

EU er dog en særlig institution fordi der er mange veje til indflydelse, og selvom medicinalgiganter som Eli Lilly også kun har haft et møde i Parlamentet, betyder dette ikke nødvendigvis at virksomheden ingen adgang har til EU samlet set. Tværtimod vidner dette nok nærmere om at Eli Lillys interesser varetages gennem andre EU-institutioner som Kommissionen eller Rådet. Derudover er der også den mulighed at Eli Lillys interesser varetages gennem konsulentvirksomheder eller erhvervsforeninger i Parlamentet, hvorigennem deres tilstedeværelse i Parlamentet sløres. Adgangsmetoden er derfor brugbar ved kortlægningen af et overordnet samlet interaktionsmønster mellem interesseorganisationer og MEP'ere i Parlamentet. Men metoden afspejler ikke en samlet fortælling om interesseorganisationers politiske indflydelse i EU, eller deres sande adgang til Parlamentet.

Jeg har i den forbindelse nævnt risikoen for at nogle møder i møderegisteret ikke registreres på grund af manglende krav herom (Font & Pérez-Durán, 2023). Derfor inkluderede jeg kun udvalgsformænd, ordfører og skyggeordfører i min dataindsamling, hvilket kan skabe nogle skævvridninger i data.

Eksempelvis viser tabel 1 hvordan størstedelen af alle møder, cirka 42 000, foretages mellem normale MEP'ere og interesseorganisationer, mens cirka 20 000 møder foretages af særlige MEP'ere. Det kan ikke udelukkes at resultaterne vil være anderledes hvis de normale MEP'ere var blevet medtaget, da deres rolle, politiske indflydelse og interesser afviger fra udvalgsformændenes, ordførernes og skyggeordførernes. Når det alligevel giver mening at foretage analyser og konklusioner på baggrund af

disse særlige MEP'ere, skyldes det netop at disse MEP'ere er særligt indflydelsesrige. Adgang til disse er derfor en indikation på hvilke interesseorganisationer, der har mest politisk indflydelse i Parlamentet (Dür & Mateo, 2016, s. 157; Eising, 2019, s. 204). I fremtidige studier kunne det dog være interessant at kortlægge hele populationen af MEP'ere.

Politisk indflydelse er derfor en kompleks størrelse at måle og der er mange valg og overvejelser, som gør målemetoden omkring denne kompleks. Næste afsnit vil omhandle operationaliseringen af økonomiske ressourcer.

6.1.2 Finansielle kapaciteter

Finansielle ressourcer forstås i dette projekt som antallet af ansatte, der dedikeres til interessevaretagelse. Denne tilgang bruges også i andre studier, hvor argumentet lyder at økonomiske ressourcer må omsættes til "boots on the ground" for at kunne materialisere sig til politisk indflydelse. Foruden dette argument, er denne data lettilgængelig i Transparency Register, hvilket øger replicerbarheden af denne slags studier. De Bruycker og Hanegraaff (2024) operationaliserer også økonomiske ressourcer som antallet af ansatte dedikeret til interessevaretagelse i EU. Argument er nogenlunde enslydende, økonomiske ressourcer er værdiløse, hvis ikke de investeres i repræsentanter der kan løbe politikere og embedspersoner i hælene på de bonede gulve. De Bruycker og Hanegraaff finder desuden at korrelationen mellem det angivne antal ansatte og de økonomiske midler i Transparency Register er signifikant og positiv. Korrelationstesten er med til at validere antal ansatte som et passende udtryk for økonomiske ressourcer (De Bruycker & Hanegraaff, 2024, s. 34). Chalmers (2014) operationaliserer også økonomiske ressourcer som antallet af ansatte og udtrækker også data fra Transparency Register i den forbindelse. Metoden med at operationaliserer økonomiske ressourcer som antal ansatte, og udtrække data fra Transparency Register er derfor ikke ny. De fleste forfattere undgår at bruge direkte angivne finansielle omkostninger relateret til interessevaretagelse fordi gyldigheden af dette mål ofte betvivles. Beyers og Kerremans (2007, s. 472–474) beskriver eksempelvis at interesseorganisationer ofte er tilbageholdne med at angive finansielle omkostninger relateret til interessevaretagelse.

I forbindelse med udtræk af data fra Transparency Register, er det vigtigt at huske at interesseorganisationerne selv er ansvarlige for at indskrive data, hvilket kan føre til mindst to problematikker. Bevidst forkert indrapportering og ubevist forkert indrapportering. Omfanget af disse fejl er desværre ukendt, og svært at undersøge. Et sekretariat bestående af medarbejdere fra Kommissionen, Parlamentet og Rådet har til opgave at monitorere gyldigheden af de indskrevne informationer, og der er

således en grad af kontrol med validiteten af data (Europa-Kommissionen, u.å.). Dette hold assisteres desuden indirekte af interesseorganisationer som Corporate Europe Observatory, hvis mål er at skabe gennemsigtighed med interesseorganisationers interaktion med politikerne. Corporate Europe Observatory, og andre, kritiserede eksempelvis Amazon for bevidst at angive forkerte økonomiske oplysninger til Transparency Register. Kritikken førte til at en række interesserepræsentanter fra Amazon blev forbudt adgang til EU-institutionerne (Corporate Europe Observatory, u.å.). Eksemplet viser at gyldigheden af data bliver kontrolleret, hvilket gør at det rimeligvis kan forventes at meget ekstreme tilfælde af ukorrekt indrapportering vil blive opdaget. Kontrollen mindsker derfor risikoen for ekstreme outliers.

Selvom validiteten i Transparency Register kan betvivles, er det også relevant at kigge på hvilke alternativer, der eksisterer i forhold til operationaliseringen af økonomiske ressourcer. Kluever (2012) udsender eksempelvis spørgeskemaer til interesseorganisationer og spørger dem direkte, hvor mange ansatte der er dedikeret til interessevaretagelse. Nogenlunde samme metode bruger Flothe (2019), der også udsender spørgeskemaer til interesseorganisationer. Heri bliver interesseorganisationerne bedt om at vurdere, hvorvidt de har brugt økonomiske ressourcer på interessevaretagelse på en skala fra 1 til 5, hvor 5 betyder helt enig. Flothe og Kluevers (2019; 2012) studier indebærer også validitetsmæssige problematikker. Først er der problemet med at udtrække en repræsentativ stikprøve, hvilket kan være besværligt fordi interesseorganisationspopulationen ikke altid kan identificeres korrekt. Spørgsmålet om interesseorganisationers økonomiske ressourcer afhænger desuden også stadig af ærlighed, hvilket også er svært at kontrollere i spørgeskemaundersøgelser. Derudover afrapporterer forfatterne, for begge undersøgelser, en svarrate på omkring 30 procent, hvilket omtales som standarden i denne type studier (De Bruycker & Hanegraaff, 2024, s. 32; Dür & Mateo, 2016, s. 42). En svarrate på 30 procent kan gøre stikprøvens repræsentativitet mindre og mere unøjagtig. Derudover er risikoen også at stikprøven kun besvares af de ærlige interesseorganisationer, mens dem der afviser spørgeskemaet kan gemme sig. Problematikken med lav svarrate kunne formindskes, hvis det var muligt at korrigere data ved hjælp af vægte, men sådanne vægte er svære at generere i studiet af interesseorganisationer (Eising, 2007, s. 392–393). Transparency Register er således et godt alternativ til spørgeskemaundersøgelser og til at finde data vedrørende interesseorganisationers økonomiske ressourcer. Dels fordi data er nemt at udtrække, og deraf også mindre afhængig af svarrate, og fordi det er svært at få adgang til EU's institutioner uden at være registreret.

Dette bringer os videre til næste afsnit, som omhandler hvorvidt adgang til Parlamentet kan karakteriseres som et pluralistisk interessesystem, der giver uskrevne fordele til de organisationer der har flest finansielle ressourcer.

6.1.3 Et pluralistisk udgangspunkt for interessevaretagelse?

Tabel 4 og figur 1 indikerer store forskelle i adgang mellem interesseorganisationer, hvilket kan karakteriserer et privilegeret pluralistisk interaktionsmønster mellem interesseorganisationer og MEP'ere. Som nævnt i teoriafsnittet dækker dette begreb over en konkurrenceform mellem interesseorganisationer som i princippet er balanceret i forhold til adgang og indflydelse, men som følge af de ressourcemæssige forskelle forvredes til de stores fordel. Jeg har kun været i stand til at finde et studie der også undersøger sammenhængen mellem antal ansatte og møder i Parlamentet, og heri finder Dür og Mateo (2016) også en positiv effekt i dette forhold.

Derudover er det interessant at de store interesseorganisationer der skiller sig ud, i høj grad er årsagsgrupper som WWF eller BEUC der ikke repræsenterer erhvervs -eller profitorienterede interesser. Figur 1 indikerer derfor at interesseorganisationers adgang til parlamentet ikke nødvendigvis domineres af sektorale interesser fra erhvervslivet. Traditionelt er opfattelsen ellers, at en privilegeret pluralistisk interaktion er til erhvervslivets fordel, fordi finansielt ressourcestærke interesseorganisationer i denne del af folden oftest er sektoralt funderede (Olson, 1971). Resultaterne fra figur 1 taler sig derfor ind i en række studier, som betvivler hvorvidt erhvervsindustrierne er den dominerende stemme i interesserepræsentation (Dür et al., 2015; Greenwood, 2019, s. 4–6).

I Chalmers (2014) studie af interesseorganisationers adgang til Kommissionens ekspertgrupper, bruges en logistisk regressionsanalyse med kontrolvariable, for at undersøge marginaleffekterne af økonomiske ressourcer på sandsynligheden for en plads i en ekspertgruppe. Regressionsmodellen viser at effekten fra økonomiske ressourcer er robust og medfører flere sæder i ekspertgrupperne. Da jeg ikke har kontrolleret effekten i min lineære regressionsanalyse med kontrolvariable, understøtter Chalmers' (2014) studie indirekte resultaterne fra tabel 6, og styrker den teoretiske antagelse om det kausalt forhold mellem økonomiske ressourcer og adgang. Der er naturligvis forskel på vores undersøgelsesdesigns, fordi jeg fokuserer på Parlamentet og Chalmers fokuserer på Kommissionen. Men da operationaliseringen af økonomiske ressourcer og adgang er enslydende, synes studiet passende at inddrage i denne diskussion. Generelt lyder litteraturen dog sammenstemende med Chalmers

konklusion og resultatet fra hypotese 1. Økonomiske ressourcer medfører mere adgang til EU's institutioner (Dür & Mateo, 2016, s. 181; Whittlestone & Klitgaard, 2024, s. 315).

Inddrager vi det tidligere omtalte studie af De Bryucker og Hanegraaff (2024, s. 36), hvor effekten af antal ansatte undersøges i forhold til vurderet politisk indflydelse, inddrager forfatterne også en række kontrolvariable i deres regressionsanalyse. Resultater viser, at effekten af antal ansatte på politisk indflydelse er positiv, men afhænger af den kongruens, der er mellem borgerne og interesseorganisationerne på politiske spørgsmål. Resultaterne indikerer derfor, at interesseorganisationers politiske indflydelse er betinget af, hvorvidt deres politiske interesser også deles i befolkningen. Studiet viser derfor at det har en betydning for resultaterne, hvorvidt kausalsammenhængen bestemmes mellem økonomiske ressourcer og adgang eller økonomiske ressourcer og politisk indflydelse (Whittlestone & Klitgaard, 2024, s. 315–317). Det bør derfor også understreges at politisk adgang og politisk indflydelse er relaterede men forskellige begreber.

På baggrund af De Bruycker og Hanegraaffs (2024) studie kunne det være interessant at operationaliserer kongruens mellem interesseorganisationer og EU-borgere. Denne data kan desværre ikke udledes direkte fra de informationer, som findes i Transparency Register eller møderegisteret. Kongruens mellem interesseorganisationer og EU-borgere kunne måske estimeres ved at kigge på, hvor mange forskellige adgangsindgange en interesseorganisation har i Parlamentet. MEP'ere er folkevalgte i medlemsstaterne, og deres politiske ståsted afspejler derfor nogenlunde vælgerne i befolkningen. Interesseorganisationer der gives adgang af mange forskellige MEP'ere, kunne således afspejle en større kongruens med befolkningen end interesseorganisationer, som kun gives adgang af få MEP'ere. Validiteten af sådan et mål er dog tvivlsomt, da interesseorganisationers adgang til MEP'ere ikke nødvendigvis afspejler en overensstemmelse mellem deres politiske interesser.

Opsummerende for første afsnit er derfor at resultaterne vedrørende hypotese 1, bekræfter at økonomiske ressourcer har en positiv effekt på graden af adgang, til Parlamentet. Politisk adgang og politisk indflydelse er dog to forskellige mål, og selvom adgang er relevant at undersøge, er adgang ikke lig indflydelse. Resultaterne vidner i øvrigt om, at Parlamentet er en institution hvor der er mange forskellige interessenter til stede, men hvor nogle få nyder godt af at have større finansielle kapaciteter. Dette giver således interesseorganisationers interaktion med MEP'ere et privilegeret eller elitistisk udgangspunkt.

Økonomiske ressourcer er ikke den eneste type ressource, der er relevant for adgang til Parlamentet. I næste afsnit ses der nærmere på betydningen af informationstypen som interesseorganisationerne kan tilbyde.

6.2 Europæiske parlamentarikere og europæiske organisationer

Politikere og interesseorganisationer interagerer fordi de kan tilbyde hinanden ressourcer, der ikke kan skaffes andetsteds. Denne ressourceafhængighed forklares af Bouwen (2002) gennem en ressourceudvekslingsteori. Grundlæggende efterspørger politikerne informationer, som berører områder der lovgives om, mens interesseorganisationer efterspørger politisk indflydelse. På denne baggrund kategoriserer Bouwen (2002, s. 383) tre informationstyper, ekspert, national og europæisk information, der kan udbydes af interesseorganisationer. Ekspert information kan kun udbydes af virksomheder, mens europæisk og national information kan udbydes af alle andre typer interesseorganisationer. Bouwen formulerer på den baggrund en efterspørgselsrangorden mellem disse tre typer information, der danner udgangspunkt for hypoteserne H2a, H2b og H2c. Antagelsen er overordnet at europæisk information efterspørges mere end national information, som igen efterspørges mere end ekspert information.

Resultaterne fra figur 2 viser at interesseorganisationer, der udbyder europæisk information, gennemsnitligt afholder 2 møder mere sammenlignet med interesseorganisationer, som udbyder national eller ekspert information. Hypotese H2a og H2b bekræftes dermed. Derudover er der ikke signifikant forskel på antallet af møder, som afholdes af interesseorganisationer der udbyder nationale og ekspert informationer. Resultaterne giver derfor ikke belæg for at bekræfte H2c.

Resultaterne afviger fra Bouwens (2004) eget studie af Parlamentet, hvor den teoretiserede rangorden også undersøges. Bouwens resultater viser at europæiske og nationale informationsudbydere har samme grad af adgang, mens ekspert informationsudbydere rangerer lavest. Bouwens resultat er derfor kun sammenstemmende med resultatet vedrørende H2b, hvor europæiske informationer efterspørges mere end ekspert information. Eising (2007) adapterer Bouwens tilgang og afprøver teorien i en modereret udgave, hvor informationskategorierne droppes og graden af adgang mellem erhvervsforeninger og store virksomheder bestemmes. Eisings resultater viser at ekspert informationsudbydere har mere adgang til Parlamentet sammenlignet med erhvervsforeninger. Disse resultater stemmer derfor ikke overens med nogle af hypoteserne i dette projekt. Der kan være mange forklaringer på hvorfor

resultaterne fra Bouwen og Eising ikke stemmer overens med mine, hvoraf en af forklaringerne er forskelle i undersøgelsesdesign og operationalisering.

I forhold til dataindsamling, er Bouwens studie først og fremmest fokuseret på Økonomi og Valutaudvalget (herefter ECON) i Parlamentet. Dette valg ekskluderer dermed de mange andre udvalg, hvori interesseorganisationer også arbejder for at materialiserer deres politiske interesser. Det er sandsynligt at intensiteten af interesseorganisationernes arbejde og tilstedeværelse varierer efter udvalg, fordi udvalgene regulerer forskellige sektorer hvoraf nogle er af mindre politisk betydning end andre. Eksempelvis var der for den niende valgperiode i Parlamentet registreret over 7000 møder i Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed, og 6000 møder i Udvalget om Industri, Forskning og Energi. Til sammenligning var der kun registreret 600 møder i Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling og 200 møder i Budgetkontroludvalget i samme periode (Girardelli & Transparency International, 2024). Selvom MEP'ere ikke er forpligtet til at registrere, hvilke udvalg deres møder er relateret til, indikere disse fordelinger en betydelig variation i interesseorganisationernes tilstedeværelse i de forskellige udvalg. Forskellen i interesseorganisationernes tilstedeværelse mellem udvalgene indikerer også at de politiske emner, der forvalteres i de forskellige udvalg har varierende betydning for interesseorganisationerne. Dette betyder, at nogle udvalg er ekstremt vigtige at have adgang til og indflydelse på, fordi der træffes beslutninger af afgørende betydning, mens andre udvalg kun har minimal interesse for interesseorganisationerne. Den varierende politiske betydning mellem Parlamentets udvalg medfører, at studier, der fokuserer på enkelte udvalg, bliver mindre repræsentative for det samlede interaktionsmønster mellem MEP'er og interesseorganisationer. Bouwens (2004, s. 482–483) fokus på ECON er derfor meget specifikt og det kan betvivles hvorvidt informationsudbydernes rangeringen i dette udvalg afspejler rangeringen i Parlamentet samlet set. Fremtidige studier kunne med fordel undersøge variationen mellem udvalgene i forhold til informationskategorier.

Eising's (2007) studie, derimod, er baseret på en række spørgeskemaundersøgelser henvendt til erhvervsforeninger og virksomheder i Storbritannien, Tyskland og Frankrig i perioden 1998-1999. Eising's dataindsamling er derfor ikke nær så case fokuseret, og afspejler en mere generel kortlægning af informationsudbydernes interaktion med MEP'erne. Studiet kortlægger dog kun nationale og europæiske erhvervsforeninger fra tre lande, samt 34 af de største virksomheder i disse lande og undlader derfor interesseorganisationsrepræsentation fra de resterende medlemslande. Derudover er studiet fokuseret på erhvervsorganisationer, hvorigennem NGO'ere og fagforeninger udelukkes, hvilket også skaber potentielle skævvridninger i resultaterne. Generaliserbarheden af de indsamlede spørgeskemaundersøgelser varierer fra 30 til 50 procent, hvilket også frembringer de tidligere nævnte statistiske

problematikker ved brug af spørgeskemaundersøgelser. Repræsentativiteten af denne undersøgelse kan derfor også betvivles.

Udover forskelle i dataindsamlingen, adskiller operationaliseringen i Bouwen og Eisings (2004; 2007) sig også fra dette projekt. Eksempelvis operationaliserer Bouwen (2004) adgang ved at interviewe 27 ud af 45 medlemmer af ECON-udvalget, og lader medlemmerne rangere deres kontakt med europæiske -eller nationale interesseorganisationer samt virksomheder og konsulenter på en rangorden fra et til fire. En stikprøve på 27 MEP'ere vidner om de potentielle repræsentativitetsproblematikker der også blev nævnt i ovenstående afsnit. Derudover bliver MEP'erne bedt om at rangere forholdet mellem de forskellige informationsudbydere, hvilket kun afspejler en vurderet rangorden mellem disse. Ulempen ved denne metode er, at den observerbare adgang som disse informationsudbydere har haft til ECON-udvalget ikke undersøges. Eisings (2007) operationalisering af adgang adskiller sig også fra min metode ved at bede erhvervsforeningerne vurdere deres adgang målt på en 6-trinsskala fra ingen kontakt til ugentlig kontakt. Denne operationalisering af adgang afviger også fra mit studie, fordi den ikke tæller antallet af gange en interesseorganisation har haft adgang til Parlamentet, hvilket formindsker sammenligningsgraden. Der er derfor forskelle i operationaliseringen af adgang mellem Bouwens, Eisings og mit studie.

I forhold til operationaliseringen af hvilke informationer der udbydes, kan der også være reliabilitetmæssige valg der gør min operationaliseringsmetode afvigende fra Bouwens. Bouwen (2002, s. 370) skelner mellem nationale og europæiske informationsudbydere på baggrund af to faktorer, organisatorisk afgrænsning og repræsentativitet. I forhold til de organisatoriske rammer mener Bouwen at interesseorganisationens afgrænsning har stor betydning for hvilke informationer organisationen kan udbyde. Derudover er interesseorganisationens repræsentativitet også vigtig, fordi det har stor betydning for hvorvidt organisationen betragtes som en legitim informationsudbyder i EU. Gennem denne forståelse er der gode overlap mellem min måde at operationaliserer informationsudbydere på, på basis af medlemsbasens forankring i et eller flere lande. Jeg undersøger dog ikke repræsentativitet, i denne sammenhæng, og har ved et tilfælde fundet én interesseorganisation i mit kodningsarbejde, hvis medlemsbase kun var spredt ud til to lande. Interesseorganisationen blev kodet til at udbyde europæiske informationer, men det kan diskuteres hvorvidt sådan en kodning er i klar overensstemmelse med Bouwens forståelse af repræsentativitet. Jeg identificerede dog kun sådant et tilfælde én gang, og betydningen af dette må antages at være minimal. Jeg har desuden antaget at alle interesseorganisationer, der afrapporterer deres interesseniveau til udelukkende at være europæisk eller nationalt, også afspejler europæiske eller nationale informationsudbydere. Dette kunne potentielt medføre

fejlkodninger, men da intrareliabilitetstesten, se tabel 3, ikke udviste tegn på uoverensstemmelser mellem første og anden runde kodning, er der ikke noget der tyder på reliabilitetmæssige problematikker i datasættet.

Sammenfattende vidner resultaterne om, at europæiske informationsudbydere har mere adgang til Parlamentet sammenlignet med nationale -eller ekspert informationsudbydere. Disse resultater stemmer overens med Bouwens teoretiske formulering af rangordenen mellem informationsudbydere, og bekræfter i øvrigt H2a og H2b. Resultaterne bekræfter dog ikke H2c, da nationale og ekspert informationsudbydere nyder samme grad af adgang til parlamentet. Organisationer der repræsenterer interesser fra flere forskellige lande, har derfor mere adgang til Parlamentet sammenlignet med nationalt forankret organisationer og virksomheder. Resultaterne er dog ikke sammenstemmende med litteraturen, hvilket kan forklares ved de forskellige operationaliserings -og dataindsamlingsvalg.

Som tidligere nævnt kan interesseorganisationer kategoriseres og opdeles i forskellige typer, som erhvervsforeninger, fagforeninger, virksomheder og NGO'ere. Disse adskiller sig meget fra hinanden og informationstypen der kan udbydes, fra disse typer kan variere betydeligt, alt efter hvilken type interesseorganisation der er tale om. Sidste afsnit vil derfor omhandle betydningen af interesseorganisationstypen i forhold til graden af adgang til Parlamentet.

6.3 Balanceret repræsentation mellem sektorale- og årsagsgrupper

Forskningsspørgsmålet var formuleret med udgangspunkt i en undring om, hvorvidt interesseorganisationstypen har betydning for graden af adgang til Parlamentet. I forlængelse af Bouwens ressourceudvekslingsteori, kan interesseorganisationstypen også være definerende for, hvilken informationstype der kan udbydes. Selvom der ikke er formuleret en teori omkring dette spørgsmål, er den overordnede tanke, at der også eksisterer en efterspørgsel rangorden mellem interesseorganisationstyper. Forskningsspørgsmålet er på den måde en eksplorativ udbygning af Bouwens ressourceudvekslingsteori.

Resultaterne fra forskningsspørgsmålet viser, at der næsten ikke er forskel på graden af adgang som NGO'ere, erhvervsforeninger, virksomheder og fagforeninger nyder til Parlamentet, se figur 3. Der identificeres dog en signifikant forskel mellem NGO'ere og virksomheder, hvor NGO'ere gennemsnitligt afholder omkring 1 møde mere end virksomheder. Den nedre hale for 95 procents konfidensintervallet er dog meget tæt på 0 (0.06), hvilket næsten gør dette resultat insignifikant. Det

overordnede indtryk af figur 3 må derfor være, at der ikke er betydelige forskelle i graden af adgang mellem interesseorganisationstyperne. Resultatet er interessant fordi det indikerer at graden af adgang til Parlamentet ikke er domineret af bestemte interesseorganisationstyper. Bekymringen om at årsagsgrupper har sværere ved at materialiserer deres interesser i EU er ellers ofte hørt (Eising, 2019, s. 201–203). Resultatet af forskningsspørgsmålet bekræftes i øvrigt af Dür og Mateos (2016, s. 160–162) der i deres resultater heller ikke fandt bevis på at erhvervsforeninger, civile grupper (NGO'ere) og fagforeninger nyder forskellig grad af adgang til Parlamentet.

Resultaterne fra forskningsspørgsmålet indikerer desuden, at der ikke er betydelige forskelle mellem de forskellige organisationstyper og deres økonomiske kapaciteter. Jævnfør hypotese 1 medfører flere økonomiske ressourcer mere adgang. Men når der ikke er forskel i graden af adgang mellem organisationstyperne, må effekten af økonomiske ressourcer antages af være balanceret mellem organisationstyperne. Hvis erhvervsforeningerne generelt havde flere økonomiske ressourcer eller nød større gavn af de økonomiske ressourcers effekt på antal møder end de andre organisationstyper, ville erhvervsforeningerne ifølge hypotese 1 også have større adgang end de øvrige organisationstyper. Derved tyder resultaterne på, at ressourcestærke interesseorganisationer har lettere ved at få adgang til Parlamentet uafhængigt af om der er tale om erhvervsforeninger, fagforeninger, virksomheder eller NGO'ere.

Resultaterne taler sig derved også ind i litteraturens mere og mere udtalte kritik af den traditionelle forståelse af sektorale gruppers politisk dominans i EU. Studier der undersøger hvorvidt sektorale grupper, er mere succesfulde end årsagsgrupper kommer ofte med modstridende konklusioner, og der er ikke sammenstemmende resultater i litteraturen (Greenwood, 2019). Kluvers artikel (2012) understøtter desuden også resultaterne af forskningsspørgsmålet i et lignende studie i Kommissionen. Heri undersøges det hvorvidt der er forskel på interesseorganisationer der kategoriseres som enten sektorale -og årsagsgrupper samt virksomheder. Kluever opererer derved kun med kategorierne sektorale grupper, årsagsgrupper og virksomheder hvori erhvervs -og fagforeninger er blevet lagt sammen i den sektorale kategori. Resultaterne af Kluvers studie viser, at der ikke er forskel på den opnåede politiske succes som interesseorganisationstyperne opnår. Kluvers artikel er dog ikke direkte sammenligning med min, da Kluever undersøger hvorvidt interesseorganisationer har politisk succes, mens mine resultater kun viser hvorvidt der er forskel i adgang. Studierne er derfor ikke sammenlignelige, men er dog medvirkende til forståelsen af at interesseorganisationstypen ikke nødvendigvis har betydning for hvorvidt politisk indflydelse eller politisk adgang kan opnås eller ej. Derudover

peger Kluver (2012, s. 1131) også på at der ikke er tegn på betydelige forskelle mellem interesseorganisationstype i forhold til økonomiske ressourcer, hvilket også understøtter mine resultater.

Resultaterne fra forskningsspørgsmålet indikerer desuden at EU's forsøg på at modvirke Olsons (1971) mobiliseringsproblematik, som gør årsagsgrupper mindre succesfulde i deres interessevaretagelse, har haft en effekt. Ifølge Finansiell Transparency System, der viser statistik over hvordan penge fra EU bruges, blev der i 2014 doneret omkring 3 milliarder euro til NGO'ere og NFPO'ere (not for profit organisations) (Directorate-General for Budget, 2024)⁶. I 2023 blev der til sammenligning afsat omkring 15 milliarder euro, hvilket indikerer at EU forsøger at aktivere årsagsgrupperne til at spille en mere aktiv rolle i EU interesseorganisationskonkurrence. Denne pointe understøttes i øvrigt af Eising (2019, s. 214).

Dette giver fornyet tro på at Parlamentets interaktionsmønster er pluralistisk i sit udgangspunkt, og ikke favoriserer bestemte interesseorganisationstyper mere end andre. Det skal dog bemærkes at denne mobiliseringspolitik fra EU på trods, stadig giver ressourcestærke organisationer en fordel, hvilket gør at konkurrencen mellem interesseorganisationer stadig kan karakteres som privilegeret pluralistisk.

Kategoriseringen af interesseorganisationer i Transparency Register er også behæftet med nogle reliabilitetmæssige problematikker, hvilket kan påvirke resultatet fra forskningsspørgsmålet. Dette skyldes at registranterne potentielt har divergerende forståelse af, hvordan deres interesseorganisation skal kategoriseres. Som Greenwood og Dreger (2013) påpeger er kategoriseringen af interesseorganisationstypen i Transparency Register inkonsistent og varierende. Dette studie blev lavet i 2013, og det må forventes at reliabiliteten er blevet forbedret i løbet af de sidste ti år, som følge af opdateringer af systemet gennem aftaler som den interinstitutionelle aftale. Denne argumentation bruger De Bruycker og Hanegraff (2024) også under anvendelse af data fra Transparency Register. Årsagen til denne forventede forbedring forklares ved en mere intens overvågning af registranterne af medier og NGO'er såsom ALTER-EU og Corporate Europe Observatory. Derudover viste intrareliabilitetstesten ikke at markante uoverensstemmelser mellem dette projekts og Transparency Registers kategoriseringer af interesseorganisationstypen. Intrareliabilitetstesten blev dog kun foretaget på 100 organisationer, men giver belæg for at dette problem sandsynligvis ikke er markant for projektets resultater.

⁶ Markér alle årstal samt. kategorierne Non-governmental organisations og Not-for-profit organisations for disse tal.

Det kunne dog være interessant at gentage Greenwood og Dreger (2013) studie for at undersøge hvorvidt reliabiliteten i Transparency Register er blevet forbedret.

Samlet set vidner resultaterne baseret på forskningsspørgsmålet på, at der ikke er forskel på interesseorganisationstypen og graden af adgang disse nyder til parlamentet. Resultaterne medvirker til en stigende kritik af den traditionelle forståelse af de sektorale gruppers dominans med henblik på politisk interessevaretagelse i Parlamentet.

7.0 Konklusion

I takt med at politiske partier mister opbakning, bliver interesseorganisationers politiske indflydelse tydeligere. Bekymringen omkring interesseorganisationers voksende politiske indflydelse bliver, at de ressourcestærke interesseorganisationer kan materialisere flere politiske interesser på bekostning af samfundet. Dette vil udfordre de demokratiske principper, der karakteriserer den politiske proces i EU, og har således potentiale til at mindske tilliden til EU-projektet. Denne bekymring har resulteret i flere gennemsigtighedstiltag, såsom Transparency Register og møderegisteret, der har til hensigt at belyse interaktionen mellem interesseorganisationer og EU-politikere. Interesseorganisationers adgang til Parlamentets udvalgsformænd, ordfører og skyggeordfører kortlægges, på denne baggrund i perioden fra d. 7. juni 2019 til 31. december 2022.

Hypotese 1 bekræftes og resultaterne viser, at interesseorganisationer med flere økonomiske ressourcer har mere adgang til Parlamentet. Derudover er der nogle få meget store interesseorganisationer, der skiller sig markant ud fra den gennemsnitlige population, og disse har derfor også markant mere adgang sammenlignet med resten. Dette indikerer en form for et privilegeret pluralistisk interaktionsmønster i Parlamentet, hvor de økonomisk største får en uforbeholden fordel i konkurrencen om adgang til MEP'erne. Resultaterne passer i øvrigt godt med litteraturen, selvom adgang til politiske arenaer ikke bør forveksles med reel politisk indflydelse.

Hypotese 2 viser at europæiske interesseorganisationer har mere adgang til Parlamentet sammenlignet med nationale organisationer og virksomheder. Derudover er der ikke forskel på nationale interesseorganisationers og virksomheders adgang til Parlamentet. Delhypoteserne H2a og H2b bekræftes derfor, mens H2c ikke kan bekræftes på nuværende datagrundlag. Disse resultater stemmer ikke overens med de få lignende studier, der findes i litteraturen, hvilket sandsynligvis kan forklares ved betydelige forskelle i metode og operationalisering.

Til sidst viser resultaterne fra forskningsspørgsmålet at graden af adgang ikke determineres af interesseorganisationstypen. Resultatet bekræfter således at NGO'ere, virksomheder, erhvervsforeninger og fagforeninger alle nyder lige stor grad af adgang til Parlamentet

I forhold til problemformuleringen tyder resultaterne i dette studie på, at interesseorganisationer med flere finansielle ressourcer og information om europæiske interesser, har bedre forudsætninger for at opnå adgang til Parlamentet, sammenlignet med finansielt svagere og nationalt forankrede interesseorganisationer og virksomheder. Derudover har organisationstypen, og de informative ressourcer der følger med den organisatoriske indretning, ikke en betydning for graden af adgang til Parlamentet.

8.0 Perspektivering

Gennem projektet har udgangspunktet, foruden besvarelsen af problemformuleringen, været at give et bud på, hvordan studier af interessevaretagelse kan drage fordel af de gennemsigtighedsinitiativer, der gennemføres politisk såsom Transparency Register og møderegisteret. Et tilbagevendende problem med disse initiativer er, at de udformes i et politisk system, hvor kompromiser resulterer i, at gennemsigtighedsinitiativerne kun løser nogle af de problematikker, de oprindeligt var tiltænkt at adressere. I den forbindelse opstår der desværre troværdighedsmæssige problematikker, som man må tage højde for ved brug af data fra sådanne aftaler.

EU's udvikling af gennemsigtighedsinitiativer fra 1993 frem og til i dag er et vidnesbyrd om den interessekonflikt, som opstår når behovet for mere gennemsigtighed tydeliggøres. Interessekonflikten mellem dem, der ønsker mere åbenhed, og dem, der ønsker det modsatte, resulterer sandsynligvis i, at udviklingen mod større gennemsigtighed sker gradvist og langsomt. Med den interinstitutionelle aftale fra 2021 lader det dog til at udviklingen af gennemsigtighedsinitiativerne fører til mere åbenhed omkring interesseorganisationers interaktion med det politiske system.

Dette illustreres eksempelvis ved Parlamentets formuleringer af normale MEP'ers forpligtigelser til at registrere møder med interesseorganisationer for niende og tiende valgperiode. Som nævnt tidligere står der skrevet i Parlamentet forretningsordning at *"Medlemmerne bør online offentliggøre alle planlagte møder med interesserepræsentanter..."* (Europa-Parlamentet, 2020, s. 20), mens der for den tiende valgperiode står at *"Medlemmerne offentliggør online alle planlagte møder, som vedrører Parlamentets arbejde..."* (Europa-Parlamentet, 2024, s. 152). Selvom citaterne fra den niende og tiende valgperiode er temmelig enslydende, er citatet for den tiende valgperiode en tydeligere måde at afkræve bedre rapporteringer af møder til møderegisteret. Udviklingen er et vidnesbyrd om at reguleringen af interesseorganisationernes indflydelse på det politiske system forbedres, selvom dette sker i et langsommeligt tempo.

Udover EU's fokus på at øge belysningen af interesseorganisationers indflydelse på det politiske system, er det også relevant at kigge nærmere på medlemslandenes forsøg på at gøre EU kunsten efter. Ifølge Bauer et al (2019) er der 19 medlemslande i EU, der i forskelligt omfang har ladet sig inspirere af EU's gennemsigtighedsinitiativer. Derigennem har disse lande forsøgt at belyse interesseorganisationernes indflydelse på det politiske system i forskelligt omfang, og med forskellige resultater.

Danmark har ikke nævneværdigt ladet sig inspirere af EU's gennemsigtigheds initiativer, og interesseorganisationernes indflydelse på det politiske system i Danmark er fortsat en relativt mørklagt

affære. Binderkrantz (2023) råber i den forbindelse op om nødvendigheden for mere gennemsigtighed omkring interesseorganisationers politiske indflydelse i Danmark, og efterspørger blandt andet et lobbyregister magen til Transparency Register. Debatten om dette emne er tilsyneladende fraværende, og der er ikke meget, som tyder på et skifte i denne kurs. I fremtidige studier kunne det være interessant at undersøge hvorfor debatten om dette emne tilsyneladende ikke mobiliseres i den offentlige debat i Danmark og hvilke faktorer, der har nødvendiggjort implementering af gennemsigtighedsinitiativer i andre lande.

9.0 Referencer

- Agresti, A. (2018). *Statistical Methods for the Social Sciences* (5. udg.). Pearson Education Limited.
- Andersen, L. B., Binderkrantz, A. S., & Hansen, K. M. (2021). Forskningsdesign. I S. Welling Hansen, K. Møller Hansen & L. Bøgh Andersen (Red.), *Metoder i statskundskab* (3. udg., s. 69–96). Hans Reitzels Forlag.
- Armingeon, K. (2002). Interest Intermediation: The Cases of Consociational Democracy and Corporatism. In H. Keman (Red.), *Comparative Democratic Politics* (s. 147–168). SAGE Publications Ltd.
- Barnes, D. E., & Bero, L. A. (1998). Why Review Articles on the Health Effects of Passive Smoking Reach Different Conclusions. *JAMA : The Journal of the American Medical Association*, 279(19), 1566–1570. 10.1001/jama.279.19.1566
- Bauer, E., Thiel, M., Laurencin, E. & Holzapfel, V. (2019, oktober). *Transparency of lobbying in Member States*. European Parliament. Hentet fra <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/232487/Lobbying-transparency-comparative-analysis.pdf>
- Baumgartner, F. R., & Leech, B. L. (1998). *Basic interests : the importance of groups in politics and in political science*. Princeton University Press. 10.1515/9781400822485
- Bentley, A. F. (1994). *The process of government : a study of social pressures*. Transaction Publishers.
- Berkhout, J., Hanegraaff, M., & Braun, C. (2017). Is the EU different? Comparing the diversity of national and EU-level systems of interest organisations. *West European Politics*, 40(5), 1109–1131. 10.1080/01402382.2017.1308695
- Bero, L. A. (2005). Tobacco Industry Manipulation of Research. *Public Health Reports* (1974), 120(2), 200–208. 10.1177/003335490512000215

- Bertelli, A. M., & Wenger, J. B. (2009). Demanding Information: Think Tanks and the US Congress. *British Journal of Political Science*, 39(2), 225–242. 10.1017/S0007123408000410
- Beyers, J., Eising, R., & Maloney, W. (2008). Researching Interest Group Politics in Europe and Elsewhere: Much We Study, Little We Know? *West European Politics*, 31(6), 1103–1128. 10.1080/01402380802370443
- Beyers, J., & Kerremans, B. (2007). Critical resource dependencies and the Europeanization of domestic interest groups. *Journal of European Public Policy*, 14(3), 460–481. 10.1080/13501760701243822
- Binderkrantz, A. S. (2005). Interest Group Strategies: Navigating Between Privileged Access and Strategies of Pressure. *Political Studies*, 53(4), 694–715. 10.1111/j.1467-9248.2005.00552.x
- Binderkrantz, A. S., Pedersen, H. H., & Beyers, J. (2017). What is access? a discussion of the definition and measurement of interest group access. *European Political Science*, 16(3), 306–321. 10.1057/eps.2016.17
- Binderkrantz, A. S. (2020). Interest Groups: A Democratic Necessity and a Necessary Evil. I P. M. Christiansen, J. Elklit & P. Nedergaard (Red.), *The Oxford Handbook of Danish Politics* (s. 433–449). Oxford University Press. 10.1093/oxfordhb/9780198833598.013.21
- Binderkrantz, A. S. (2023, september 29). *Professor: Aldrig har behovet for indsigt i lobbyverdenen været større*. Altinget. Hentet fra <https://www.altinget.dk/artikel/professor-aldrig-har-behovet-for-indsigt-i-lobbyverdenen-vaeret-stoerre>
- Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M., & Helboe, H. P. (2014). *Organisationer i politik: Danske interesseorganisationer i forvaltning, Folketing og medier* (1. udg.). Hans Reitzel.
- Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M., & Pedersen, H. H. (2015). Interest Group Access to the Bureaucracy, Parliament, and the Media. *Governance (Oxford)*, 28(1), 95–112. 10.1111/gove.12089

- Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M., & Pedersen, H. H. (2020). Mapping interest group access to politics: a presentation of the INTERARENA research project. *Interest Groups & Advocacy*, 9(3), 290–301. 10.1057/s41309-020-00095-9
- Bjarnøe, C., & Hansen, K. M. (2021). Kvantitative datakilder. I S. Welling Hansen, K. Møller Hansen & L. Bøgh Anders (Red.), *Metoder i statskundskab* (3. udg., s. 305-326). Hans Reitzels Forlag.
- Blom-Hansen, J., & Daugbjerg, C. (2009). Teorier om samspillet mellem stat og interesseorganisationer. I L. B. Kaspersen, & J. Loftager (Red.), *Klassisk og moderne politisk teori* (s. 1207–1225). Hans Reitzels Forlag.
- Bouwen, P. (2002). Corporate lobbying in the European Union: the logic of access. *Journal of European Public Policy*, 9(3), 365–390. 10.1080/13501760210138796
- Bouwen, P. (2004). The Logic of Access to the European Parliament: Business Lobbying in the Committee on Economic and Monetary Affairs. *Journal of Common Market Studies*, 42(3), 473–495. 10.1111/j.0021-9886.2004.00515.x
- Bunea, A., & Thomson, R. (2015). Consultations with Interest Groups and the Empowerment of Executives: Evidence from the European Union. *Governance (Oxford)*, 28(4), 517–531. 10.1111/gove.12119
- Burns, C. (2019). The European Parliament. I M. Cini, & N. P. Borragán (Red.), *European Union Politics* (s. 176–188). Oxford University Press.
- Chalmers, A. W. (2014). Getting a Seat at the Table: Capital, Capture and Expert Groups in the European Union. *West European Politics*, 37(5), 976–992. 10.1080/01402382.2013.852832
- Chatzigianni, E. (2014). Corporatism and pluralism in European sport interest representation. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 6(1), 19–36. 10.1080/19406940.2012.694114
- Christensen, P. M., Emmenegger, P., & Klitgaard, M. B. (2015). Interessegruppeforklaringer på offentlig politik. I C. Green-Pedersen, C. Jensen & P. Nannestad (Red.), *Offentlig politik* (2 udg., s. 69–90). Hans Reitzels Forlag.

- Christensen, S., & Jensen, P. D. (2001). *Kontrol i det Stille - om magt og deltagelse* (2. udg.). Samfundslitteratur.
- Cliquet, A., Aragão, A., Meertens, M., Schoukens, H., & Decleer, K. (2024). The negotiation process of the EU Nature Restoration Law Proposal: bringing nature back in Europe against the backdrop of political turmoil? *Restoration Ecology*, 32(5), 1–7. 10.1111/rec.14158
- Coen, D. (1997). The evolution of the large firm as a political actor in the European Union. *Journal of European Public Policy*, 4(1), 91–108. 10.1080/135017697344253
- Coen, D., & Katsaitis, A. (2013). Chameleon pluralism in the EU: an empirical study of the European Commission interest group density and diversity across policy domains. *Journal of European Public Policy*, 20(8), 1104–1119. 10.1080/13501763.2013.781785
- Coen, D., & Katsaitis, A. (2019). Between cheap talk and epistocracy: The logic of interest group access in the European Parliament's committee hearings. *Public Administration (London)*, 97(4), 754–769. 10.1111/padm.12406
- Corporate Europe Observatory. (u.å.). *We won: Amazon lobbyists banned from European Parliament!* Corporate Europe Observatory. Hentet 8. december, 2024, fra <https://corporateeurope.org/en/node/2103>
- De Bruycker, I. (2024). Access for all? Socio-demographic biases and interest group access to the European Parliament. *Journal of European Public Policy*, 1–25. 10.1080/13501763.2024.2409822
- De Bruycker, I., & Hanegraaff, M. (2024). The people versus the money: What drives interest group influence in the European Union? *European Journal of Political Research*, 63(1), 26–44. 10.1111/1475-6765.12582
- De Bruycker, I., & Rasmussen, A. (2021). Blessing or Curse for Congruence? How Interest Mobilization Affects Congruence between Citizens and Elected Representatives. *Journal of Common Market Studies*, 59(4), 909–928. 10.1111/jcms.13146

- Directorate-General for Budget. (u.å.). *Financial Transparency System*. Financial Transparency System. Hentet 2. december, 2024, fra <https://ec.europa.eu/budget/financial-transparency-system/analysis.html>
- Dur, A. (2008). Measuring Interest Group Influence in the EU: A Note on Methodology. *European Union Politics*, 9(4), 559–576. 10.1177/1465116508095151
- Dür, A., Bernhagen, P., & Marshall, D. (2015). Interest Group Success in the European Union: When (and Why) Does Business Lose? *Comparative Political Studies*, 48(8), 951–983. 10.1177/0010414014565890
- Dur, A., & de bievere, D. (2007). Inclusion without Influence? NGOs in European Trade Policy. *Journal of Public Policy*, 27(1), 79–101. 10.1017/S0143814X0700061X
- Dür, A., & Mateo, G. (2016). *Insiders versus outsiders : interest group politics in multilevel Europe*. Oxford University Press.
- Eising, R. (2007). The access of business interests to EU institutions: towards élite pluralism? *Journal of European Public Policy*, 14(3), 384–403. 10.1080/13501760701243772
- Eising, R. (2019). Interest Groups and the European Union. In M. Cini, & N. P. Borragán (Red.), *European Union Politics* (6. udgave., s. 201–219). Oxford University Press.
- Eising, R., Rasch, D., & Rozbicka, P. (2017). National interest organisations in EU policy-making. *West European Politics*, 40(5), 939–956. 10.1080/01402382.2017.1320174
- EPP group. (2018, 1. januar). *EP reduces size after Brexit*. Hentet 4. september, 2024, fra <https://www.eppgroup.eu/newsroom/ep-reduces-size-after-brexit>
- Eskjær, M. F., & Helles, R. (2015). *Kvantitativ indholdsanalyse*. Samfundslitteratur.
- Europa-Kommissionen. (u.å.). *Åbenhedsregistret*. Hentet 11. december, 2024, fra https://transparency-register.europa.eu/find-out-more/governance_da
- Europa-Parlamentet. (2020, februar). *FORRETNINGSORDEN - 9. valgperiode*. Hentet fra https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2020-02-03_DA.pdf

- Europa-Parlamentet. (2024, juli). *FORRETNINGSORDEN - 10. valgperiode*. Hentet fra https://www.europarl.europa.eu/rules/rules20240716/Rules20240716_DA.pdf
- European Commision. (u.å.). *Transparency Register*. Hentet 11. november, 2024, fra https://transparency-register.europa.eu/searchregister-or-update/search-register_en
- European Commission: Directorate-General for Communication. (2014). *Sådan fungerer EU : guide til Den Europæiske Unions institutioner*. Hentet 4. september, 2024, fra <https://data.europa.eu/doi/10.2775/10679>
- European Parliament. (u.å.). *Breakdown of national parties and political groups - 2019-2024*. Hentet 4. september, 2024, fra <https://results.elections.europa.eu/en/breakdown-national-parties-political-group/2019-2024/constitutive-session/percentages/>
- European Parliament. (u.å.). *MEPs - European Parliament*. Hentet 29. oktober, 2024, fra <https://www.europarl.europa.eu/meps/en/search-meetings>
- Eurostat. (2024, 11. juli). EU population increases again in 2024. Hentet fra <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240711-1>
- Eurostat. (2024, 30. maj). EU represented 15.2% of world's GDP in 2021. Hentet fra <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240530-2>
- Flothe, L. (2019). The costs of interest representation – a resource perspective on informational lobbying. *European Political Science Review*, 11(2), 161–178. 10.1017/S1755773919000055
- Font, N., & Pérez-Durán, I. (2023). Legislative Transparency in the European Parliament: Disclosing Legislators' Meetings with Interest Groups. *Journal of Common Market Studies*, 61(2), 379–396. 10.1111/jcms.13371
- Fowler, J., Cohen, L., & Jarvis, P. (1998). *Practical Statistics for Field Biology* (2. udgave). John Wiley & Sons Inc.
- Girardelli, C., & Transparency International. (2024, 24. oktober). *Integrity Watch Data Hub*. Transparency International - The global coalition against corruption. Hentet 29. oktober, 2024, fra <https://data.integritywatch.eu/dashboard>

- Greenwood, J. (2019). *Interest Organizations and European Union Politics*. Oxford University Press. 10.1093/acrefore/9780190228637.013.1162
- Greenwood, J., & Dreger, J. (2013). The Transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation? *Interest Groups & Advocacy*, 2(2), 139–162. 10.1057/iga.2013.3
- Gulliver, R. (2024). The Fossil Fuel Façade: Unmasking an Artificially Constructed Reality. *M/C Journal*, 27(6)10.5204/mcj.3120
- Hoff, A., Lelieveldt, H., & van der Does, R. (2016). A biased rapporteur or politics as usual? Reassessing the balance of interests in the EU food information labelling case. *Journal of European Public Policy*, 23(2), 296–313. 10.1080/13501763.2015.1051095
- Ingemann, J. H. (2013). *Videnskabsteori - For økonomi, politik og forvaltning*. Samfundslitteratur.
- Jordan, G., & Maloney, W. A. (2007). *Democracy and interest groups : enhancing participation?*. Palgrave Macmillan.
- Kluever, H. (2012). Informational Lobbying in the European Union: The Effect of Organisational Characteristics. *West European Politics*, 35(3), 491–510. 10.1080/01402382.2012.665737
- Kluger, M. D. (2016). *Lobbying in the European Parliament: The Battle for Influence*. Springer International Publishing. 10.1007/978-3-319-42688-4
- Kluver, H. (2012). Biasing Politics? Interest Group Participation in EU Policy-Making. *West European Politics*, 35(5), 1114–1133. 10.1080/01402382.2012.706413
- Kohler-Koch, B., & Quittkat, C. (2013). *De-Mystification of Participatory Democracy: EU-Governance and Civil Society*. Oxford University Press. 10.1093/acprof:oso/9780199674596.001.0001
- Kreppel, A., & Tsebelis, G. (1999). Coalition Formation in the European Parliament. *Comparative Political Studies*, 32(8), 933–966. 10.1177/0010414099032008002

- Kurzer, P., & Cooper, A. (2013). Biased or not? Organized interests and the case of EU food information labeling. *Journal of European Public Policy*, 20(5), 722–740.
10.1080/13501763.2012.751703
- Lindblom, C. E. (1977). *Politics and markets : the world's political-economic systems*. Basic Books, Inc.
- Lowery, D., & Gray, V. (2004). A Neopluralist Perspective on Research on Organized Interests. *Political Research Quarterly*, 57(1), 163–175. 10.2307/3219843
- Mair, P. (1997). E. E. Schattschneider's The Semisovereign People. *Political Studies*, 45(5), 947–954. 10.1111/1467-9248.00122
- Mause, K., & Polk, A. (2024). *The Political Economy of Lobbying: Channels of Influence and Their Regulation*. Springer International Publishing AG. 10.1007/978-3-031-44393-0
- McFarland, A. S. (2004). *Neopluralism : the evolution of political process theory*. University Press of Kansas.
- Munk Christiansen, P., & Nørgaard, A. S. (2003). *Faste forhold - flygtige forbindelser : stat og interesseorganisationer i Danmark i det 20. århundrede*. Aarhus Universitetsforlag.
- Nanko, M. O., & Coan, T. G. (2024). Defeating cap-and-trade: How the fossil fuel industry and climate change counter movement obstruct U.S. Climate Change Legislation. *Global Environmental Change*, 89, 102919. 10.1016/j.gloenvcha.2024.102919
- Olson, M. (1971). *The logic of collective action : public goods and the theory of groups*. Harvard University Press.
- Pritoni, A., & Vicentini, G. (2022). Something New on the Western Front: Twenty Years of Interest Group Research (1999–2018). *Political Studies Review*, 20(1), 36–46.
10.1177/1478929920943502
- Publications Office of the European Union. (1993, 5. marts). *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Hentet fra <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=OJ:C:1993:063:TOC>

- Publications Office of the European Union. (2016, 7. juni). *Den Europæiske Unions Tidende*. Hentet fra <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A12016M011>
- Publications Office of the European Union. (2021, May 6). *Den Europæiske Unions Tidende*. Hentet fra https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=uri-serv:OJ.L_.2021.207.01.0001.01.DAN
- Puplications office of the European Union. (2024, 2. juli). *European data*. European data. Hentet 25. august, 2024, fra <https://data.europa.eu/data/datasets/transparency-register?locale=en>
- Rasmussen, A., & Reher, S. (2023). (Inequality in) Interest Group Involvement and the Legitimacy of Policy Making. *British Journal of Political Science*, 53(1), 45–64.
10.1017/S0007123422000242
- Rokkan, S. (1966). Norway: numerical democracy and corporate pluralism. I R. A. Dahl (Red.), *Political oppositions in western democracies* (s. 70–115). Yale University Press.
- Sanchez Salgado, R. (2014). Rebalancing EU Interest Representation? Associative Democracy and EU Funding of Civil Society Organizations. *Journal of Common Market Studies*, 52(2), 337–353. 10.1111/jcms.12092
- Scarrow, S. E. (2002). *Parties without members?*. Oxford University Press.
10.1093/0199253099.003.0005
- Schmidt, V. (1999). National Patterns of Governance under Siege: The Impact of European Integration. I B. Kohler-Koch, & R. Eising (Red.), *The transformation of governance in the European Union* (s. 155–172). Routledge.
- Schmitter, P. C. (1974). Still the Century of Corporatism? *The Review of Politics*, 36(1), 85–131.
10.1017/S0034670500022178
- Scott, W. A. (1955). Reliability of Content Analysis: The Case of Nominal Scale Coding. *Public Opinion Quarterly*, 19(3), 321–325. 10.1086/266577
- Smismans, S. (2019). Democracy and legitimacy in the European Union. I M. Cini, & N. P. Borragán (Red.), *European Union Politics* (s. 127–140). Oxford University Press.

Streeck, W., & Schmitter, P. C. (1991). From National Corporatism to Transnational Pluralism: Organized Interests in the Single European Market. *Politics & Society*, 19(2), 133–164.

10.1177/003232929101900202

Truman, D. B. (1981). *The governmental process : political interests and public opinion*. Greenwood Press.

Whittlestone, J. A. H., & Klitgaard, M. B. (2024). Interest group resources, access, and influence: An empirical review. *Scandinavian Political Studies*, 10.1111/1467-9477.12274